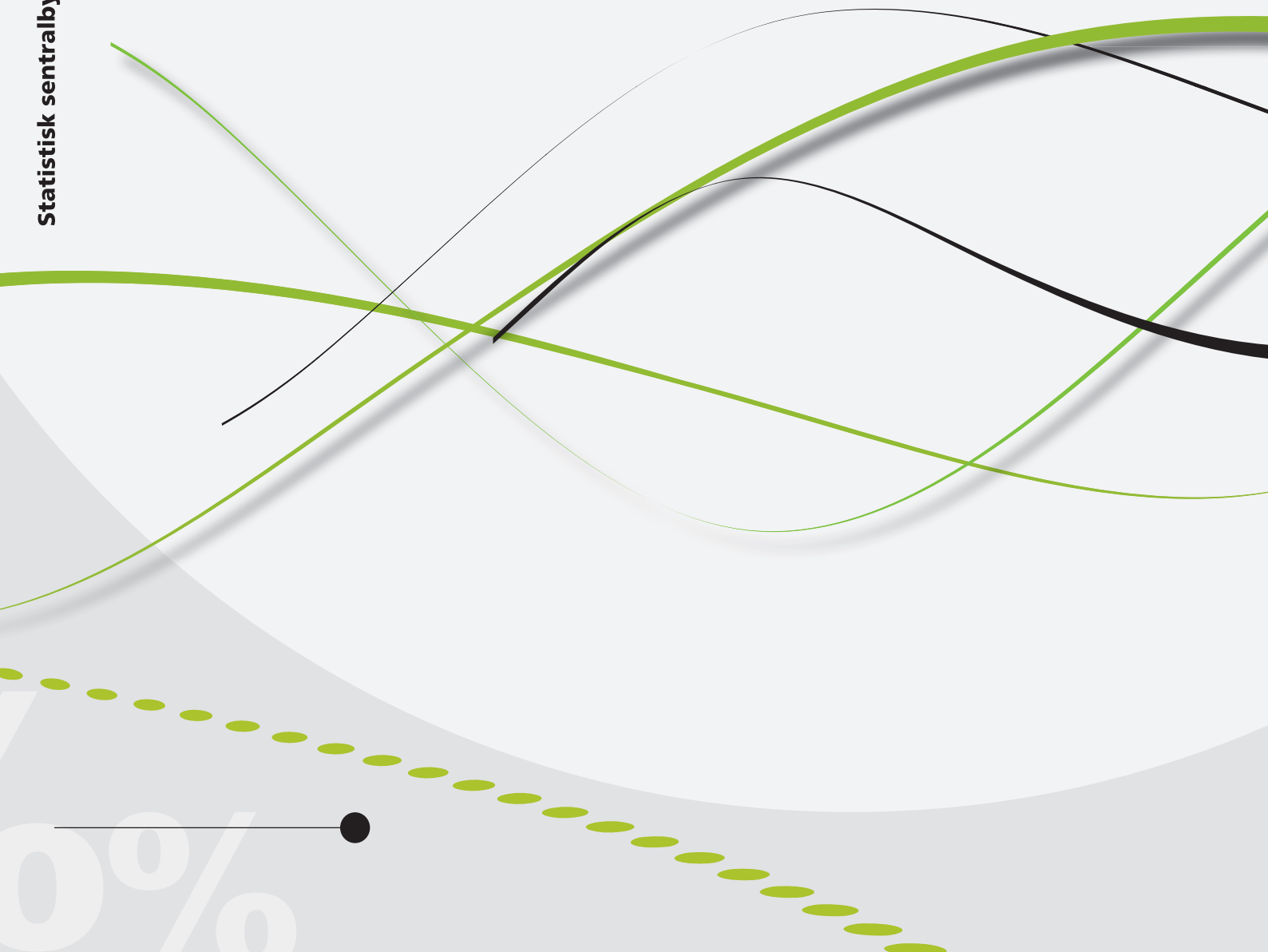

Ragni Hege Kitterød, Erik H. Nymoen og Jan Lyngstad

Endringer i bruk av barnetilsyn fra 2002 til 2010

Tabellrapport

*Ragni Hege Kitterød, Erik H. Nymoen
og Jan Lyngstad*

Endringer i bruk av barnetilsyn fra 2002 til 2010
Tabellrapport

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler	...
Publisert september 2012	Oppgave mangler foreløpig	...
	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-8475-5 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN 978-82-537-8476-2 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN 0806-2056	Foreløpig tall	*
Emne: 04.02.10 og 03.04	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Desimaltegn	,

Forord

Høsten 2010 gjennomførte Statistisk sentralbyrå på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet en undersøkelse om barnefamiliers tilsynsordninger. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet gav noe prosjektstøtte. I 1998, 1999 og 2002 ble det gjennomført lignende undersøkelser på oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (den gang Barne- og familiedepartementet).

Undersøkelsen fra 2010 skiller seg noe fra de tidligere undersøkelsene i opplegg og innhold. På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har Statistisk sentralbyrå laget en rapport med mest mulig sammenlignbare tabeller for undersøkelsene fra 2002 og 2010. Tabellene viser tilsynsordninger for barn, foreldres utgifter til barnetilsyn, grunner til ikke å søke barnehageplass, grad av tilfredshet med barnehagetilbudet, foreldrenes yrkestilknytning og arbeidstid, samt foreldres oppfatninger av hva som er beste tilsynsordning for barn i ulike aldre.

Rapporten er laget i samarbeid mellom Ragni Hege Kitterød, Erik H. Nymoen og Jan Lyngstad. Erik H. Nymoen har hatt hovedansvaret for datatilrettelegging og tabellproduksjon. Ragni Hege Kitterød har vært prosjektleder.

Rapporten er tilgjengelig i pdf-format på Statistisk sentralbyrås nettsider under adressen <http://www.ssb.no/publikasjoner>.

Prosjektet er finansiert av Kunnskapsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå 15. august 2012.

Hans Henrik Scheel

Sammendrag

Rapporten presenterer en del tabeller som er laget mest mulig sammenlignbare for to undersøkelser om barnefamiliers tilsynsordninger som ble gjennomført i årene 2002 og 2010. Undersøkelsene skiller seg en del fra hverandre i opplegg og innhold. I denne rapporten er både grupperings- og analysevariabler samordnet så langt det lar seg gjøre. Det er likevel ikke full sammenlignbarhet på alle områder. Særlig har det betydning at den første undersøkelsen ble gjennomført om våren, altså på slutten av et "barnehageår", mens den andre ble gjennomført om høsten, altså på begynnelsen av et "barnehageår".

Høsten 2010 hadde 90 prosent av barna i alderen 1-5 år (alder ved utgangen av året) barnehage som viktigste tilsynsordning, mot 47 prosent våren 2002. Det var først og fremst andelen med heltidsplass som hadde økt. Atskillig færre barn enn før passes dermed hovedsakelig av foreldrene eller av dagmamma eller praktikant på dagtid.

Andelen i barnehage økte blant alle grupper av barn, men økningen var sterkere blant barn av mødre med kort utdanning enn blant barn av mødre med lang utdanning, og sterkere blant dem som har foreldre med lav enn med høy inntekt. Dermed er forskjellen i barnehagedeltakelse mellom dem med lavt og høyt utdannede mødre redusert, og det samme gjelder forskjellen mellom dem med foreldre med lav og høy inntekt. Også i 2010 var det imidlertid lavere barnehagedeltakelse blant barn med lavt enn høyt utdannede mødre og blant barn i husholdninger med lav enn høy inntekt.

Selv om flere barn gikk i barnehage i 2010 enn i 2002, var husholdningenes gjennomsnittlige månedlige utgifter til barnetilsyn målt i faste priser omtrent den samme. Dette må blant annet sees i lys av innføringen av maksimalpris på barnehager i 2003. Utgiftene til barnetilsyn varierte mindre etter mors utdanningsnivå og husholdningens inntekt i 2010 enn i 2002. Det var klart færre som hadde svært høye barnetilsynsutgifter i 2010 enn i 2002.

Både i 2002 og 2010 var det få som begrunnet valget om ikke å søke barnehageplass for barnet med at barnehage var for dyrt. Dette gjaldt også blant foreldre med forholdsvis lav inntekt. I 2002 ble dette svaralternativet angitt for 8 prosent av 1-2-åringene og 14 prosent av 3-5-åringene. Tilsvarende andeler i 2010 var henholdsvis 9 og 5 prosent. Det var også få som pekte på grunner som at "tilbudet passer ikke for oss" og "fortsatt i permisjon". Det er imidlertid begrenset sammenlignbarhet mellom undersøkelsene på dette området på grunn av ulik spørsmålsformulering.

Både i 2002 og 2010 var de fleste mødre rimelig fornøyde med de fleste sider ved barnehagen. Det kan se ut til at noen flere var fornøyde i 2010 enn i 2002, men spørsmålene var utformet såpass ulikt at det er vanskelig å sammenligne.

Mødre til barn i alderen 1-5 år brukte mer tid i yrkeslivet i 2010 enn i 2002. Dette gjelder for barn i de fleste grupper, enten vi sorterer etter mors samlivsstatus, utdanningsnivå, husholdningens inntekt, mors fødeland eller antall barn i husholdningen. Blant barn med gifte/samboende foreldre var det en økning i andelen der begge foreldre brukte minst 37 timer per uke i yrkeslivet. Andelen som hadde to foreldre med lang arbeidstid (minst 40 timer per uke) var imidlertid lav både i 2010 og 2002.

Det var klart høyere oppslutning om barnehage, og særlig barnehage på heltid, som en god tilsynsordning i 2010 enn i 2002. Bortsett fra for barn under ett år, gjelder dette for barn i alle aldre. Eksempelvis pekte 72 prosent av mødrene i 2010 på barnehage alene som den beste tilsynsordningen for treåringene. I 2002 var andelen 41 prosent. I tillegg framholdt en del barnehage i kombinasjon med andre ordninger som den beste løsningen, men dette var mindre vanlig i 2010 enn i 2002.

Oppslutningen om heltidsbarnehage som en god tilsynsordning for barn økte blant alle grupper av mødre, og i 2010 var det kun beskjedne forskjeller mellom ulike utdannings- og inntektsgrupper i andelen som mente at barnehage på heltid var den beste løsningen for toåringene. Den økte oppslutningen om heltidsbarnehage som en god omsorgsordning må sees i lys av den sterke veksten i antall barn i barnehage i perioden, samt den brede politiske enigheten om at barnehage er et godt og ønskelig tilbud for alle barn.

Abstract

This report presents tables from two surveys of children's use of kindergartens and other caring arrangements. The surveys, which were conducted in 2002 and 2010, differ somewhat in design and content. On behalf of the Ministry of Education and Research, Statistics Norway has prepared a set of comparable tables from the two surveys. The tables show children's use of various caring arrangements, parents' expenditure on childcare, mothers' contentment with the kindergarten and the reasons given for not using a kindergarten, parents' employment and working hours and mothers' attitudes regarding what caring arrangements are best for children at different ages. In some tables, the unit of analysis is the child, and in some tables it is the mother.

Since the first survey was conducted in the spring and the second one in the autumn, the comparability is somewhat limited.

In the autumn 2010, 90 percent of children aged 1-5 years had kindergarten as their most important caring arrangement during daytime. The children's age is counted at the end of the year. In the spring 2002, only 47 percent of the children aged 1-5 years had kindergarten as their most important caring arrangement. Even though the surveys were conducted at different times of the year, there were clearly more children in kindergarten in 2010 than in 2002, fewer children stayed at home with their parents and fewer were looked after by relatives or other childminders. The use of kindergarten increased more among children with less educated parents than among those with more educated parents and more among children in households with low income than among those in households with higher income. Hence, there were smaller differences in the use of kindergartens between children in different socioeconomic groups in 2010 than in 2002.

Even though more children attended a kindergarten in 2010 than in 2002, the parents' average expenditure on childcare was mostly unaltered measured in fixed prices. This is mainly due to the introduction of a maximum price on kindergartens in Norway in the period between the surveys. There was also less differences in childcare expenditures between different groups of parents in 2010 than in 2002, and fewer parents had high expenditures in 2010.

Mothers of children who did not attend a kindergarten were asked to give a reason for this. Both in 2002 and 2010 very few said that they did not use a kindergarten because it was too expensive. This was true even for mothers with a low household income.

In both surveys, it seemed that the majority of mothers were reasonably content with most aspects of their child's kindergarten, but the comparability between the surveys is limited since the questions were asked rather differently.

Mothers of children in the ages 1-5 years clearly spent more time in the labour market in 2010 than in 2002. This goes for mothers in all socioeconomic groups. Among children with married or cohabiting parents, the percentage with two parents who spent at least 37 hours per week in employment was higher in 2010 than in 2002. However, few children had two parents who spent at least 40 hours per week in the labour market.

More mothers looked upon kindergarten as the best caring arrangement for children in 2010 than in 2002. Except for children below one year of age, this is true for children at all ages. It was first and foremost the support for full time kindergartens that increased, and this was true for all mothers irrespective of educational level, household income and paid working hours. More positive attitudes towards kindergartens are probably a result of the increased use of kindergartens in the period under study, and must also be related to the political consensus in Norway that kindergartens are beneficial for children.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Bakgrunn	7
1.2. Noen kjennetegn ved undersøkelsene	7
1.3. Forskjeller mellom undersøkelsene – håndtering og betydning	9
1.4. Grupperingsvariabler i tabellene	10
1.5. Tabeller – oppsett og tolkning	13
2. Hovedtilsynsordning for barn	15
2.1. Spørsmålsformulering	15
2.2. Analysevariabel for hovedtilsynsordning	16
2.3. Noen hovedresultater	16
3. Utgifter til barnetilsyn	29
3.1. Spørsmålsformulering	29
3.2. Analysevariabel for utgifter til barnetilsyn	29
3.3. Noen hovedresultater	30
4. Grunner til ikke å søke barnehageplass	43
4.1. Spørsmålsformulering	43
4.2. Analysevariabler for grunner til ikke å søke barnehageplass	43
4.3. Noen hovedresultater	44
5. Tilfredshet med barnehagetilbudet	47
5.1. Spørsmålsformulering	47
5.2. Analysevariabler for tilfredshet med barnehagetilbudet.....	48
5.3. Noen hovedresultater	48
6. Foreldres yrkesarbeid	52
6.1. Spørsmålsformulering	52
6.2. Analysevariabler for foreldres yrkesarbeid	52
6.3. Noen hovedresultater	53
7. Holdninger til barnetilsyn	61
7.1. Spørsmålsformulering	61
7.2. Analysevariabler for holdninger til barnetilsyn	62
7.3. Noen hovedresultater	62
Litteraturliste	69
Tabellregister	70

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet (KD) gjennomførte Statistisk sentralbyrå (SSB) høsten 2010 en undersøkelse om barnefamiliers tilsynsordninger. Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) gav noe prosjektstøtte. Det er tidligere gjennomført tre lignende undersøkelser på oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (den gang Barne- og familiedepartementet), en i 1998, en i 1999 og en i 2002. Undersøkelsen fra 2010 skiller seg noe fra de tidligere undersøkelsene når det gjelder utvalg, gjennomføring og innhold, men man la også vekt på sammenlignbarhet på en del sentrale områder.

I rapportene fra de fire undersøkelsene er analyse- og grupperingsvariablene i en del tilfelle definert litt forskjellig (se Moafi og Bjørkli 2011 for undersøkelsen fra 2010, Pettersen 2003 for undersøkelsen fra 2002, Reppen og Rønning 1999 for undersøkelsen fra 1999 og Rønning 1998 for undersøkelsen fra 1998), noe som har sammenheng med at man har ønsket å belyse noe ulike problemstillinger. Det er særlig rapporten fra 2010-undersøkelsen som skiller seg fra de tre foregående rapportene. Eksempelvis la man i denne undersøkelsen større vekt på å kartlegge barnehagebruk blant innvandrere og i lavinntektsgrupper enn i de tidligere undersøkelsene, noe som hadde betydning for hvordan utvalget til undersøkelsen ble trukket, innholdet i spørreskjemaet og utforming av hovedrapporten fra undersøkelsen. 2010-undersøkelsen skilte seg også fra de tidligere undersøkelsene ved at utvalget også omfattet foreldre med barn 6-9 år slik at man kunne kartlegge deltakelse i skolefritidsordning og leksehjelp. På en del områder kan man derfor ikke uten videre sammenligne resultatene ved å sammenstille tabeller fra hovedrapportene fra de ulike undersøkelsene.

I foreliggende rapport presenteres en del tabeller som er gjort mest mulig sammenlignbare for 2002 og 2010. I noen tabeller er det barna som er analyseenhet, mens det i en del andre er mor. Imidlertid lar det seg ikke gjøre å oppnå full sammenlignbarhet på alle områder ettersom undersøkelsene skiller seg en del fra hverandre både når det gjelder utvalg, spørsmålsformuleringer og enkelte andre forhold. I hvert kapittel redegjør vi derfor for eventuelle forskjeller i utforming av spørsmålene mellom de to undersøkelsene og for de avgrensinger og definisjoner vi har valgt i foreliggende rapport.

Følgende forhold belyses:

- Hovedtilsynsordning for barn under skolealder
- Utgifter til barnetilsyn for barn under skolealder
- Grunner til ikke å søke barnehageplass
- Tilfredshet med barnehagen
- Foreldrenes yrkestilknytning og arbeidstid
- Mors oppfatning av hva som er beste tilsynsordning for barn i ulike aldersgrupper

1.2. Noen kjennetegn ved undersøkelsene

Selv om man i 2010-undersøkelsen la vekt på en viss sammenlignbarhet med 2002-undersøkelsen, skiller de to undersøkelsene seg altså en del fra hverandre i opplegg og innhold. I begge undersøkelsene kartla man bruk av, og utgifter til, ulike tilsynsordninger. I 2002 var også bruk av, og holdninger til, kontantstøtte viktige tema, samt at det ble stilt mange spørsmål om hvordan familien organiserte dagliglivet (arbeidsdeling hjemme, tid brukt til husarbeid, privat rengjøringshjelp, om man ønsket kortere eller lengre arbeidstid og så videre). Utvalget omfattet foreldre (mødre) med barn under skolealder. Bruk av SFO var dermed ikke tema.

Nedenfor gis en oversikt over sentrale kjennetegn ved de to undersøkelsene:

	2002	2010
Innsamlingsmetode	Telefonintervju, kun på norsk.	Telefonintervju. Tilbud om intervju på engelsk, arabisk og urdu.
Undersøkellesperiode	April-juni	September-desember
Utvalg	Bruttoutvalg etter avgang på 3886 mødre med barn født 1996 eller senere. Trekkenheten var mor. Mødre med barn i kontantstøttealder er oversamlet.	Bruttoutvalg etter avgang på 6015 personer med minst ett barn i alderen 0-9 år i husholdningen. Trekkenheten var barn. For å sikre tilstrekkelig antall observasjoner fra alle grupper i populasjonen, oversamlet man grupper med lav utdanning, lav inntekt og med bakgrunn fra Asia, Afrika, Latin-Amerika etc. Også enslige foreldre ble oversamlet.
Svarprosent	81,8	54,2
Hvem ble intervjuet?	Mor var intervjuperson. For gifte/samboende mødre bad man også om et kort intervju med partneren. Alternativt besvarte mor noen spørsmål om partneren. Partneren var enten gift eller samboer med mor, og var enten far eller stefar til barnet/barna i husholdningen.	Intervjuet ble gjennomført med hovedomsorgsperson, det vil si den som oppgis som barnets referanseperson i Folkeregisteret. Dersom mor og far bodde sammen, ble mor intervjuet. Hvis mor og far ikke bodde sammen, ble intervjuet gjennomført med mor når hun hadde hovedomsorgen og med far når han hadde hovedomsorgen. I praksis var det i de fleste tilfelle mor som ble intervjuet. For gifte/samboende bad man om et kort intervju med partneren. Alternativt besvarte intervjupersonen noen spørsmål om partneren. Partneren var enten gift eller samboer med intervjupersonen, og var enten far/mor eller stefar/stemor til barnet/barna i husholdningen.
Hvilke barn ble det spurt om?	Man spurte om bruk av barnetilsyn, utgifter til barnetilsyn, grunner til ikke å søke barnetilsyn og så videre for de tre yngste barna i husholdningen (under skolealder).	Bruk av barnetilsyn, utgifter til barnetilsyn og en del andre forhold ble kartlagt for alle barn i husholdningen. I en del tilfelle hadde man dermed opplysninger om fire eller flere barn under skolealder. Noen spørsmål, for eksempel om tilfredshet med barnehagen og grunner til ikke å søke barnehage, ble stilt kun for det barnet som var trukket ut. For disse forholdene har man dermed opplysninger om kun ett barn under skolealder.
Vekt	Ettersom mødre med barn i kontantstøttealder var overrepresentert i utvalget, ble det laget en designvekt der mødre med barn født 1999 eller senere teller mindre enn de øvrige mødrene (se Pettersen 2003, side 39). Det ble ikke laget noen frafallsvekt som justerer for ulik svarprosent i ulike grupper.	Det ble laget både en designvekt og en frafallsvekt som til sammen utgjør en totalvekt (se Moafi og Bjørkli 2011, side 112-113, og Wilhelmsen og Löfgren 2011). Designvekten justerer for at en del grupper ble overrepresentert i utvalget (for eksempel personer med lav utdanning som er enslige og med bakgrunn utenfor Norge). Frafallsvekten justerer for at svarprosenten var lavere i noen grupper enn andre (for eksempel i grupper med lav utdanning og bakgrunn utenfor Norge). Totalvekten er designvekten multiplisert med frafallsvekten.
Registeropplysninger	Opplysninger om mors og eventuell partners inntekt, utdanning og fødeland ble hentet fra ulike registre i Statistisk sentralbyrå. Inntektsopplysninger for andre husholdningsmedlemmer ble ikke koblet på. Inntektsopplysningene gjelder for året 2000.	Opplysninger om intervjupersonens og eventuell partners utdanning og fødeland ble hentet fra ulike registre i Statistisk sentralbyrå. I tillegg innhentet man inntektsopplysninger for samtlige husholdningsmedlemmer. Inntektsopplysningene gjelder for året 2009.

I 2010 la man større vekt på å fange opp eventuelle hindringer mot bruk av barnehage, samt utgifter til barnetilsyn, enn hva som var tilfellet i 2002. Grupper med lav barnehagebruk ble oversamlet i utvalget, og utgifter til barnetilsyn ble kartlagt mer detaljert. Man la dessuten større vekt på å undersøke kvaliteten i barnehagene ved å stille mer detaljerte spørsmål om foreldrenes tilfredshet med tilbudet. Det ble gjennomført fokusgrupper for å kunne utforme best mulige spørsmål om utgifter til barnetilsyn og om foreldrenes tilfredshet med tilbudet.

Dermed fikk spørsmålene en litt annen utforming enn i 2002. Spørsmål om arbeidsdeling hjemme, tid brukt til husarbeid og lignende ble ikke stilt i 2010. Bruk av og tilfredshet med SFO/aktivitetsskole var derimot viktige tema.

Opplegg og gjennomføring av 2002-undersøkelsen er dokumentert i Pettersen (2003), og opplegg og gjennomføring av 2010-undersøkelsen er dokumentert i Wilhelmsen og Löfgren (2011) og i Moafi og Bjørkli (2011). Det at utvalgene og den tematiske utformingen er litt forskjellig, skaper etter vår vurdering ikke alvorlige problemer for sammenlignbarheten.

Ett moment som imidlertid må tillegges vekt, er at 2002-undersøkelsen ble gjennomført på våren, mens 2010-undersøkelsen ble gjennomført på høsten. Dette har særlig betydning når det gjelder barnehagebruk for de yngste barna. Vi har mulighet for å definere barnets alder både på intervjudispunktet og ved utgangen av året, men tidspunkt for opptak i barnehage er uansett på høsten i de fleste tilfelle. I hovedrapporten fra 2010-undersøkelsen (Moafi og Bjørkli 2011) ble utvalget av barn som var omfattet av de ulike tabellene, avgrenset ut fra barnets alder ved utgangen av året. I en analyse av barnehagebruk for ett- og toåringer presentert i tidsskriftet Samfunnsspeilet (Kitterød og Bringedal 2012), ble utvalget av barn i analysene avgrenset ut fra barns alder på intervjudispunktet. I samråd med KD benytter vi i den foreliggende rapporten barns alder ved utgangen av året som avgrensning av massen i tabellene, det vil si hvilke barn som omfattes av tabellene. Ettersom 2010-undersøkelsen ble gjennomført om høsten og 2002-undersøkelsen om våren, finner vi en enda sterkere økning i barnehagebruk enn hva som ville vært tilfelle hvis undersøkelsene var blitt gjennomført på samme tid av året.

1.3. Forskjeller mellom undersøkelsene – håndtering og betydning

Vi har forsøkt å oppnå god sammenlignbarhet mellom undersøkelsene ved å avgrense utvalg, variabler osv. på samme måte, men forskjellene mellom undersøkelsene vil uansett medføre at sammenlignbarheten er begrenset. De grepene vi gjør kan gi visse skjevheter, men vi har ikke full oversikt over hvilken retning disse eventuelt går i.

For å oppnå størst mulig sammenlignbarhet i tabellene, benytter vi kun intervjuene fra mor for begge år. I 2010 var det altså i en del tilfelle far som ble intervjuet, men disse intervjuene holdes utenfor i foreliggende rapport. Det var imidlertid kun et fåtall tilfelle der det var far som var intervjuet.

I tabeller der barnet er analyseenhet, inkluderer vi opplysninger kun om de tre yngste barna fra 2010. I de tilfelle spørsmålene er stilt bare for det uttrukne barnet, inkluderes opplysninger om bare dette barnet. For 2002 inkluderes opplysninger om de tre yngste barna, i tråd med det som ble kartlagt i undersøkelsen.

Ettersom det i 2002-undersøkelsen ble koblet til inntektsopplysninger kun for mor og eventuell partner, benytter vi inntektsopplysninger kun for mor og partner også i 2010. Definisjon av ulike inntektsmål er omtalt i avsnittet nedenfor (avsnitt 1.4). Ettersom vi ikke har inntektsopplysninger for hele husholdningen, kan vi ikke benytte de vanlige målene for lavinntekt. Vi har derfor konstruert lavinntektsmål basert på mors og partners inntekter.

Det at undersøkelsene ble gjennomført på forskjellige tider av året (våren i 2002 og høsten i 2010), kan skape problemer for sammenlignbarheten. I foreliggende rapport benyttes altså barnets alder ved utgangen av året for å avgrense hvilke barn/mødre som inngår i tabellene. Barnehagestart skjer i hovedsak om høsten. Den første kartleggingen (i 2002) skjedde altså på slutten av et "barnehageår", mens den andre (i 2010) skjedde på begynnelsen av et "barnehageår". Andelen

barn i barnehage er derfor målt på ulike tidspunkt i de to undersøkelsene, noe som særlig vil ha betydning for sammenligning av nivået for de yngste barna ettersom barnehagedeltakelsen er lavest her. Når barns alder defineres som alder ved utgangen av året, vil andelen i barnehage være høyere når undersøkelsen gjennomføres om høsten enn om våren. Ulike måletidspunkt har imidlertid mindre å si når det gjelder forskjeller i barnehagebruk mellom barn i ulike grupper, for eksempel etter foreldrenes utdanningsnivå og inntekt.

Ettersom man i 2002 ikke oversamlet grupper med lav barnehagebruk (lav utdanning, lav inntekt, bakgrunn fra Asia, Afrika, Latin-Amerika etc.) slik som i 2010, er det noe færre observasjoner i disse gruppene i 2002. Dermed er usikkerheten ved prosent- og gjennomsnittstallene i tabellene større. Ettersom det kun ble tilbudt intervju på norsk i 2002, og ikke på engelsk, arabisk og urdu som i 2010, kan det tenkes at det blant foreldre med innvandrerbakgrunn i større grad var de mest integrerte som besvarte undersøkelsen i 2002 enn i 2010.

Ettersom enslige foreldre ble oversamlet i 2010, men ikke i 2002, er det færre observasjoner blant enslige mødre i 2002 og dermed også større usikkerhet ved tallene.

Ettersom mødre med små barn ble oversamlet i 2002, men ikke i 2010, er det færre observasjoner i disse gruppene i 2010 og dermed også større usikkerhet ved tallene.

Både for 2002- og 2010-undersøkelsen benytter vi de vektene som er beskrevet over (avsnitt 1.2.). For 2002 benyttes designvekten, og for 2010 benyttes totalvekten. Prosent- og gjennomsnittstallene i tabellene er basert på vektete analyser. Antall observasjoner presenteres uvektet.

1.4. Grupperingsvariabler i tabellene

I tabellene brukes følgende grupperingsvariabler:

<i>Barnets alder ved utgangen av året</i>	Denne benyttes i tabeller der barnet er analyseenhet.
<i>Hvorvidt man har minst ett barn i alderen 1-5 år ved utgangen av året</i>	Denne benyttes i tabeller der mor er analyseenhet.
<i>Mors samlivsstatus</i>	Her skiller det mellom gifte/samboende og enslige.
<i>Mors utdanningsnivå</i>	Opplysninger om mors utdanningsnivå er koblet til fra Statistisk sentralbyrås register over dette. Både i 2002- og 2010-undersøkelsen ble utdanningsstandarden NUS2000 benyttet. I 2005 ble det imidlertid innført en endring i definisjonen av de ulike utdanningsnivåene, i samsvar med internasjonale retningslinjer. Fram til da hadde Norge framstått med et høyere utdanningsnivå i befolkningen enn mange andre land. En høyere andel var registrert med utdanning på videregående nivå eller på universitets- og høghskolenivå. I den nye definisjonen ble det stilt strengere krav enn tidligere for å ha fullført utdanning på videregående nivå og på universitets- og høghskolenivå. En del av dem som tidligere var plassert på videregående nivå, ble ifølge den nye standarden plassert på grunnskolenivå, og en del av dem som tidligere var plassert på universitets- og høghskolenivå, ble plassert på videregående nivå (se http://www.ssb.no/vis/magasinet/slik_lever_vi/art-2006-09-14-01.html).

Utdanningsopplysningene som ble tilkoblet 2002-undersøkelsen, har den gamle nivåinndelingen, mens utdanningsopplysningene som ble tilkoblet 2010-undersøkelsen, har den nye nivåinndelingen. Inndelingene er dermed ikke helt

sammenlignbare. Eksempelvis ble en høyere andel av mødrene plassert med utdanning på grunnskolenivå i 2010 enn i 2002.

For å få sammenlignbare opplysninger om utdanningsnivå for de to undersøkelsene, kan man enten koble registeropplysninger med ny nivåinndeling til 2002-undersøkelsen, eller koble registeropplysninger med gammel nivåinndeling til 2010-undersøkelsen. For 2002-undersøkelsen er imidlertid fødselsnummeret (koblingsnøkkelen) ”kryptert” slik at det ville være en svært omfattende prosedyre å få koblet nye registeropplysninger til dette datamaterialet. Vi har derfor koblet registeropplysninger med gammel nivåinndeling (før 2005) til 2010-undersøkelsen, og benytter dette i tabellene i foreliggende rapport. Dermed får vi en lavere andel mødre med grunnskoleutdanning enn det som er vist i tidligere analyser fra 2010-undersøkelsen (f. eks. Kitterød og Bringedal 2012, Moafi og Bjørkli 2011).

Vi skiller mellom dem med høyeste utdanning fra grunnskolenivå, fra videregående skole, fra universitet/høgskole lavere grad, og fra universitet/høgskole høyere grad (for nærmere forklaring av nivåinndelingen, se Statistisk sentralbyrå 2000 og http://www.ssb.no/vis/magasinet/slik_lever_vi/art-2006-09-14-01.html). Det mangler utdanningsopplysninger for en del personer. Disse defineres som ”uoppgitt” i utdanningsvariabelen. Dette vil ofte være personer født i utlandet, der utdanningen er ukjent. Uoppgitt-kategoriene er ikke tatt med i tabellene. Antallet mødre i de ulike utdanningsgruppene summerer derfor ikke til det totale antallet i tabellene.

Partners utdanning Variabelen er definert på samme måte som mors utdanning og inkluderes i tabeller som omfatter gifte/samboende mødre og tabeller som gjelder barn med gifte/samboende mødre. Også her er det en del observasjoner med uoppgitte verdier. I en del tilfelle er partner stefar til barnet/barna i husholdningen, men omtales noen steder for enkelhets skyld som ”far” i rapporten.

Mors fødeland Opplysninger om fødeland er hentet fra befolkningsregisteret. Variabelen var gruppert noe annerledes i rapporten fra 2002-undersøkelsen enn i rapporten fra 2010-undersøkelsen. Vi benytter her følgende inndeling for begge undersøkelser:

1. Norge
2. EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand (kalt EU/EØS etc. i tabellene).
3. Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania unntatt Australia og New Zealand, og Europa utenom EU/EØS (kalt Asia, Afrika etc. i tabellene).

Landsdel Vi skiller mellom Oslo/Akershus, Østlandet ellers, Agder, Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge.

Mors yrkestilknytning og arbeidstid Variabelen er laget på bakgrunn av opplysninger om yrkesaktivitet, ukentlig arbeidstid, og hvorvidt mor har lønnet eller ulønnet foreldrepermisjon på intervju-tidspunktet.

Som yrkesaktive (eller sysselsatte) regnes, i 2010-undersøkelsen, de som utførte inntektsgivende arbeid av minst en times varighet forrige uke, eller hadde slikt arbeid som de var midlertidig borte fra, eller hadde fri fra, forrige uke. For 2002 er avgrensingen av yrkesaktive mødre basert på et spørsmål om man vanligvis hadde inntektsgivende arbeid. Det ble presisert at de som hadde lønnet eller ulønnet permisjon skulle regnes som yrkesaktive.

Den ukentlige arbeidstiden er målt ved et spørsmål om hvor mange timer man gjennomsnittlig arbeider i uken. Det ble presisert at både overidstimer og ekstraarbeid skulle regnes med. Dersom man hadde permisjon på intervju-tidspunktet, skulle man angi avtalt arbeidstid for den jobben man hadde permisjon fra. De yrkesaktive ble så spurt om de hadde lønnet eller ulønnet permisjon på intervju-tidspunktet.

Vi skiller mellom følgende kategorier:

1. Yrkesaktiv, 1-29 timer per uke. Dette er yrkesaktive mødre som ikke hadde foreldrepermisjon på intervjutidspunktet, og som oppgav en gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid på 1-29 timer per uke.
2. Yrkesaktiv, 30-39 timer per uke. Dette er yrkesaktive mødre som ikke hadde foreldrepermisjon på intervjutidspunktet, og som oppgav en gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid på 30-39 timer per uke.
3. Yrkesaktiv, 40 timer + per uke. Dette er yrkesaktive mødre som ikke hadde foreldrepermisjon på intervjutidspunktet, og som oppgav en gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid på 40 timer eller mer per uke.
4. Har foreldrepermisjon. Dette er yrkesaktive mødre som for tiden har lønnet eller ulønnet foreldrepermisjon.
5. Ikke yrkesaktiv. Dette er mødre uten inntektsgivende arbeid.

Antall barn i husholdningen i alderen 0-5 år

Variabelen er basert på barnas alder på intervjutidspunktet.

Antall barn i husholdningen i alderen 6-17 år

Variabelen er basert på barnas alder på intervjutidspunktet.

Mål for inntekt/lavinntekt

Vi benytter følgende fire inntektsmål:

1. foreldrenes (mors og partners) inntekt delt inn i kvintiler
2. foreldrenes (mors og partners) inntekt gruppert i 2009-kroner
3. et mål for de 10 prosent med lavest inntekt definert ved OECD-skala
4. et mål for de 10 prosent med lavest inntekt definert ved EU-skala

I stedet for husholdningsinntekt, benytter vi altså foreldrenes (mors og partners) inntekter. Dette er eneste mulighet for 2002-undersøkelsen, og for å oppnå størst mulig sammenlignbarhet, gjør vi det samme for 2010-undersøkelsen. I de inntektsbegrepene vi benytter, er både skattbare og ikke-skattbare overføringer (blant annet barnetrygd og kontantstøtte) inkludert, slik det er vanlig å gjøre i inntektsstatistikken i Statistisk sentralbyrå.

Kvintilgrensene er beregnet på basis av foreldrenes inntekt etter skatt. Kvintilene er fastsatt med utgangspunkt i alle mødre som har ett eller flere barn i alderen 1-5 år i husholdningen (beregnet ut fra barns alder ved utgangen av året).

Foreldrenes inntekt gruppert ved faste inntektsgrenser i 2009-kroner er basert på samlet inntekt (inntekt før skatt). Følgende inntektsgrenser benyttes: 300 000 kroner, 450 000 kroner, 600 000 kroner og 750 000 kroner.

For beregning av lavinntektsgrenser har vi benyttet inntekt etter skatt, korrigert for husholdningens størrelse og sammensetting, det vil si inntekt per forbruksenhet. Som allerede nevnt, har vi ikke benyttet inntektsstatistikkenes lavinntektsgrenser for å skille mellom dem som er "fattige" og dem som ikke er det. Grunnen til dette er at vi benytter foreldreinntekt i stedet for husholdningsinntekt. Mens man i inntektsstatistikken summerer alle husholdningsmedlemmenes inntekter, tar vi bare med intervjupersonens og eventuell partners inntekt. I stedet for å benytte de ordinære lavinnteksdefinisjonene har vi avgrenset de 10 prosent av intervjupersonene som har lavest foreldreinntekt etter skatt per forbruksenhet hvert av årene (2000 og 2009) og definerer dem som en lavinntektsgruppe, mens de øvrige intervjupersonene ikke tilhører lavinnteksgruppen. Ved å nytte både EU-skala og OECD-skala ved beregning av antall forbruksenheter får vi to sett av lavinnteksdefinisjoner og lavinntektsgrupper.

EU-skalaen og OECD-skalaen er ulike såkalte ekvivalensskalaer. De gir uttrykk for hvor stor inntekt man antar at en husholdning på for eksempel fire personer må ha, for å ha samme levestandard eller økonomiske velferd som en enslig person. OECD-skalaen legger forholdsvis beskjeden vekt på husholdningens stordrifts-

fordeler. I følge denne skalaen skal første voksne få vekt lik 1, neste voksne husholdningsmedlem vekt lik 0,7 og hvert barn vekt lik 0,5. EU-skalaen legger større vekt på at store husholdninger vil ha stordriftsfordeler når flere personer bor sammen og deler på utgiftene. I denne skalaen har første voksne vekt lik 1, neste voksne vekt lik 0,5, mens hvert barn har vekt lik 0,3 (se Kirkeberg m. fl. 2012, side 9-10 for nærmere redegjørelse).

Ved beregning av grenser for å skille mellom dem som bor i lavinntektshusholdninger og dem som ikke gjør det, er det tatt utgangspunkt i alle mødre som har ett eller flere barn i alderen 1-5 år i husholdningen (beregnet ut fra barns alder ved utgangen av året).

For 2002-undersøkelsen har vi gjort følgende:

Vi starter med å summere intervjupersonens og eventuell partners inntekt etter skatt til foreldreinntekt etter skatt, og intervjupersonens og partners samlede inntekt (før skatt) til foreldrenes samlede inntekt. Foreldrenes samlede inntekt (før skatt) og foreldreinntekt etter skatt omregnes fra 2000-kroner til 2009-kroner ved å multiplisere med økningen i konsumprisindeksen fra 2000 til 2009, det vil si med 19,147 prosent (se ssb.no).

Deretter deler vi foreldreinntekt etter skatt inn i kvintilgrupper, det vil si i fem like store grupper (som hver omfatter 20 prosent av intervjupersonene). Gruppe 1 er de 20 prosent med lavest foreldreinntekt etter skatt, gruppe 5 de 20 prosent med høyest foreldreinntekt etter skatt. Denne inndelingen benytter vi til å sammenligne grupper som befinner seg på omtrent samme sted i inntektsfordelingen i 2000 og 2009.

Videre grupperer vi foreldrenes samlede inntekt i de samme faste inntektsgruppene som i 2009. Dermed kan vi sammenligne grupper med samme inntektsnivå i 2000 og i 2009.

De to inntektsgrensene som vi benytter for å skille mellom dem med lavinntekt og dem som har høyere inntekt enn lavinntekt, er grensen mellom 1. desil (de 10 prosent med lavest foreldreinntekt etter skatt per forbruksenhet), det vil si 151 500 kroner (EU-skala) og 118 000 kroner (OECD-skala).

For 2010-undersøkelsen har vi gjort følgende:

Vi beregner foreldrenes samlede inntekt (før skatt) og foreldrenes inntekt etter skatt på samme måte som i 2002-undersøkelsen, det vil si ved å summere intervjupersonens og eventuell partners inntekt.

Foreldrenes inntekt etter skatt deles inn i fem like store grupper (kvintilgrupper). Siden inntektsnivå og fordeling er endret fra 2000 til 2009 (også når vi regner om inntektene i 2002 til 2009-kroner), blir inntektsgrensene som avgrensar kvintilgruppene (kvintilgrensene) i 2010-undersøkelsene forskjellig fra kvintilgrensene i 2002-undersøkelsen.

Foreldrenes samlede inntekt (før skatt) grupperes i de samme faste inntektsgrupper som i 2000, slik at vi kan sammenlikne grupper med omtrent samme realinntekt i 2000 og i 2009.

1.5. Tabeller – oppsett og tolkning

Vi har laget separate tabeller fra 2002- og 2010-undersøkelsen og kalt dem henholdsvis a- og b-tabeller. Tabellene inneholder de samme grupperingsvariablene (angitt i forspalten) og så langt som mulig de samme analysevariablene (angitt i tabellhodet). Ettersom analysevariablene i en del tilfelle ble kartlagt litt forskjellig i de to undersøkelsene, kan disse være litt forskjellige i a- og b-tabellene. Dette redegjør vi for i hvert enkelt kapittel.

I en del tabeller er barnet analyseenhet, og i en del tabeller er mor analyseenhet.

I flere av kapitlene vises fem sett av tabeller, nemlig tabeller som omfatter

- barn 1-5 år / mødre med minst ett barn i alderen 1-5 år
- barn 1-2 år / mødre med minst ett barn i alderen 1-2 år.
- barn 3-5 år / mødre med minst ett barn i alderen 3-5 år
- barn 1-5 år med gifte eller samboende mødre / gifte eller samboende mødre med minst ett barn i alderen 1-5 år.
- barn 1-5 år med enslige mødre / enslige mødre med minst ett barn i alderen 1-5 år.

Ettersom utvalgene i de to undersøkelsene omfatter forholdsvis få enslige mødre, er en del grupperingsvariabler inndelt litt grovere i tabeller som gjelder for barn med enslig mor og tabeller som gjelder for enslige mødre, enn i de øvrige tabellene.

I en del tilfelle blir det likevel få observasjoner i enkelte grupper, noe som innebærer stor usikkerhet ved tallene. Når antall observasjoner er lavere enn 25, har vi satt parentes rundt prosent- og gjennomsnittstallene for å markere at disse er svært usikre.

I tabellene angis prosentandeler >0 og $<0,05$ som 0. Når det ikke er noen observasjoner i cellen overhodet, angis dette med ”-”,

Vi gir noen veiledende bemerkninger til tabellene i hvert kapittel, men ikke detaljerte kommentarer. Bemerkningene er først og fremst ment som en hjelp til å lese tabellene.

2. Hovedtilsynsordning for barn

2.1. Spørsmålsformulering

Hovedtilsynsordning for barn i husholdningen ble kartlagt litt forskjellig i de to undersøkelsene.

2002

I 2002 spurte man ikke direkte om den mest brukte tilsynsordningen, men åpnet for at man kunne angi flere svar (spm BT27_a). I tillegg registrerte man antall timer for hver enkelt tilsynsordning som ble benyttet (spm28a). De som hadde familiebarnehage eller ordinær barnehage, ble spurt om dette var en heldags barnehageplass alle dager i uka (BT28_1x). I rapporten fra 2002-undersøkelsen (Pettersen 2003) laget man så en variabel for hovedtilsynsordning basert på disse opplysningene, noe som var i tråd med det som ble gjort i de to første undersøkelsene om bruk av barnetilsyn og kontantstøtte (se Rønning 1998 og Reppen og Rønning 1999). Framgangsmåten er beskrevet i Pettersen (2003), side 45. Vi har benyttet samme framgangsmåte i foreliggende rapport.

Spm BT27_a

Har NAVN tilsyn fra andre enn foreldre på dagtid/i arbeidstiden?

Hvis Nei: Hvem av foreldrene passer NAVN på dagtid/i arbeidstiden?
(Mor/far/både mor og far)

Hvis Ja: Hva slags type tilsyn har NAVN på dagtid/i arbeidstiden? (Her kunne man gi flere svar, altså kombinasjonsløsninger)

- 1) Slektning
- 2) Dagmamma
- 3) Praktikant
- 4) Familiebarnehage
- 5) Ordinær barnehage
- 6) Barnepark/lekepark
- 7) Annet

Spm28a (Stilles til dem som ikke kun passer barnet selv, eller kun har svart ordinær barnehage eller familiebarnehage i spm27a)

Kan du si meg omtrent hvor mange timer i uken NAVN har tilsyn av (stilles for hver av tilsynsordningene som ble nevnt i spm27a)

BT28_1x (Stilles når barnet går i familiebarnehage eller ordinær barnehage)

Har du heldags barnehageplass alle dager i uka? (Ja, nei)

BT28_1y

Har du barnehageplass med redusert tid per dag? (Ja, nei)

BT28_1z

Har du barnehageplass med redusert antall dager i uka? (Ja, nei)

2010

I 2010 bad man intervjupersonen angi den mest brukte tilsynsordningen. Det ble presentert et svarkort med sju alternativer, samt en samlekategori for ”annet.” Spørsmålet ble stilt som følger:

spm27a

Hva slags type tilsyn har NAVN på dagtid? Dersom dere har flere ordninger for NAVN, ber vi deg svare den som du/dere bruker mest.

- 1) Slektning
- 2) Dagmamma
- 3) Praktikant

- 4) Familiebarnehage
- 5) Vanlig barnehage
- 6) Barnepark/lekepark
- 7) Mor, far eller annen person i husholdet
- 8) Annet

De som svarte familiebarnehage eller vanlig barnehage, fikk spørsmål om avtalt oppholdstid som følger (**Nytt spørsmål 1-3**):

- Har NAVN heltidsplass i barnehagen? Det vil si avtalt oppholdstid på 41 timer eller mer hver uke?
- Har NAVN lang deltidsplass i barnehagen? Det vil si avtalt oppholdstid på 25-40 timer i uken?
- Har NAVN kort deltidsplass i barnehagen? Det vil si avtalt oppholdstid inntil 24 timer i uken?

2.2. Analysevariabel for hovedtilsynsordning

I tabellene i det følgende (1a-5b) skiller vi mellom fem hovedtilsynsordninger for barn:

- 1) Barnehage
- 2) Foreldre
- 3) Slektninger
- 4) Dagmamma/praktikant
- 5) Andre ordninger

I tillegg skiller vi mellom heltids- og deltid barnehage.

For 2010 er heltids barnehage definert som en barnehageplass med avtalt oppholdstid på minst 41 timer per uke (svart ja på Nytt spørsmål 1).

For 2002 er heltids barnehageplass definert ved at man har heldags barnehageplass alle dager i uka (svart ja på BT28_1x).

2.3. Noen hovedresultater

I tabellene 1a-5b er det barn som er analyseenhet. Vi har inkludert opplysninger om inntil tre barn for hver husholdning. Som nevnt i avsnitt 1.2., er massen i tabellene definert ut fra barnas alder ved utgangen av året.

Tabellene 1a og 1b gjelder altså for barn som var 1-5 år ved utgangen av henholdsvis 2002 og 2010, men ettersom den første undersøkelsen ble gjennomført om våren og den andre om høsten, er ikke tallene helt sammenlignbare.

Tabellene 2a og 2b viser hovedtilsynsordning i 2002 og 2010 for barn i alderen 1-2 år.

Tabellene 3a og 3b viser hovedtilsynsordning i 2002 og 2010 for barn i alderen 3-5 år.

Tabellene 4a og 4b viser hovedtilsynsordning i 2002 og 2010 for barn i alderen 1-5 år med gifte/samboende mødre.

Tabellene 5a og 5b viser hovedtilsynsordning i 2002 og 2010 for barn i alderen 1-5 år med enslige mødre.

Selv om tallene for 2002 og 2010 ikke er helt sammenlignbare, viser tabellene 1a og 1b klart at langt flere barn i alderen 1-5 år hadde barnehage, enten på hel- eller deltid, som viktigste tilsynsordning høsten 2010 enn våren 2002 – 90 mot 47 prosent. Også SSBs statistikk *Barn i barnehager* viser en klar økning i andelen barn i barnehage fra 2002 til 2010. Ifølge denne statistikken gikk 66 prosent av 1-5

åringene i barnehage i 2002, mot 89 prosent i 2010. Disse tallene er ikke helt sammenlignbare med dem som framkommer gjennom de to utvalgsundersøkelsene som omtales i foreliggende rapport. Statistikken *Barn i barnehager* omfatter alle godkjente barnehager, og samtlige barn innrapporteres, uavhengig av avtalt oppholdstid. Dermed vil man fange opp også korte deltidsplasser. I utvalgsundersøkelsen fra 2010 bad man foreldrene oppgi den tilsynsordningen man brukte mest. Muligens kan korte deltidsløsninger da ha blitt utelatt dersom en annen ordning var den viktigste. I 2002 kartla man alle ordninger, men variabelen som benyttes i foreliggende rapport gjelder altså for den viktigste ordningen. Deltidsbarnehage i kombinasjon med andre løsninger vil da kunne havne i kategorien ”andre ordninger” (se Pettersen 2003, s. 45 for nærmere forklaring). Det er også andre forskjeller mellom SSBs statistikk *Barn i barnehager* og de to utvalgsundersøkelsene som omtales i denne rapporten. Eksempelvis er rapporteringstidspunktet forskjellig, og mens opplysningene i utvalgsundersøkelsene kommer fra barnas foreldre, er barnehagestatistikken basert på skjema som fylles ut av barnehagene. For dokumentasjon av statistikken *Barn i barnehager*, se <http://www.ssb.no/vis/barnehager/art-2012-06-15-01.html>.

Ifølge tabellene 1a og 1b er det andelen barn med heltids barnehage som økte fra 2002 til 2010. Mens 76 prosent hadde dette som viktigste tilsynsordning i 2010, var andelen 29 prosent i 2002. Andelene med deltids plass i de to årene var henholdsvis 13 og 18 prosent.

Atskillig færre barn enn før passes dermed hovedsakelig av foreldre, og færre passes av slektninger eller av dagmamma eller praktikant.

Andelen med barnehage som hovedtilsynsordninger har økt blant alle grupper av barn, men økningen har vært sterkere blant noen grupper enn blant andre. Eksempelvis har den vært sterkere blant barn med mødre med kort utdanning, enn blant dem som har mødre med lang utdanning fra universitet/høgskole, og sterkere blant dem som har foreldre med lav enn med høy inntekt. Dermed er forskjellen i barnehagedeltakelse mellom barn med lavt og høyt utdannede mødre noe redusert, og det samme gjelder forskjellen mellom dem med foreldre med lav og høy inntekt. Et lignende mønster er vist i tidligere analyser (Sæther 2010).

Imidlertid var det fremdeles klare forskjeller i barnehagedeltakelse etter mors utdanningsnivå og husholdningens inntekt i 2010. Eksempelvis hadde 74 prosent av barna barnehage som viktigste tilsynsordning når mor hadde utdanning på grunnskolenivå, mot 93 prosent når mor hadde lang universitetsutdanning (vi minner om at vi her benytter en inndeling i utdanningsnivåer fra før 2005, se avsnitt 1.4.). 84 prosent av barna med foreldre i laveste inntektskvintil hadde barnehage som viktigste tilsynsordning, mot 93 prosent av dem i høyeste inntektskvintil.

Det er også betydelig forskjell i barnehagedeltakelse mellom barn i lavinntektshusholdninger og andre barn. I 2010 hadde 78 prosent av barna i lavinntektshusholdninger (OECD-skala) barnehage som viktigste tilsynsordning, mot 91 prosent av andre barn. I 2002 var de tilsvarende andelene 31 og 49 prosent. Forskjellene mellom lavinntektshusholdningene og de andre husholdningene var altså blitt noe mindre fra 2002 til 2010. Når lavinntekt defineres ut fra EU-skalaen, får vi det omtrent samme bildet.

Det ser også ut til å ha blitt mindre forskjeller i barnehagebruk mellom barn etter mors fødeland, ved at barnehagebruken har økt noe mer blant barn med mødre født i Asia, Afrika, etc., enn blant dem med mødre født i Norge eller EU/EØS etc. Eksempelvis hadde 80 prosent av barna med mødre født i Asia, Afrika etc. barnehage som viktigste tilsynsordning i 2010, mot 91 prosent av barna med mødre født i Norge. I 2002 var de tilsvarende andelene henholdsvis 31 og 48 prosent.

Blant barn i alderen 3-5 år gikk det store flertallet av barn i barnehage i 2010, uansett mors utdanning og fødeland, og familiens inntektsnivå (tabell 3b). Det var likevel visse forskjeller mellom inntekts- og utdanningsgrupper, men disse var forholdsvis beskjedne. Eksempelvis hadde 90 prosent av barna i lavinntektshusholdninger (OECD-skala) barnehage som viktigste tilsynsordning, mot 97 prosent av andre barn.

Forskjellene mellom utdannings- og inntektsgrupper er større blant barn i alderen 1-2 år enn blant de eldre barna. Eksempelvis hadde 62 prosent av barn i lavinntektshusholdninger (OECD-skala) barnehage som viktigste tilsynsordning i 2010, mot 81 prosent av andre barn (tabell 2b).

Det ser også ut til å ha blitt mindre forskjeller i barnehagebruk mellom barn av mødre som arbeider deltid og barn av mødre som arbeider heltid eller mer. I 2002 hadde 48 prosent av barn til yrkesaktive mødre som arbeidet mindre enn 30 timer i uka, barnehage som viktigste tilsynsordning, mot 72 prosent blant barn av mødre som arbeidet 40 timer eller mer. I 2010 var de tilsvarende andelene 90 og 97 prosent. Fortsatt er det slik at barn av mødre som arbeider mindre enn full tid i større grad enn barn av mødre som arbeider heltid eller mer, har deltids plass i barnehagen. I 2010 hadde 29 prosent av barn av mødre som arbeider under 30 timer per uke deltids plass i barnehage som viktigste tilsynsordning. Blant barn av mødre som arbeider 40 timer eller mer var det bare 6 prosent som hadde deltids plass i barnehage som viktigste tilsynsordning.

Tabell 1a. Barn 1-5 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slektning	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	29	18	47	37	2	6	7	100	3 686
Barnets alder									
1 år	3	2	5	87	2	6	1	100	817
2 år	21	10	30	45	4	13	7	100	819
3 år	33	18	51	29	3	8	10	100	821
4 år	43	28	71	16	1	2	10	100	596
5 år	45	32	77	12	0	1	10	100	633
Mors samlivsstatus									
Gift/samboende	27	19	47	38	2	6	8	100	3 363
Enslig	46	8	55	31	3	5	6	100	323
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	24	18	42	42	2	6	9	100	207
Videregående skole	24	18	42	42	2	5	9	100	1 952
Universitet/høgskole, lavere grad	33	20	53	32	2	7	6	100	1 222
Universitet/høgskole, høyere grad	56	11	67	25	-	6	2	100	246
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	28	13	41	46	4	3	6	100	688
2. kvintil	19	19	38	46	1	5	10	100	722
3. kvintil	23	22	45	38	2	6	9	100	758
4. kvintil	31	19	50	34	2	6	7	100	755
5. kvintil	44	17	61	24	1	8	6	100	763
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	31	9	40	49	3	2	6	100	267
300 000 – 449 999	26	16	43	44	3	4	6	100	400
450 000 – 599 999	19	18	38	46	2	5	10	100	871
600 000 – 749 000	25	21	46	36	2	7	8	100	1 040
750 000 +	41	18	59	27	1	7	5	100	1 108
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	31	18	49	35	2	6	8	100	3 307
Ja	15	16	31	59	3	2	6	100	379
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	31	19	49	35	2	6	8	100	3 308
Ja	17	14	31	58	3	2	6	100	378
Mors fødeland									
Norge	29	19	48	37	2	6	8	100	3 351
EU/EØS etc.	39	12	51	33	1	7	9	100	162
Asia, Afrika etc.	27	4	31	59	6	1	4	100	172
Landsdel									
Oslo/Akershus	48	6	54	30	2	5	9	100	793
Østlandet ellers	23	21	44	37	3	6	10	100	883
Agder	16	27	42	41	2	8	7	100	224
Rogaland	21	18	39	49	-	7	5	100	361
Vestlandet	27	19	46	39	2	4	8	100	683
Trøndelag	20	29	49	38	1	8	4	100	372
Nord-Norge	34	20	54	38	2	5	1	100	370
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	16	32	48	33	3	5	11	100	768
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	53	15	68	11	3	11	7	100	949
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	60	11	72	14	1	8	5	100	256
Har foreldrepermisjon	11	15	26	65	1	3	4	100	866
Ikke yrkesaktiv	19	13	32	56	1	2	9	100	840
Antall barn 0-5 år									
1 barn	33	14	48	35	3	7	8	100	1 583
2 barn	28	21	49	36	2	5	8	100	1 782
3 barn eller flere	14	22	35	56	1	3	5	100	321
Antall barn 6-17 år									
0 barn	30	16	46	39	2	6	7	100	2 561
1 barn	29	22	51	33	1	6	8	100	722
2 barn eller flere	25	23	48	38	2	2	10	100	403

Tabell 1b. Barn 1-5 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slektning	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	76	13	90	9	0	0	1	100	3393
Barnets alder									
1 år	54	11	65	33	1	1	1	100	603
2 år	78	13	91	8	0	0	1	100	692
3 år	80	15	95	4	0	-	1	100	711
4 år	83	14	97	2	-	-	0	100	699
5 år	83	14	97	2	-	0	1	100	688
Mors samlivsstatus									
Gift/samboende	76	14	90	9	0	0	1	100	2842
Enslig	83	6	89	10	0	1	-	100	551
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	67	7	74	22	0	1	3	100	295
Videregående skole	72	17	89	10	0	0	1	100	1373
Universitet/høgskole, lavere grad	77	15	92	7	0	0	0	100	1155
Universitet/høgskole, høyere grad	89	4	93	6	1	-	1	100	381
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	72	11	84	15	0	0	1	100	955
2. kvintil	69	19	87	12	1	0	0	100	692
3. kvintil	75	16	91	8	0	-	1	100	586
4. kvintil	78	14	92	6	0	0	1	100	580
5. kvintil	86	7	93	6	0	0	0	100	580
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	73	9	82	17	0	1	-	100	400
300 000 – 449 999	72	13	85	13	0	0	1	100	542
450 000 – 599 999	71	17	88	12	0	0	0	100	413
600 000 – 749 000	70	20	90	9	1	0	1	100	567
750 000 +	81	11	92	7	0	0	1	100	1471
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	77	13	91	8	0	0	1	100	2892
Ja	65	13	78	20	0	0	2	100	501
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	77	14	91	8	0	0	1	100	2902
Ja	67	12	79	19	0	0	1	100	491
Mors fødeland									
Norge	76	15	91	8	0	0	0	100	2229
EU/EØS etc.	78	10	88	10	1	-	1	100	302
Asia, Afrika etc.	72	8	80	16	1	1	2	100	835
Landsdel									
Oslo/Akershus	88	3	91	7	0	0	1	100	984
Østlandet ellers	71	18	89	10	0	0	-	100	831
Agder	60	26	87	13	-	-	0	100	189
Rogaland	77	10	88	10	1	0	1	100	329
Vestlandet	74	16	90	9	0	-	1	100	500
Trøndelag	66	22	88	11	-	0	1	100	279
Nord-Norge	79	11	90	9	0	0	1	100	281
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	62	29	90	8	0	0	1	100	549
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	88	8	97	2	0	0	1	100	1352
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	91	6	97	2	0	-	-	100	348
Har foreldrepermisjon	62	15	78	22	0	-	0	100	391
Ikke yrkesaktiv	56	16	72	26	0	0	1	100	713
Antall barn 0-5 år									
1 barn	79	11	90	9	1	0	1	100	1410
2 barn	76	14	90	8	0	0	1	100	1644
3 barn eller flere	66	17	83	16	0	0	-	100	339
Antall barn 6-17 år									
0 barn	78	12	90	9	0	0	1	100	1899
1 barn	78	13	90	9	1	0	0	100	954
2 barn eller flere	66	21	86	12	0	0	1	100	540

Tabell 2a. Barn 1-2 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slektning	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	12	6	18	66	3	10	4	100	1 636
Barnets alder									
1 år	3	2	5	87	2	6	8	100	817
2 år	21	10	30	45	4	13	7	100	819
Mors samlivsstatus									
Gift/samboende	12	6	18	66	3	10	4	100	1 525
Enslig	11	5	15	65	6	9	5	100	111
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	11	4	15	69	2	7	6	100	81
Videregående skole	8	6	14	70	3	8	4	100	849
Universitet/høgskole, lavere grad	15	7	21	61	3	11	3	100	566
Universitet/høgskole, høyere grad	25	5	31	55	-	13	2	100	110
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	9	4	13	74	5	3	3	100	316
2. kvintil	7	6	13	72	1	8	6	100	341
3. kvintil	10	6	16	64	3	12	5	100	345
4. kvintil	13	6	19	66	4	10	2	100	323
5. kvintil	22	6	28	54	2	14	2	100	311
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	8	5	13	75	3	5	4	100	129
300 000 – 449 999	9	5	14	73	8	2	2	100	166
450 000 – 599 999	8	5	13	73	1	8	6	100	399
600 000 – 749 000	10	7	17	62	4	12	4	100	479
750 000 +	20	6	25	59	2	12	2	100	463
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	13	6	19	64	3	10	4	100	1 469
Ja	5	4	8	83	4	1	4	100	167
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	13	6	19	64	3	10	4	100	1 460
Ja	5	4	9	82	4	2	3	100	176
Mors fødeland									
Norge	12	6	18	66	3	10	4	100	1 485
EU/EØS etc.	23	2	25	55	2	12	6	100	65
Asia, Afrika etc.	7	-	7	86	5	1	1	100	85
Landsdel									
Oslo/Akershus	22	1	23	63	2	8	4	100	361
Østlandet ellers	7	8	15	65	5	11	5	100	389
Agder	4	8	12	73	3	8	4	100	99
Rogaland	9	6	15	71	-	11	3	100	157
Vestlandet	13	5	17	66	4	8	5	100	309
Trøndelag	4	9	13	71	1	14	2	100	160
Nord-Norge	16	7	23	65	2	10	1	100	161
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	4	14	18	59	6	11	6	100	272
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	34	8	42	22	6	23	6	100	335
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	39	4	43	27	5	23	2	100	82
Har foreldrepermisjon	2	3	5	90	1	3	1	100	564
Ikke yrkesaktiv	6	3	9	83	1	3	4	100	381
Antall barn 0-5 år									
1 barn	14	6	20	61	4	11	5	100	809
2 barn	11	7	18	68	2	9	3	100	695
3 barn eller flere	3	1	4	86	2	7	2	100	132
Antall barn 6-17 år									
0 barn	13	5	18	65	3	10	4	100	1 263
1 barn	9	7	16	67	2	11	4	100	243
2 barn eller flere	8	7	15	72	4	5	5	100	130

Tabell 2b. Barn 1-2 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slektning	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	67	12	78	20	1	1	1	100	1 295
Barnets alder									
1 år	54	11	65	33	1	1	1	100	603
2 år	78	13	91	8	0	0	1	100	692
Mors samlivsstatus									
Gift/samboende	67	12	79	19	1	0	1	100	1 100
Enslig	66	7	73	25	0	2	-	100	195
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	44	4	48	41	0	3	7	100	112
Videregående skole	63	15	77	21	0	1	1	100	520
Universitet/høgskole, lavere grad	69	14	83	16	1	0	1	100	445
Universitet/høgskole, høyere grad	83	2	85	13	2	-	-	100	154
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	58	12	70	27	1	1	2	100	397
2. kvintil	58	17	74	23	2	1	0	100	248
3. kvintil	71	13	84	15	0	-	1	100	234
4. kvintil	71	11	81	17	1	1	1	100	207
5. kvintil	75	7	82	16	1	1	-	100	209
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	58	10	68	31	0	1	-	100	184
300 000 – 449 999	56	14	70	27	1	1	2	100	205
450 000 – 599 999	60	16	76	22	1	-	1	100	145
600 000 – 749 000	65	17	82	15	1	1	1	100	208
750 000 +	72	9	81	17	0	0	1	100	553
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	69	12	81	18	1	0	1	100	1 081
Ja	50	12	62	34	0	1	3	100	214
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	69	12	80	18	1	0	1	100	1 080
Ja	51	12	64	33	0	1	2	100	215
Mors fødeland									
Norge	68	13	81	17	1	0	1	100	864
EU/EØS etc.	67	10	77	20	1	-	1	100	122
Asia, Afrika etc.	52	7	59	36	2	2	1	100	297
Landsdel									
Oslo/Akershus	80	3	84	15	1	1	0	100	356
Østlandet ellers	60	17	77	22	0	0	-	100	319
Agder	54	20	74	26	-	-	-	100	71
Rogaland	68	9	77	20	1	1	1	100	136
Vestlandet	65	12	77	20	1	-	1	100	194
Trøndelag	55	20	75	22	-	1	2	100	113
Nord-Norge	68	10	78	17	1	1	2	100	106
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	49	30	79	19	1	0	1	100	193
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	86	6	93	5	1	1	1	100	486
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	88	6	94	5	1	-	-	100	131
Har foreldrepermisjon	41	13	55	44	1	-	1	100	180
Ikke yrkesaktiv	42	11	53	45	0	1	1	100	291
Antall barn 0-5 år									
1 barn	69	8	77	21	1	1	1	100	525
2 barn	67	14	81	17	1	0	1	100	632
3 barn eller flere	57	14	71	28	0	0	-	100	138
Antall barn 6-17 år									
0 barn	70	11	81	17	1	1	1	100	872
1 barn	62	13	75	23	1	0	1	100	259
2 barn eller flere	54	15	69	27	0	1	2	100	164

Tabell 3a. Barn 3-5 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slektning	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	40	26	66	19	1	3	10	100	2 050
Barnets alder									
3 år	33	18	51	29	3	8	10	100	821
4 år	43	28	71	16	1	2	10	100	596
5 år	45	32	77	12	0	1	10	100	633
Mors samlivsstatus									
Gift/samboende	38	28	66	19	1	3	10	100	1 838
Enslig	60	10	70	18	1	3	7	100	212
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	30	26	56	27	1	5	11	100	126
Videregående skole	34	25	59	24	2	3	12	100	1 103
Universitet/høgskole, lavere grad	46	30	77	11	1	3	8	100	656
Universitet/høgskole, høyere grad	76	15	91	5	-	2	2	100	136
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	41	19	60	27	3	3	8	100	372
2. kvintil	28	29	56	27	1	2	12	100	381
3. kvintil	31	33	65	20	1	2	12	100	413
4. kvintil	42	27	69	15	1	4	10	100	432
5. kvintil	57	23	80	7	1	5	8	100	452
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	48	11	59	31	3	-	7	100	138
300 000 – 449 999	36	23	59	27	1	5	8	100	234
450 000 – 599 999	28	27	55	27	2	2	14	100	472
600 000 – 749 000	35	31	67	18	1	4	11	100	561
750 000 +	54	25	79	9	1	4	8	100	645
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	42	26	69	16	1	4	10	100	1 838
Ja	22	23	45	43	2	2	8	100	212
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	42	27	69	16	1	3	10	100	1 848
Ja	25	21	46	42	2	2	8	100	202
Mors fødeland									
Norge	40	27	67	18	1	3	10	100	1 866
EU/EØS etc.	48	18	65	21	-	4	10	100	97
Asia, Afrika etc.	43	8	51	36	7	-	7	100	87
Landsdel									
Oslo/Akershus	66	10	76	7	1	3	13	100	432
Østlandet ellers	32	29	61	20	2	3	13	100	494
Agder	23	39	62	22	1	7	9	100	125
Rogaland	28	26	54	35	-	5	6	100	204
Vestlandet	37	28	65	22	1	2	11	100	374
Trøndelag	29	41	71	18	2	4	6	100	212
Nord-Norge	46	27	74	21	2	2	2	100	209
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	21	40	61	22	2	3	12	100	496
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	61	18	79	6	1	6	7	100	614
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	68	14	82	10	-	3	6	100	174
Har foreldrepermisjon	26	38	64	21	2	3	10	100	302
Ikke yrkesaktiv	28	20	49	37	1	1	12	100	459
Antall barn 0-5 år									
1 barn	47	21	68	16	2	4	10	100	774
2 barn	37	29	67	19	1	3	10	100	1 087
3 barn eller flere	21	36	56	36	1	1	7	100	189
Antall barn 6-17 år									
0 barn	44	25	69	17	2	4	9	100	1 298
1 barn	36	28	64	21	1	4	10	100	479
2 barn eller flere	31	29	60	25	1	1	12	100	273

Tabell 3b. Barn 3-5 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slektning	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	82	14	96	3	0	0	1	100	2 098
Barnets alder									
3 år	80	15	95	4	0	-	1	100	711
4 år	83	14	97	2	-	-	0	100	699
5 år	83	14	97	2	-	0	1	100	688
Mors samlivsstatus									
Gift/samboende	81	15	96	3	0	-	1	100	1 742
Enslig	92	6	98	2	-	0	-	100	356
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	80	8	88	12	0	-	0	100	183
Videregående skole	78	18	96	3	0	-	0	100	853
Universitet/høgskole, lavere grad	82	15	98	2	-	0	0	100	710
Universitet/høgskole, høyere grad	93	5	98	0	0	-	1	100	227
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	83	11	94	6	0	-	0	100	558
2. kvintil	75	20	94	5	-	0	0	100	444
3. kvintil	78	18	96	3	0	-	0	100	352
4. kvintil	82	16	98	1	0	-	1	100	373
5. kvintil	92	7	99	0	-	-	1	100	371
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	86	9	95	5	1	-	-	100	216
300 000 – 449 999	82	12	94	5	-	-	1	100	337
450 000 – 599 999	77	17	94	6	-	0	0	100	268
600 000 – 749 000	72	22	95	5	0	-	0	100	359
750 000 +	86	12	98	1	0	-	1	100	918
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	83	14	97	2	0	0	1	100	1 811
Ja	77	13	90	9	0	-	1	100	287
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	82	15	97	2	0	0	1	100	1 822
Ja	79	11	91	8	0	-	1	100	276
Mors fødeland									
Norge	82	16	97	2	0	-	0	100	1 365
EU/EØS etc.	86	10	96	3	0	-	1	100	180
Asia, Afrika etc.	83	8	91	7	0	0	2	100	538
Landsdel									
Oslo/Akershus	92	3	95	3	0	0	1	100	628
Østlandet ellers	78	19	97	3	0	-	-	100	512
Agder	64	30	94	5	-	-	1	100	118
Rogaland	85	11	96	3	-	-	2	100	193
Vestlandet	80	19	99	1	-	-	0	100	306
Trøndelag	72	24	96	4	-	-	-	100	166
Nord-Norge	85	11	97	3	-	-	-	100	175
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	69	28	97	2	-	0	1	100	356
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	89	10	99	1	0	-	0	100	866
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	94	6	99	1	-	-	-	100	217
Har foreldrepermisjon	80	17	97	3	-	-	0	100	211
Ikke yrkesaktiv	67	19	86	13	0	-	2	100	422
Antall barn 0-5 år									
1 barn	85	13	97	2	0	0	0	100	885
2 barn	82	15	96	3	-	-	1	100	1 012
3 barn eller flere	72	20	92	8	0	-	-	100	201
Antall barn 6-17 år									
0 barn	85	12	98	1	0	-	1	100	1 027
1 barn	83	13	96	4	0	-	0	100	695
2 barn eller flere	71	23	94	5	0	0	1	100	376

Tabell 4a. Barn 1-5 år med gifte/samboende mødre etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002

	Barnehage, heltd	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slektnng	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	27	19	47	38	2	6	8	100	3 363
Barnets alder									
1 år	3	2	5	87	2	6	1	100	769
2 år	21	10	31	45	4	13	7	100	756
3 år	32	19	50	29	3	8	10	100	740
4 år	41	31	71	17	1	2	10	100	542
5 år	41	35	76	12	0	0	11	100	556
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	18	21	38	45	2	5	10	100	158
Videregående skole	22	19	41	42	2	5	9	100	1 747
Universitet/høgskole, lavere grad	32	21	53	33	1	7	6	100	1 166
Universitet/høgskole, høyere grad	55	12	66	25	-	7	2	100	235
Partners utdanningsnivå									
Grunnskole	19	16	35	46	7	4	8	100	184
Videregående skole	23	20	43	40	2	6	9	100	1 948
Universitet/høgskole, lavere grad	33	19	52	36	0	6	6	100	746
Universitet/høgskole, høyere grad	43	18	61	28	0	6	4	100	393
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	16	16	32	56	4	2	6	100	405
2. kvintil	17	20	37	47	1	5	10	100	699
3. kvintil	22	22	45	39	2	6	9	100	751
4. kvintil	30	19	50	35	2	6	7	100	749
5. kvintil	44	17	61	24	1	8	6	100	759
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	21	4	26	63	4	-	7	100	88
300 000 – 449 999	14	21	34	54	3	3	5	100	288
450 000 – 599 999	18	19	37	46	2	5	11	100	851
600 000 – 749 000	24	22	46	36	2	7	8	100	1 033
750 000 +	41	18	59	28	1	7	6	100	1 103
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	29	19	48	36	2	6	8	100	3 085
Ja	12	17	29	61	3	1	7	100	278
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	29	20	48	36	2	6	8	100	3 097
Ja	13	15	28	61	3	1	7	100	266
Mors fødeland									
Norge	27	20	47	37	2	6	8	100	3 054
EU/EØS etc.	40	13	52	32	1	6	9	100	154
Asia, Afrika etc.	25	5	30	58	6	1	5	100	154
Landsdel									
Oslo/Akershus	45	7	52	31	2	5	10	100	709
Østlandet ellers	21	22	42	38	3	6	10	100	810
Agder	14	29	42	42	1	7	7	100	205
Rogaland	19	19	38	50	-	7	5	100	343
Vestlandet	26	20	46	39	2	5	8	100	630
Trøndelag	18	30	48	39	1	8	4	100	345
Nord-Norge	35	21	56	36	1	5	1	100	321
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	14	34	47	34	3	6	11	100	729
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	52	16	67	12	3	11	7	100	882
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	58	13	71	15	1	8	5	100	230
Har foreldrepermisjon	11	15	26	65	1	3	4	100	832
Ikke yrkesaktiv	15	14	30	58	1	2	10	100	685
Antall barn 0-5 år									
1 barn	31	15	46	36	3	7	8	100	1 398
2 barn	27	22	49	37	1	5	8	100	1 666
3 barn eller flere	13	23	35	57	1	2	5	100	299
Antall barn 6-17 år									
0 barn	28	17	45	40	2	7	7	100	2 315
1 barn	28	23	51	34	1	6	9	100	665
2 barn eller flere	24	24	48	38	2	2	10	100	383

Tabell 4b. Barn 1-5 år med gifte/samboende mødre etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slekting	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	76	14	90	9	0	0	1	100	2 842
Barnets alder									
1 år	54	11	65	32	1	1	1	100	517
2 år	78	14	91	7	0	0	1	100	583
3 år	79	15	94	5	1	-	1	100	602
4 år	83	14	97	2	-	-	1	100	589
5 år	82	15	97	2	-	-	1	100	551
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	67	8	74	22	0	0	3	100	197
Videregående skole	71	18	89	10	0	0	1	100	1 102
Universitet/høgskole, lavere grad	77	15	92	7	0	0	0	100	1 064
Universitet/høgskole, høyere grad	89	4	92	6	1	-	1	100	356
Partners utdanningsnivå									
Grunnskole	68	16	83	15	-	-	2	100	157
Videregående skole	70	19	89	9	1	0	0	100	1 202
Universitet/høgskole, lavere grad	80	12	91	8	0	-	0	100	669
Universitet/høgskole, høyere grad	86	6	92	6	-	-	2	100	401
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	66	14	80	18	1	0	1	100	491
2. kvintil	68	19	87	12	1	0	0	100	611
3. kvintil	75	16	91	8	0	-	1	100	585
4. kvintil	78	14	92	6	0	0	1	100	576
5. kvintil	86	7	93	6	0	0	0	100	579
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	70	10	80	19	1	0	-	100	191
300 000 – 449 999	65	16	81	16	1	0	2	100	281
450 000 – 599 999	68	18	87	12	0	-	0	100	349
600 000 – 749 000	69	20	90	9	1	0	1	100	557
750 000 +	81	11	92	7	0	0	1	100	1 464
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	77	14	91	8	0	0	1	100	2 481
Ja	64	14	78	20	0	0	2	100	361
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	77	14	91	8	0	0	1	100	2 491
Ja	66	13	78	20	0	0	2	100	351
Mors fødeland									
Norge	76	15	91	8	0	0	0	100	1 994
EU/EØS etc.	78	11	88	10	1	-	1	100	249
Asia, Afrika etc.	72	9	81	16	1	0	2	100	572
Landsdel									
Oslo/Akershus	88	3	91	7	1	0	1	100	794
Østlandet ellers	71	19	90	10	0	-	-	100	684
Agder	58	29	87	12	-	-	1	100	157
Rogaland	77	10	88	10	1	0	1	100	291
Vestlandet	73	17	90	8	1	-	1	100	429
Trøndelag	64	24	87	11	-	0	1	100	246
Nord-Norge	79	11	90	8	0	0	1	100	241
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	60	30	90	9	0	0	1	100	470
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	88	9	96	2	0	0	1	100	1 198
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	91	6	97	2	0	-	-	100	331
Har foreldrepermisjon	62	15	78	22	0	-	0	100	375
Ikke yrkesaktiv	52	18	70	27	0	0	2	100	437
Antall barn 0-5 år									
1 barn	78	12	90	9	1	0	1	100	1 094
2 barn	76	15	91	8	0	0	1	100	1 452
3 barn eller flere	66	18	84	16	0	0	-	100	296
Antall barn 6-17 år									
0 barn	78	12	90	9	0	0	1	100	1 586
1 barn	77	13	90	9	1	-	0	100	791
2 barn eller flere	65	22	87	11	0	0	1	100	465

Tabell 5a. Barn 1-5 år med enslige mødre etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slektning	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	46	8	55	31	3	5	6	100	323
Barnets alder									
1 år	8	4	13	79	2	4	2	100	48
2 år	13	5	17	54	10	13	6	100	63
3 år	41	12	53	31	2	5	9	100	81
4 år	65	6	71	16	2	1	10	100	54
5 år	70	11	81	12	-	4	3	100	77
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	41	11	53	30	2	8	8	100	49
Videregående skole	43	9	52	36	2	4	6	100	205
Universitet/høgskole	62	6	67	16	7	5	4	100	67
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	44	9	53	34	3	4	6	100	283
2. kvintil	(68)	(4)	(72)	(25)	(-)	(4)	(-)	100	23
3.-5. kvintil	(63)	(5)	(67)	(5)	(-)	(19)	(9)	100	17
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	36	11	47	43	3	3	5	100	179
300 000 – 449 999	56	6	62	20	4	6	8	100	112
450 000+	72	3	75	8	-	13	5	100	32
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	56	7	63	22	3	6	7	100	222
Ja	25	12	36	54	2	3	5	100	101
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	58	7	64	21	3	5	7	100	211
Ja	24	12	36	53	2	5	5	100	112
Mors fødeland									
Norge	47	9	56	29	3	5	6	100	297
EU/EØS etc. /Asia, Afrika etc.	34	-	34	59	-	3	3	100	26
Landsdel									
Oslo/Akershus	69	1	70	20	2	6	2	100	84
Østlandet ellers	42	13	55	30	1	5	9	100	73
Agder / Rogaland	44	8	52	33	2	8	4	100	37
Vestlandet	39	7	46	40	4	-	10	100	53
Trøndelag	36	14	50	24	3	9	14	100	27
Nord-Norge	28	14	42	47	5	5	2	100	49
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	45	11	56	21	13	-	9	100	39
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	71	7	78	2	3	9	7	100	67
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	77	-	77	6	-	11	6	100	26
Har foreldrepermisjon	5	17	22	66	-	9	3	100	34
Ikke yrkesaktiv	36	8	44	48	1	2	5	100	155
Antall barn 0-5 år									
1 barn	49	9	58	29	3	4	6	100	185
2 barn eller flere	43	8	50	35	3	6	6	100	138
Antall barn 6-17 år									
0 barn	49	6	55	32	3	5	5	100	246
1 barn eller flere	38	16	54	31	2	5	8	100	77

Tabell 5b. Barn 1-5 år med enslige mødre etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010

	Barnehage, heltid	Barnehage, deltid	Barnehage, totalt	Foreldre	Slekting	Dagmamma/ praktikant	Andre ordninger	I alt	Antall
Alle	83	6	89	10	0	1	-	100	551
Barnets alder									
1 år	51	7	58	40	0	1	-	100	86
2 år	81	7	88	10	-	3	-	100	109
3 år	93	4	97	3	-	-	-	100	109
4 år	87	10	97	3	-	-	-	100	110
5 år	95	4	99	0	-	0	-	100	137
Mors utdanningsnivå									
Grunnskole	69	2	71	24	1	5	-	100	98
Videregående skole	82	8	91	9	-	0	-	100	271
Universitet/høgskole	90	5	95	5	-	0	-	100	116
Foreldrenes inntekt, kvintiler									
1. kvintil	83	7	90	10	0	1	-	100	464
2. kvintil	86	3	89	9	-	2	-	100	81
3.-5. kvintil	(51)	(-)	(51)	(49)	(-)	(-)	(-)	100	6
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner									
Under 300 000	76	8	84	14	0	1	-	100	209
300 000 – 449 999	86	6	92	8	-	1	-	100	261
450 000+	90	2	92	8	-	0	-	100	81
Lavinntekt (OECD-skala)									
Nei	86	6	92	8	-	0	-	100	411
Ja	72	8	80	18	0	2	-	100	140
Lavinntekt (EU-skala)									
Nei	86	6	91	8	-	0	-	100	411
Ja	73	8	81	17	0	2	-	100	140
Mors fødeland									
Norge	85	7	92	8	-	-	-	100	235
EU/EØS etc. /Asia, Afrika etc.	76	3	79	17	0	3	-	100	316
Landsdel									
Oslo/Akershus	89	1	89	9	0	2	-	100	190
Østlandet ellers	76	12	88	11	-	1	-	100	147
Agder / Rogaland	83	4	87	14	-	-	-	100	70
Vestlandet	84	5	89	11	-	-	-	100	71
Trøndelag	90	4	95	5	-	-	-	100	33
Nord-Norge	81	9	90	10	-	-	-	100	40
Mors yrkestilknytning og arbeidstid									
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	88	10	98	1	-	0	-	100	79
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	92	6	98	2	-	0	-	100	154
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	(100)	(-)	(100)	(-)	(-)	(-)	(-)	100	17
Har foreldrepermisjon	(69)	(11)	(80)	(20)	(-)	(-)	(-)	100	16
Ikke yrkesaktiv	71	6	76	22	0	1	-	100	276
Antall barn 0-5 år									
1 barn	85	5	90	9	0	0	-	100	316
2 barn eller flere	80	8	87	12	-	1	-	100	235
Antall barn 6-17 år									
0 barn	84	6	90	9	0	1	-	100	313
1 barn eller flere	81	7	87	12	-	1	-	100	238

3. Utgifter til barnetilsyn

3.1. Spørsmålsformulering

Utgifter til barnetilsyn ble kartlagt litt forskjellig i de to undersøkelsene.

2002

I 2002 spurte man om samlet månedlig beløp per barn for hver av tilsynsordningene man benyttet for barnet (spm30a). Kostpenger ble ikke spesifisert, og man spurte ikke om antall måneder man hadde utgifter. Spørsmålet ble stilt for inntil tre barn under skolealder.

Spm 30a. Kan du si meg omtrent hvor mye du/dere betaler for NAVN i/hos (tilsynsordning) per måned? Hvis IO ikke har eksakt sum per barn, kan et samlebeløp skrives inn i svaralternativet totalsum.

2010

I 2010 ble det stilt ganske detaljerte spørsmål om utgifter til barnetilsyn. Det ble gjennomført fokusgrupper for å finne den beste måten å spørre på. For hvert barn som hadde tilsyn av andre enn foreldre spurte man hvor mye foreldrene betalte for den tilsynsordningen som var angitt som viktigste tilsynsordning (spm30a). For de fleste gjelder dette altså utgifter til barnehage. Deretter spurte man om beløpet var inkludert kostpenger (BTXX-2x) og i tilfelle hvor mye man betalte i kostpenger (BTXX-3BX, BTXX-dbx_k). Deretter fulgte et spørsmål om hvor mange måneder man kom til å betale barnetilsynsutgifter i 2010 (BTXX-1y). Til slutt ble det stilt et kontrollspørsmål for å sjekke at utgiftene til barnetilsyn for samtlige barn i husholdningen var korrekt angitt.

spm30a: Jeg skal nå stille noen spørsmål om utgifter dere har til barnetilsyn. Kan du si meg omtrent hvor mye dere betaler for TILSYNSORDNING for NAVN? Du kan velge å oppgi beløpet for 6 måneder eller for ett år.

BTXX-2x: Er dette inkludert penger til mat eller kostpenger?

BTXX-3BX: (hvis ja på forrige spm) Vet du hvor mye dere betaler i kostpenger for NAVN?

BTXX-dbx_k: (hvis ja på forrige spm) Kan du oppgi hvor mye du betaler i kostpenger?

BTXX-1x (Hvi nei på spm BTXX-2x) Hvor mye betaler du i kostpenger for NAVN?

BTXX-1y: Hvor mange måneder kommer du til å betale for NAVN i løpet av 2010?

Følges av et kontrollspørsmål om de oppgitte summene er riktige.

3.2. Analysevariabel for utgifter til barnetilsyn

Analysevariabelen i de følgende tabellene er månedlige utgifter til barnetilsyn per husholdning. Ettersom man ikke stilte detaljerte spørsmål om kostpenger i 2002, benytter vi ikke slike opplysninger for 2010 heller. Vi bruker det generelle spørsmålet om utgifter til barnetilsyn per måned (spm30a) og inkluderer opplysninger for inntil tre barn per husholdning. Det at man kartla utgifter til samtlige tilsynsordninger for hvert barn i 2002, mot bare hovedtilsynsordning i 2010, kan redusere sammenlignbarheten noe, men ettersom de aller fleste barn hadde barnehage som hovedtilsynsordning i 2010, anser vi sammenlignbarheten som rimelig god.

Utgiftene vises i 2010-kroner. Utgiftene for 2002 er da justert med konsumprisindeksen.

I tabellene viser vi både gjennomsnittlig månedlig utgifter og en gruppert fordeling. Tallene gis både for alle mødre sett under ett, og for dem som har minst ett barn i barnehage.

3.3. Noen hovedresultater

I tabellene 6a-10b er det altså mødre, og ikke barn, som er analyseenhet. Massen i tabellene er definert ut fra om mor har minst ett barn i en gitt aldersgruppe, regnet ut fra barnas alder ved utgangen av året.

Tabellene 6a og 6b gjelder altså månedlige barnetilsynsutgifter for mødre som har minst ett barn i alderen 1-5 år ved utgangen av henholdsvis 2002 og 2010, målt i 2010-kroner. Utgifter til SFO inngår ikke. Igjen minner vi om at de to undersøkelsene ble gjennomført på ulike tider av året.

Tabellene 7a og 7b viser månedlige barnetilsynsutgifter i 2002 og 2010 for mødre med minst ett barn i alderen 1-2 år.

Tabellene 8a og 8b viser månedlige barnetilsynsutgifter i 2002 og 2010 for mødre med minst ett barn i alderen 3-5 år.

Tabellene 9a og 9b viser månedlige barnetilsynsutgifter i 2002 og 2010 for gifte/samboende mødre med minst ett barn i alderen 1-5 år.

Tabellene 10a og 10b viser månedlige barnetilsynsutgifter i 2002 og 2010 for enslige mødre med minst ett barn i alderen 1-5 år.

Tabell 6a viser at når vi ser alle mødre under ett, var den gjennomsnittlige månedlige utgiften til barnetilsyn på 2541 kroner i 2002 (målt i 2010-kroner). 29 prosent hadde ingen slike utgifter, 15 prosent hadde utgifter fra 1 til 1999 kroner, 14 prosent hadde utgifter fra 2000 til 2999 kroner, 17 prosent hadde utgifter fra 3000 til 3999 kroner, og 26 prosent hadde utgifter på minst 4000 kroner.

Ser vi kun på mødre som hadde minst ett barn i barnehage, var den gjennomsnittlige månedlige utgiften til barnetilsyn på 3800 kroner. 16 prosent hadde 1-1999 kroner i utgifter, 19 prosent hadde 2000-2999 kroner i utgifter, 25 prosent hadde 3000-3999 kroner i utgifter, og 40 prosent hadde minst 4000 kroner i utgifter.

Utgiftene til barnetilsyn varierte sterkt mellom ulike grupper av mødre i 2002. Ser vi på dem som hadde minst ett barn i barnehage, var utgiftene for eksempel høyere blant mødre med lang enn blant mødre med kort utdanning og høyere blant mødre i husholdninger med høy enn med lav inntekt. Disse forskjellene må blant annet sees i lys av at undersøkelsen ble gjennomført før det ble innført maksimalpris på foreldrebetaling i barnehage. I tråd med barnehageforliket fra 2003, ble første trinn i maksimalprisreformen innført 1. mai 2004. Inntil da hadde mange kommuner graderte barnehagesatser ut fra foreldrenes inntekt der høyeste sats ofte lå over den maksimalgrensen som ble innført i første trinn – kroner 2750 for en heltidsplass. Maksimalprisen er senere senket ytterligere.

Sammenligner vi utgifter blant mødre ut fra fødelandsbakgrunn i 2002, ser vi at mødre født i Norge i gjennomsnitt hadde klart høyere utgifter til barnetilsyn enn mødre født i Asia, Afrika etc. når vi ser alle mødre under ett, det vil si uavhengig av om de hadde barnehageplass eller ikke. Mødre født i Norge hadde i gjennomsnitt utgifter til barnetilsyn på kroner 2563 per måned, mens gjennomsnittet blant mødre født i Asia, Afrika etc. var kroner 1630 per måned. Denne forskjellen bunner for en stor del i at mødre født i Norge oftere hadde barn i barnehage enn mødre født i Asia, Afrika etc. Blant mødre født i Norge oppgav 27 prosent ingen

utgifter til barnetilsyn, mot hele 55 prosent blant mødre født i Asia, Afrika etc. For dem som hadde minst ett barn i barnehage, var det beskjedne forskjeller i utgifter til barnetilsyn mellom mødre etter fødelandsbakgrunn i 2002. Mødre født i Norge hadde da i gjennomsnitt utgifter på kroner 3766 per måned, og mødre født i Afrika, Asia etc. hadde i gjennomsnitt utgifter på kroner 3764 pr måned.

Selv om langt flere barn hadde tilsyn utenfor hjemmet i 2010 enn i 2002, var den gjennomsnittlige månedlige utgiften til barnetilsyn omtrent uendret, målt i faste priser. Ser vi alle mødre under ett, var gjennomsnittsutfiftene omtrent 2600 kroner (tabell 6b). Andelen uten utgifter var betydelig lavere enn i 2002, og det samme gjaldt andelen som hadde høye utgifter – minst 4000 kroner per måned. I 2010 hadde bare 15 prosent av mødre så høye tilsynsutgifter, mot altså 26 prosent i 2002.

Ser vi på mødre med minst ett barn i barnehage, var den gjennomsnittlige utgiften til barnetilsyn klart lavere i 2010 enn i 2002 – 2806 kroner mot 3800 kroner. Andelen med utgifter under kroner 3000 hadde økt betydelig, mens andelen med høyere utgifter var redusert. Det er særlig andelen som hadde minst kroner 4000 i utgifter til barnetilsyn som hadde gått ned. I 2010 hadde kun 16 prosent av mødre så høye utgifter, mot hele 40 prosent i 2002.

Nedgangen i utgiftene til barnetilsyn må blant annet sees i lys av innføringen av maksimalpris på foreldrebetaling i barnehage.

Ugiftene til barnetilsyn varierte stort sett mindre mellom ulike grupper av mødre i 2010 enn i 2002. Også dette har trolig sammenheng med innføringen av maksimalpris, som blant annet har medført lavere utgifter for foreldre med forholdsvis høy inntekt. Ser vi på mødre med minst ett barn i barnehage, var det for eksempel betydelig mindre forskjeller mellom utgiftene til de høyest og lavest utdannede i 2010 enn i 2002. I 2010 utgjorde forskjellen i gjennomsnittsutfifter mellom mødre med lengst og kortest utdanning om lag 400 kroner (3041 kroner – 2672 kroner). I 2002 var den tilsvarende forskjellen om lag 1354 kroner (4620 kroner – 3266 kroner).

Det var også mindre forskjeller i barnetilsynsutgifter mellom mødre i husholdninger med høy og lav inntekt i 2010 enn i 2002. Dette gjelder uansett hvilket av de fire inntektsmålene vi ser på (inntektskvintiler, gruppert inntekt i 2009-kroner, lavinntekt målt ved OECD-skala eller lavinntekt målt ved EU-skala). Eksempelvis hadde mødre i høyeste inntektskvintil i gjennomsnitt bare i underkant av 500 kroner mer i utgifter til barnetilsyn enn mødre i laveste inntektskvintil i 2010 (2992 kroner mot 2515 kroner), mens forskjellen i 2002 utgjorde om lag 1350 kroner (4620 kroner i høyeste kvintil mot 3266 kroner i laveste kvintil).

Ser vi på lavinntekt målt ved OECD-skalaen, hadde mødre i husholdninger uten lavinntekt i gjennomsnitt kun 230 kroner mer per måned i utgifter til barnetilsyn enn mødre i lavinntekts-husholdninger i 2010 (2827 kroner mot 2597 kroner), gitt at de hadde minst ett barn i barnehage. I 2002 utgjorde forskjellen nærmere 900 kroner (3860 kroner mot 2975 kroner).

Ser vi alle mødre med barn 1-5 år under ett, altså uavhengig av om de hadde barn i barnehage eller ikke, hadde de med lav inntekt høyere utgifter til barnetilsyn i 2010 enn i 2002. Eksempelvis hadde mødre i laveste inntektskvintil i gjennomsnitt 1825 kroner til barnetilsyn i 2002, mot 2182 kroner i 2010. Denne forskjellen må sees i lys av at flere hadde barn i barnehage i 2010 enn i 2002 (jf. kap. 2). Kun 15 prosent oppgav ingen utgifter til barnetilsyn i 2010, mot hele 40 prosent i 2002. Ser vi på mødre med minst ett barn i barnehage, var den gjennomsnittlige utgiften til barnetilsyn lavere i 2010 enn i 2002. Mødre i laveste inntektskvintil hadde i gjennomsnitt 3266 kroner til barnetilsyn i 2002, mot 2515 kroner i 2010. Mens 26 prosent av mødre i laveste inntektskvintil hadde minst 4000 kroner i tilsynsutgifter i

2002 (gjelder for dem med minst ett barn i barnehage), var andelen 11 prosent i 2010.

Blant de mødrene som var i arbeid og hadde barn i barnehage, varierte husholdningenes månedlige utgifter til barnetilsyn nokså mye etter hvor mye mor arbeidet i 2002. De betalte de med lengst arbeidstid (40 timer eller mer per uke) 4752 kroner i barnetilsynsutgifter, mot bare 3159 kroner blant dem med kortest arbeidstid (under 30 timer). Forskjellen utgjorde altså omtrent 1600 kroner. I 2010 var forskjellen redusert til vel 200 kroner. De med lengst arbeidstid hadde da 2991 kroner i utgifter til barnetilsyn, mot 2783 kroner blant dem med kortest arbeidstid.

Tabell 6a. Mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002

	Alle							Har barnehageplass						
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	
Alle	2 541	29	15	14	17	26	2 880	3 800	16	19	25	40	1 574	
Yngste barns alder														
0 år	2 369	28	20	14	11	27	98	3 531	19	23	18	40	57	
1 år	1 335	57	13	10	9	12	797	3 312	24	24	21	30	261	
2 år	2 681	29	18	12	12	29	747	4 219	19	15	19	47	370	
3 år	2 998	20	17	12	19	32	635	4 095	14	14	25	47	398	
4 år	3 241	14	11	18	20	37	307	3 914	9	21	25	45	243	
5 år	2 940	10	17	20	30	23	296	3 385	16	21	36	28	245	
Mors samlivsstatus														
Gift/samboende	2 544	29	15	14	17	26	2 609	3 832	15	19	25	41	1 420	
Enslig	2 515	27	16	14	19	24	271	3 538	18	19	29	33	154	
Mors utdanningsnivå														
Grunnskole	1 898	38	21	9	16	17	159	3 128	32	12	28	29	75	
Videregående skole	2 174	32	18	14	17	18	1 543	3 450	20	21	27	31	756	
Universitet/høgskole, lavere grad	3 047	21	13	15	17	34	935	4 126	11	19	23	47	584	
Universitet/høgskole, høyere grad	3 852	18	3	9	17	52	195	4 868	2	10	21	67	140	
Foreldrenes inntekt, kvintiler														
1. kvintil	1 825	40	19	12	14	15	567	3 266	27	21	26	26	254	
2. kvintil	1 825	37	20	16	14	13	581	3 173	24	26	25	25	255	
3. kvintil	2 441	27	17	17	18	21	587	3 536	18	23	27	32	328	
4. kvintil	2 878	24	12	13	21	31	576	3 993	10	16	30	44	340	
5. kvintil	3 739	15	9	10	18	49	569	4 620	6	11	21	61	397	
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner														
Under 300 000	1 634	45	21	8	10	15	226	3 209	34	15	22	29	88	
300 000 – 449 999	1 991	36	18	14	16	15	319	3 282	25	22	28	25	159	
450 000 – 599 999	1 894	35	21	17	15	13	695	3 208	23	26	25	25	315	
600 000 – 749 000	2 606	26	14	16	19	25	798	3 728	13	22	27	38	449	
750 000+	3 459	18	10	10	19	43	842	4 438	8	12	24	56	563	
Lavinntekt (OECD-skala)														
Nei	2 677	26	14	14	18	27	2 592	3 860	13	19	26	41	1 469	
Ja	1 322	50	27	6	6	11	288	2 975	47	13	12	28	105	
Lavinntekt (EU-skala)														
Nei	2 675	26	14	14	18	27	2 590	3 857	14	19	26	41	1 469	
Ja	1 338	51	25	7	6	12	290	3 011	45	14	12	29	105	
Mors fødeland														
Norge	2 563	27	16	14	17	26	2 620	3 766	16	19	26	39	1 450	
EU/EØS etc.	2 972	29	7	14	16	34	124	4 439	4	19	24	53	74	
Asia, Afrika etc.	1 630	55	13	5	10	18	134	3 764	24	12	23	42	49	
Landsdel														
Oslo/Akershus	3 248	23	12	8	11	46	621	4 636	8	9	15	68	366	
Østlandet ellers	2 352	30	16	18	16	20	704	3 591	17	27	23	33	360	
Agder	2 154	36	11	19	15	19	173	3 427	14	29	27	30	83	
Rogaland	2 132	32	21	14	13	20	280	3 309	28	20	21	31	138	
Vestlandet	2 344	30	18	13	20	19	536	3 619	17	19	33	31	286	
Trøndelag	2 602	26	17	14	16	27	283	3 651	21	20	22	38	169	
Nord-Norge	2 441	28	13	12	30	17	283	3 527	14	17	45	25	172	
Mors yrkestilknytning og arbeidstid														
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	2 193	24	23	23	13	16	606	3 159	23	32	19	26	330	
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	3 812	10	7	13	27	43	792	4 364	6	13	31	50	586	
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	4 135	9	5	10	22	54	211	4 752	3	9	25	63	160	
Har foreldrepermisjon	1 518	51	15	10	10	14	632	3 405	20	23	24	32	241	
Ikke yrkesaktiv	1 492	46	23	8	11	12	634	3 010	35	17	22	26	253	
Antall barn 1-5 år														
1 barn	2 024	35	13	15	21	16	1 584	3 246	14	24	35	27	703	
2 barn	3 280	20	19	11	11	39	1 144	4 380	17	13	15	54	769	
3 barn eller flere	2 813	27	18	14	13	29	152	4 042	20	18	19	43	102	
Antall barn 6-17 år														
0 barn	2 703	30	13	11	16	30	1 922	4 111	14	15	24	48	1 046	
1 barn	2 459	24	17	18	20	21	602	3 445	16	25	29	30	352	
2 barn eller flere	1 927	31	21	18	16	13	356	2 993	23	28	27	22	176	

Tabell 6b. Mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010

	Alle							Har barnehageplass					
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall
Alle	2 599	9	9	54	12	15	2 506	2 806	12	59	13	16	2 261
Yngste barns alder													
0 år	2 422	6	14	65	7	9	270	2 536	15	68	7	9	249
1 år	2 516	21	7	39	13	21	571	3 112	10	48	16	26	442
2 år	2 926	8	7	41	20	24	547	3 122	9	43	22	25	494
3 år	2 730	6	8	56	13	17	467	2 860	11	58	13	18	441
4 år	2 428	4	12	71	7	6	356	2 464	15	72	7	6	349
5 år	2 308	3	15	77	3	2	295	2 306	17	79	3	1	286
Mors samlivsstatus													
Gift/samboende	2 647	9	9	54	12	16	2 509	2 844	11	58	13	17	1 875
Enslig	2 183	12	16	58	7	8	442	2 421	20	64	7	9	386
Mors utdanningsnivå													
Grunnskole	2 091	22	14	47	6	11	222	2 627	19	60	8	13	166
Videregående skole	2 455	11	12	54	10	13	1 052	2 701	15	60	11	14	938
Universitet/høgskole, lavere grad	2 736	6	8	57	14	16	835	2 868	10	59	15	16	788
Universitet/høgskole, høyere grad	2 949	6	3	53	14	23	264	3 041	6	56	15	24	254
Foreldrenes inntekt, kvintiler													
1. kvintil	2 182	15	15	52	8	10	738	2 515	20	60	9	11	627
2. kvintil	2 461	12	14	47	12	15	508	2 746	18	53	13	16	447
3. kvintil	2 691	6	7	59	12	16	434	2 877	7	63	13	17	400
4. kvintil	2 754	6	8	59	11	17	422	2 870	10	61	12	17	399
5. kvintil	2 906	7	4	55	16	19	404	2 992	7	57	17	19	388
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner													
Under 300 000	2 043	19	17	50	4	9	326	2 450	23	61	5	11	268
300 000 – 449 999	2 272	14	14	52	10	11	397	2 576	18	58	11	13	343
450 000 – 599 999	2 446	12	15	48	11	15	304	2 706	19	53	12	16	271
600 000 – 749 000	2 612	8	10	55	12	16	420	2 818	11	59	12	17	383
750 000+	2 784	7	6	57	13	17	1 059	2 918	8	60	14	18	996
Lavinntekt (OECD-skala)													
Nei	2 646	8	9	55	12	16	2 150	2 827	11	59	13	17	1 974
Ja	2 177	19	15	47	7	12	356	2 597	21	56	9	14	287
Lavinntekt (EU-skala)													
Nei	2 649	8	9	55	12	16	2 147	2 832	11	59	13	17	1 971
Ja	2 145	19	15	48	7	11	359	2 551	21	58	9	13	290
Mors fødeland													
Norge	2 635	8	9	56	12	15	1 660	2 817	11	60	12	16	1 537
EU/EØS etc.	2 699	10	7	51	16	17	219	2 957	9	56	17	18	196
Asia, Afrika etc.	2 276	17	16	44	9	15	611	2 617	22	51	11	16	512
Landsdel													
Oslo/Akershus	2 636	7	10	55	13	16	721	2 777	12	58	13	16	656
Østlandet ellers	2 568	11	10	52	11	16	621	2 833	12	58	12	18	553
Agder	2 429	10	20	43	12	15	137	2 674	23	47	14	17	120
Rogaland	2 602	11	8	55	10	15	240	2 815	12	60	11	16	217
Vestlandet	2 729	7	8	55	13	17	360	2 921	10	58	14	18	331
Trøndelag	2 518	10	8	60	9	13	209	2 688	12	65	10	13	191
Nord-Norge	2 540	11	6	57	12	13	218	2 821	8	64	13	15	193
Mors yrkestilknytning og arbeidstid													
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	2 598	9	16	44	15	16	394	2 783	19	47	17	17	365
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	2 870	4	6	58	13	19	1 001	2 934	8	60	13	19	963
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	2 929	3	4	60	14	19	256	2 991	6	61	14	20	251
Har foreldrepermisjon	2 199	14	9	63	8	6	308	2 546	12	73	9	7	258
Ikke yrkesaktiv	1 983	22	19	42	7	10	505	2 457	27	52	9	12	399
Antall barn 1-5 år													
1 barn	2 074	11	11	76	2	0	1 419	2 288	14	85	2	-	1 248
2 barn	3 197	7	7	29	26	31	942	3 346	10	30	27	33	883
3 barn eller flere	3 552	9	9	20	14	48	145	3 817	11	22	15	52	130
Antall barn 6-17 år													
0 barn	2 806	9	7	47	15	21	1 306	3 026	10	51	17	23	1 188
1 barn	2 465	9	10	62	9	10	748	2 640	13	67	10	11	685
2 barn eller flere	2 208	11	15	62	6	6	452	2 427	19	68	6	7	388

Tabell 7a. Mødre med barn 1-2 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002

	Alle							Har barnehageplass					
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall
Alle	1981	43	15	11	11	20	1576	3839	21	19	20	40	643
Yngste barns alder													
0 år	1732	44	19	9	13	16	32	(3572)	(17)	(17)	(33)	(33)	12
1 år	1335	57	13	10	9	12	797	3312	24	24	21	30	261
2 år	2681	29	18	12	12	29	747	4219	19	15	19	47	370
Mors samlivsstatus													
Gift/samboende	2008	43	15	11	11	20	1471	3875	20	19	21	41	612
Enslig	1611	47	21	11	6	15	105	3116	35	26	10	29	31
Mors utdanningsnivå													
Grunnskole	1382	55	15	6	9	14	78	(3239)	(33)	(8)	(25)	(33)	24
Videregående skole	1601	49	18	10	10	14	816	3464	29	19	19	33	285
Universitet/høgskole, lavere grad	2474	34	14	13	12	27	545	4067	15	22	19	44	268
Universitet/høgskole, høyere grad	3052	35	4	7	16	39	107	4926	3	9	24	64	58
Foreldrenes inntekt, kvintiler													
1. kvintil	1078	60	18	7	7	9	307	2944	39	19	18	25	85
2. kvintil	1347	52	17	14	10	8	332	3213	24	31	21	24	96
3. kvintil	1938	40	18	12	12	18	331	3426	26	21	21	32	146
4. kvintil	2347	37	13	11	14	25	306	3952	16	18	23	43	146
5. kvintil	3283	28	11	8	11	41	300	4896	10	11	18	61	170
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner													
Under 300 000	943	64	19	7	2	9	123	3011	46	19	4	31	26
300 000 – 449 999	1186	56	18	9	9	9	162	2814	40	18	20	22	55
450 000 – 599 999	1432	49	18	14	11	8	389	3220	25	31	23	21	122
600 000 – 749 000	2112	39	15	12	13	21	455	3717	21	19	21	39	202
750 000+	2901	33	11	9	12	36	447	4587	12	13	19	56	238
Lavinntekt (OECD-skala)													
Nei	2106	41	15	12	12	21	1417	3901	19	20	21	41	604
Ja	868	65	21	3	4	8	159	2866	54	8	8	31	39
Lavinntekt (EU-skala)													
Nei	2115	41	15	11	12	21	1407	3904	19	20	21	41	603
Ja	871	65	21	4	3	8	169	2856	53	10	8	30	40
Mors fødeland													
Norge	2002	42	16	11	11	20	1428	3792	21	19	20	40	589
EU/EØS etc.	2649	36	8	13	17	27	64	4356	9	21	26	44	34
Asia, Afrika etc.	1033	71	11	2	6	10	82	(4081)	(26)	(11)	(26)	(37)	19
Landsdel													
Oslo/Akershus	2636	40	10	6	7	36	349	4932	6	10	14	70	155
Østlandet ellers	1741	44	17	13	12	14	378	3399	27	25	18	30	142
Agder	1457	55	10	15	6	14	94	3250	17	38	17	28	29
Rogaland	1739	44	19	10	11	15	150	3297	35	17	22	26	54
Vestlandet	1758	46	18	10	11	16	298	3636	23	19	23	34	116
Trøndelag	2007	40	19	12	11	18	153	3494	30	21	19	30	73
Nord-Norge	2052	40	13	12	18	16	154	3678	18	19	32	31	74
Mors yrkestilknytning og arbeidstid													
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	1828	36	24	17	8	15	267	3276	31	30	10	28	109
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	3680	17	7	13	20	43	335	4783	6	13	25	57	199
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	4329	14	6	8	15	58	80	5535	4	6	14	76	49
Har foreldrepermisjon	1222	58	15	9	9	10	532	4181	24	24	25	28	176
Ikke yrkesaktiv	1115	59	19	6	6	9	360	3003	41	17	17	26	108
Antall barn 1-5 år													
1 barn	1254	60	8	9	10	12	810	3342	14	24	28	34	174
2 barn	2775	26	23	12	10	29	654	4051	24	17	16	44	397
3 barn eller flere	2606	27	21	13	16	22	112	3872	22	18	25	35	72
Antall barn 6-17 år													
0 barn	2115	42	14	11	11	22	1210	3966	19	18	21	42	518
1 barn	1855	42	19	12	9	18	238	3431	28	22	18	32	98
2 barn eller flere	955	63	15	8	6	8	128	2881	33	26	15	26	27

Tabell 7b. Mødre med barn 1-2 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010

	Alle							Har barnehageplass					
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall
Alle	2685	14	7	41	16	21	1228	3068	11	47	18	24	1031
Yngste barns alder													
0 år	2405	10	15	51	12	13	110	2600	19	55	13	14	95
1 år	2516	21	7	39	13	21	571	3112	10	48	16	26	442
2 år	2926	8	7	41	20	24	547	3122	9	43	22	25	494
Mors samlivsstatus													
Gift/samboende	2741	14	7	41	17	22	1040	3104	10	46	19	25	892
Enslig	2048	24	14	39	9	13	187	2584	22	50	11	17	139
Mors utdanningsnivå													
Grunnskole	1937	33	13	31	9	13	108	2784	23	45	14	18	67
Videregående skole	2529	17	9	40	14	20	498	2992	13	47	17	23	406
Universitet/høgskole, lavere grad	2861	10	6	43	18	23	416	3125	9	47	20	25	375
Universitet/høgskole, høyere grad	3101	7	3	44	19	28	143	3276	5	46	20	30	136
Foreldrenes inntekt, kvintiler													
1. kvintil	2110	24	14	40	9	14	383	2667	21	50	12	17	290
2. kvintil	2521	17	11	37	15	20	235	2982	15	44	18	24	194
3. kvintil	2857	10	3	47	17	23	225	3183	4	52	19	25	197
4. kvintil	2906	11	6	42	14	26	192	3170	10	46	16	28	171
5. kvintil	3067	10	2	37	25	26	193	3295	6	40	27	27	179
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner													
Under 300 000	1954	27	15	43	4	11	180	2560	23	57	6	14	131
300 000 – 449 999	2206	23	13	35	13	16	194	2757	21	43	16	20	150
450 000 – 599 999	2619	15	10	39	14	21	136	3050	13	46	17	25	115
600 000 – 749 000	2724	11	7	45	17	20	201	3030	9	51	18	23	177
750 000+	2913	12	4	40	19	25	517	3218	7	45	21	27	458
Lavinntekt (OECD-skala)													
Nei	2759	13	7	41	17	22	1027	3100	10	46	19	25	886
Ja	2098	26	13	38	8	15	201	2764	19	51	11	19	145
Lavinntekt (EU-skala)													
Nei	2768	13	7	41	17	23	1025	3112	10	46	19	25	885
Ja	2040	26	13	41	8	12	203	2664	20	54	10	16	146
Mors fødeland													
Norge	2757	13	7	43	16	22	818	3093	9	48	18	25	716
EU/EØS etc.	2772	18	4	31	25	22	116	3266	8	36	30	26	96
Asia, Afrika etc.	2038	27	15	31	10	16	285	2663	25	41	14	21	201
Landsdel													
Oslo/Akershus	2830	11	7	42	16	25	343	3108	9	46	18	27	297
Østlandet ellers	2594	17	6	42	14	21	303	3078	9	50	17	25	245
Agder	2462	18	9	37	18	19	66	2930	13	43	21	22	52
Rogaland	2606	16	8	44	12	20	128	2942	14	50	14	23	109
Vestlandet	2862	11	9	37	21	22	181	3217	10	41	24	25	157
Trøndelag	2540	16	8	45	11	19	106	2837	15	52	13	21	91
Nord-Norge	2582	18	6	36	21	19	101	3140	8	44	25	23	80
Mors yrkestilknytning og arbeidstid													
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	2757	13	11	30	23	23	183	3129	14	33	26	26	160
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	3155	6	2	45	18	28	460	3281	5	47	19	29	428
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	3314	4	1	44	20	31	125	2412	2	45	20	32	122
Har foreldrepermisjon	1932	26	9	48	11	6	167	2571	13	64	15	7	119
Ikke yrkesaktiv	1741	31	20	31	7	11	271	2443	32	43	10	15	190
Antall barn 1-5 år													
1 barn	1819	23	7	69	1	1	528	2311	10	89	1	-	392
2 barn	3246	8	8	22	29	34	587	3436	11	23	31	36	540
3 barn eller flere	3578	11	9	15	14	50	113	3922	13	17	15	55	99
Antall barn 6-17 år													
0 barn	2816	13	6	39	17	25	821	3142	10	44	19	28	713
1 barn	2604	15	9	42	17	17	250	3043	11	49	20	20	207
2 barn eller flere	2077	22	11	49	7	10	157	2626	15	63	9	12	111

Tabell 8a. Mødre med barn 3-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002

	Alle							Har barnehageplass					
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall
Alle	3020	17	17	16	20	30	1848	3829	15	19	26	40	1298
Yngste barns alder													
0 år	2663	22	21	15	11	32	73	3593	20	22	14	43	49
1 år	2409	23	24	18	15	21	297	3285	25	25	21	29	199
2 år	3617	18	22	9	10	40	240	4854	20	10	14	56	164
3 år	2998	20	17	12	19	32	635	4095	14	14	25	47	398
4 år	3241	14	11	18	20	37	307	3914	9	21	25	45	243
5 år	2940	10	17	20	30	23	296	3385	16	21	36	28	245
Mors samlivsstatus													
Gift/samboende	3036	17	17	16	20	31	1660	3863	15	19	25	41	1162
Enslig	2888	17	17	15	24	27	188	3571	18	18	31	33	136
Mors utdanningsnivå													
Grunnskole	2237	26	26	10	19	19	106	3115	33	12	27	28	66
Videregående skole	2563	21	20	16	21	22	997	3459	19	21	29	31	626
Universitet/høgskole, lavere grad	3653	9	13	17	20	41	594	4204	10	19	23	49	476
Universitet/høgskole, høyere grad	4632	4	4	11	18	63	126	4944	2	11	20	67	115
Foreldrenes inntekt, kvintiler													
1. kvintil	2311	26	23	16	17	18	335	3286	27	21	26	26	209
2. kvintil	2234	25	24	17	17	17	342	3217	24	24	26	26	205
3. kvintil	2828	16	18	20	22	24	373	3554	16	24	28	32	260
4. kvintil	3315	13	13	15	24	35	391	4016	9	16	30	45	286
5. kvintil	4186	6	9	11	20	54	407	4625	6	12	20	61	338
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner													
Under 300 000	2130	29	27	10	16	18	123	3187	33	15	24	28	72
300 000 – 449 999	2377	25	20	17	19	18	211	3337	24	23	27	26	132
450 000 – 599 999	2266	24	24	18	17	17	426	3232	24	23	26	27	256
600 000 – 749 000	3070	14	15	19	22	29	508	3759	12	23	23	37	365
750 000+	3961	7	10	12	22	49	580	4457	8	12	24	56	473
Lavinntekt (OECD-skala)													
Nei	3177	14	15	16	22	32	1665	3895	13	19	27	41	1211
Ja	1587	39	33	8	7	13	183	2915	48	14	13	26	87
Lavinntekt (EU-skala)													
Nei	3162	14	16	16	22	32	1673	3892	13	19	27	41	1211
Ja	1660	39	31	9	7	14	175	2959	45	16	13	27	87
Mors fødeland													
Norge	3035	15	18	16	21	30	1683	3797	15	19	26	39	1195
EU/EØS etc.	3329	21	8	17	16	38	86	4495	4	18	24	55	60
Asia, Afrika etc.	2333	38	17	7	12	27	78	3803	26	11	18	45	43
Landsdel													
Oslo/Akershus	3943	8	16	9	14	54	388	4654	8	9	16	67	299
Østlandet ellers	2826	19	17	21	19	25	449	3667	16	26	23	35	299
Agder	2702	21	14	21	19	25	109	3489	14	26	27	32	70
Rogaland	2415	24	23	16	15	22	182	3343	27	21	20	31	113
Vestlandet	2742	18	20	16	25	22	340	3572	17	19	34	30	232
Trøndelag	3076	16	16	15	19	33	192	3723	18	18	23	41	144
Nord-Norge	2822	18	13	13	36	20	188	3562	13	16	46	26	141
Mors yrkestilknytning og arbeidstid													
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	2419	18	23	26	15	18	439	3183	21	32	21	26	282
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	4056	7	6	13	28	46	559	4418	6	13	30	51	471
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	4246	7	5	9	24	55	159	4738	3	9	26	62	136
Har foreldrepermisjon	2615	18	23	17	19	24	283	3460	19	23	25	33	192
Ikke yrkesaktiv	1842	34	28	10	13	15	403	3019	34	17	22	26	213
Antall barn 1-5 år													
1 barn	2595	16	16	20	29	19	774	3225	14	24	37	25	529
2 barn	3479	16	18	12	12	42	934	4413	16	13	15	55	674
3 barn eller flere	2837	26	19	13	13	29	140	4030	21	16	19	43	95
Antall barn 6-17 år													
0 barn	3395	15	15	12	20	39	1151	4191	13	14	24	50	843
1 barn	2669	18	18	21	23	21	439	3430	16	26	30	29	298
2 barn eller flere	2189	22	24	21	19	14	258	3004	23	28	27	21	157

Tabell 8b. Mødre med barn 3-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010

	Alle							Har barnehageplass					
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall
Alle	2846	5	10	50	15	20	1841	2936	12	52	15	21	1759
Yngste barns alder													
0 år	2546	3	13	65	7	12	198	2617	14	67	7	12	188
1 år	3488	7	8	21	23	42	263	3649	10	22	24	44	247
2 år	3685	6	5	6	38	45	262	3849	7	6	40	48	248
3 år	2730	6	8	56	13	17	467	2860	11	58	13	18	441
4 år	2428	4	12	71	7	6	356	2464	15	72	7	6	349
5 år	2308	3	15	77	3	2	295	2306	17	79	3	1	286
Mors samlivsstatus													
Gift/samboende	2893	5	9	50	15	21	1524	2978	12	51	16	22	1460
Enslig	2436	5	16	60	9	10	313	2500	19	62	9	10	299
Mors utdanningsnivå													
Grunnskole	2316	15	17	47	7	14	158	2676	21	55	8	16	133
Videregående skole	2705	5	13	51	12	18	759	2810	16	53	13	18	724
Universitet/høgskole, lavere grad	2963	3	7	52	18	20	628	3014	9	52	18	20	614
Universitet/høgskole, høyere grad	3230	4	2	46	17	30	193	3237	5	47	17	30	190
Foreldrenes inntekt, kvintiler													
1. kvintil	2455	9	16	52	10	14	493	2618	20	55	11	14	455
2. kvintil	2685	8	15	43	15	19	389	2847	18	45	16	21	360
3. kvintil	2940	3	8	52	15	22	310	3031	8	53	16	23	299
4. kvintil	2953	3	8	55	14	20	327	2996	9	56	14	21	321
5. kvintil	3135	3	4	50	19	23	322	3120	7	50	19	23	320
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner													
Under 300 000	2389	10	18	51	7	14	198	2588	23	55	7	15	183
300 000 – 449 999	2510	7	15	52	11	14	292	2643	18	55	12	15	272
450 000 – 599 999	2649	9	15	44	13	19	231	2807	19	47	14	20	215
600 000 – 749 000	2809	5	12	48	14	21	313	2948	13	50	15	22	294
750 000+	3026	3	6	52	17	22	807	3055	8	53	17	22	795
Lavinntekt (OECD-skala)													
Nei	2890	4	9	51	15	20	1593	2960	11	52	16	21	1540
Ja	2423	12	19	44	11	15	248	2672	23	49	12	17	219
Lavinntekt (EU-skala)													
Nei	2888	4	9	51	15	21	1601	2963	11	52	16	21	1544
Ja	2412	11	18	46	11	14	240	2636	23	50	12	15	215
Mors fødeland													
Norge	2877	4	9	52	15	20	1212	2955	11	53	15	21	1176
EU/EØS etc.	3008	4	6	48	20	22	159	3108	7	50	20	23	152
Asia, Afrika etc.	2538	10	18	43	11	18	459	2684	22	47	12	19	420
Landsdel													
Oslo/Akershus	2828	5	11	49	15	20	550	2903	13	51	16	21	519
Østlandet ellers	2882	5	11	49	14	22	445	2981	12	50	14	23	428
Agder	2631	6	22	40	14	18	105	2755	25	41	15	19	98
Rogaland	2905	6	9	49	15	21	167	2999	12	51	15	22	160
Vestlandet	2983	3	8	51	17	21	272	3040	9	52	18	21	265
Trøndelag	2718	7	8	57	12	17	146	2805	12	59	12	17	141
Nord-Norge	2783	6	6	57	14	17	156	2913	7	60	15	18	148
Mors yrkestilknytning og arbeidstid													
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	2837	4	16	41	19	20	315	2901	19	42	19	20	305
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	3052	3	6	51	16	24	757	3077	8	52	16	24	747
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	3110	2	6	51	17	24	191	3137	7	52	17	25	189
Har foreldrepermisjon	2558	3	10	69	9	9	196	2627	10	71	10	9	188
Ikke yrkesaktiv	2308	14	20	43	9	14	352	2572	25	49	10	15	312
Antall barn 1-5 år													
1 barn	2225	4	14	80	2	0	891	2278	15	83	2	-	856
2 barn	3358	5	7	25	28	35	808	3466	9	26	29	37	775
3 barn eller flere	3614	8	8	20	14	50	142	3853	11	21	15	53	128
Antall barn 6-17 år													
0 barn	3236	3	7	39	21	31	876	3288	9	39	21	31	854
1 barn	2570	7	10	61	10	12	624	2686	13	64	11	12	591
2 barn eller flere	2333	6	18	61	7	8	341	2439	21	64	7	8	314

Tabell 9a. Gifte/samboende mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002

	Alle							Har barnehageplass						
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	
Alle	2 544	29	15	14	17	26	2 609	3 832	15	19	25	41	1 420	
Yngste barns alder														
0 år	2 395	27	21	14	11	27	96	3 554	20	21	18	41	56	
1 år	1 363	56	13	9	9	12	749	3 354	23	23	22	32	249	
2 år	2 721	29	17	12	13	29	690	4 256	18	15	19	47	351	
3 år	3 057	19	16	12	19	33	560	4 165	13	14	24	49	350	
4 år	3 216	14	12	18	20	36	272	3 874	10	21	25	44	216	
5 år	2 944	10	18	19	29	24	242	3 409	15	21	34	29	198	
Mors utdanningsnivå														
Grunnskole	1 814	41	19	9	16	15	120	3 217	29	14	28	29	53	
Videregående skole	2 146	33	18	14	17	18	1 372	3 439	21	21	27	31	663	
Universitet/høgskole, lavere grad	3 036	22	12	15	16	34	887	4 137	10	19	23	48	553	
Universitet/høgskole, høyere grad	3 908	18	3	9	16	53	184	4 940	2	10	20	68	132	
Partners utdanningsnivå														
Grunnskole	1 885	39	19	10	16	15	146	3 485	19	20	29	32	62	
Videregående skole	2 245	32	17	14	17	20	1 526	3 515	20	20	27	33	769	
Universitet/høgskole, lavere grad	3 021	22	13	15	15	35	584	4 137	10	20	19	50	356	
Universitet/høgskole, høyere grad	3 619	19	7	10	19	46	288	4 654	5	12	23	59	203	
Foreldrenes inntekt, kvintiler														
1. kvintil	1 427	49	21	11	10	10	329	3 065	35	22	21	22	126	
2. kvintil	1 763	38	20	16	14	12	561	3 126	24	27	25	24	239	
3. kvintil	2 422	27	17	17	18	21	582	3 511	18	24	27	32	324	
4. kvintil	2 862	24	12	13	21	30	571	3 993	10	17	30	44	336	
5. kvintil	3 732	15	9	10	17	49	566	4 629	7	11	21	62	395	
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner														
Under 300 000	1 113	62	20	3	6	10	73	(3 409)	42	9	16	33	20	
300 000 – 449 999	1 487	46	22	12	10	10	228	2 929	37	22	21	20	95	
450 000 – 599 999	1 850	36	21	17	14	12	678	3 171	24	26	26	24	301	
600 000 – 749 000	2 583	27	14	16	18	25	792	3 712	14	22	27	38	444	
750 000 +	3 452	18	10	10	19	43	838	4 445	8	12	24	56	560	
Lavinntekt (OECD-skala)														
Nei	2 652	27	14	14	18	27	2 401	3 882	13	19	26	42	1 343	
Ja	1 295	50	28	5	5	11	208	2 954	50	11	10	28	77	
Lavinntekt (EU-skala)														
Nei	2 646	27	14	14	18	27	2 408	3 875	14	19	26	41	1 346	
Ja	1 309	52	26	5	5	12	201	3 025	48	11	11	31	74	
Mors fødeland														
Norge	2 560	28	16	14	17	26	2 372	3 794	16	19	25	40	1 305	
EU/EØS etc.	3 033	27	8	15	15	34	116	4 458	5	19	22	54	71	
Asia, Afrika etc.	1 663	54	12	6	11	17	119	3 847	21	14	26	39	43	
Landsdel														
Oslo/Akershus	3 272	24	12	7	11	47	552	4 813	5	7	15	73	318	
Østlandet ellers	2 326	30	16	19	16	19	641	3 556	17	25	25	32	326	
Agder	2 176	36	11	20	14	20	157	3 499	12	31	25	31	75	
Rogaland	2 111	34	19	14	13	21	264	3 378	26	21	20	33	126	
Vestlandet	2 355	29	18	13	20	20	492	3 589	18	19	33	31	267	
Trøndelag	2 603	27	17	14	15	27	259	3 679	22	19	20	39	155	
Nord-Norge	2 533	26	13	11	32	18	244	3 560	14	15	45	26	153	
Mors yrkestilknytning og arbeidstid														
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke .	2 162	25	24	22	13	16	572	3 139	24	32	19	26	311	
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	3 849	10	6	13	27	44	731	4 433	5	13	30	52	357	
Yrkesaktiv 40 timer + per uke .	4 079	10	5	9	21	54	188	4 756	4	9	24	64	142	
Har foreldrepermisjon	1 532	51	15	10	10	14	605	3 431	20	23	24	33	232	
Ikke yrkesaktiv	1 420	47	23	8	10	11	509	2 981	35	19	22	25	195	
Antall barn 1-5 år														
1 barn	2 000	36	12	15	20	16	1 399	3 265	13	24	35	28	603	
2 barn	3 276	19	19	11	12	39	1 069	4 380	17	13	16	54	722	
3 barn eller flere	2 819	26	18	15	14	27	141	4 010	20	19	20	40	95	
Antall barn 6-17 år														
0 barn	2 719	30	13	11	16	30	1 718	4 166	13	14	23	49	930	
1 barn	2 476	25	17	18	19	21	553	3 491	16	24	29	33	324	
2 barn eller flere	1 900	32	22	19	15	13	338	2 980	24	29	25	22	166	

Tabell 9b. Gifte/samboende mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010

	Alle							Har barnehageplass						
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	
Alle	2647	9	9	54	12	16	2059	2844	11	58	13	17	1875	
Yngste barns alder														
0 år	2450	5	13	66	7	9	252	2540	15	68	7	10	236	
1 år	2581	20	6	39	14	22	486	3152	9	48	17	26	390	
2 år	2981	8	6	41	21	25	452	3171	8	43	22	26	411	
3 år	2776	6	8	55	13	18	380	2905	10	57	14	19	359	
4 år	2463	3	11	72	7	6	282	2491	14	73	7	6	277	
5 år	2331	3	15	77	3	2	207	2309	18	78	3	2	202	
Mors utdanningsnivå														
Grunnskole	2107	22	11	51	6	10	151	2663	15	64	8	13	112	
Videregående skole	2516	10	12	53	11	14	825	2750	14	59	12	15	740	
Universitet/høgskole, lavere grad	2753	6	8	56	14	16	758	2881	10	59	15	17	719	
Universitet/høgskole, høyere grad	2972	7	3	53	14	24	242	3066	6	55	15	24	233	
Partners utdanningsnivå														
Grunnskole	2315	17	13	51	6	14	119	2718	17	60	7	17	98	
Videregående skole	2590	8	12	55	11	15	891	2780	14	59	11	16	817	
Universitet/høgskole, lavere grad	2786	8	6	52	15	19	474	2987	8	55	16	20	439	
Universitet/høgskole, høyere grad	2812	8	2	56	16	18	274	2877	8	58	16	18	262	
Foreldrenes inntekt, kvintiler														
1. kvintil	2225	16	15	50	8	11	359	2595	19	58	10	13	300	
2. kvintil	2473	12	15	45	12	15	445	2759	18	51	14	17	392	
3. kvintil	2691	6	7	59	12	16	433	2877	7	63	13	17	399	
4. kvintil	2755	6	8	59	11	17	419	2872	10	61	12	17	396	
5. kvintil	2913	6	4	55	16	19	403	2992	7	57	17	19	388	
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner														
Under 300 000	2233	16	17	48	7	12	139	2618	21	57	9	14	117	
300 000 – 449 999	2235	17	13	50	9	12	205	2613	18	58	11	14	169	
450 000 – 599 999	2469	12	15	45	12	16	250	2735	20	50	13	18	223	
600 000 – 749 000	2611	8	10	54	12	16	413	2819	12	59	12	17	376	
750 000 +	2788	7	6	57	14	17	1052	2920	8	60	14	18	990	
Lavinntekt (OECD-skala)														
Nei	2687	8	8	55	13	16	1810	2863	11	58	14	17	1668	
Ja	2236	17	15	47	8	13	249	2627	20	55	10	15	207	
Lavinntekt (EU-skala)														
Nei	2690	8	8	55	13	17	1812	2866	11	58	14	18	1669	
Ja	2204	17	15	48	8	11	247	2587	21	56	10	13	206	
Mors fødeland														
Norge	2676	8	9	56	12	16	1454	2844	11	59	13	17	1355	
EU/EØS etc.	2721	10	6	50	16	17	175	2989	8	55	18	19	155	
Asia, Afrika etc.	2371	16	12	46	10	16	414	2723	18	53	12	18	349	
Landsdel														
Oslo/Akershus	2695	7	7	56	13	16	579	2839	10	59	14	17	531	
Østlandet ellers	2605	10	10	52	11	17	504	2867	12	58	12	19	452	
Agder	2480	9	20	42	12	17	110	2709	23	45	13	18	99	
Rogaland	2649	11	7	56	11	16	209	2853	11	60	12	17	189	
Vestlandet	2775	6	9	53	15	17	299	2934	11	56	16	18	279	
Trøndelag	2520	11	8	59	10	13	180	2702	12	64	11	13	164	
Nord-Norge	2638	9	7	56	14	15	178	2865	8	61	14	16	161	
Mors yrkestilknytning og arbeidstid														
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke ..	2605	9	15	44	16	16	331	2806	19	47	17	17	304	
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke ..	2897	4	5	57	13	20	870	2963	7	59	13	20	836	
Yrkesaktiv 40 timer + per uke ..	2949	3	4	59	14	20	240	3013	5	60	15	20	235	
Har foreldrepermisjon	2207	14	9	63	8	6	293	2551	12	72	9	7	248	
Ikke yrkesaktiv	2056	22	18	40	8	12	299	2554	25	51	10	14	235	
Antall barn 1-5 år														
1 barn	2099	11	10	77	1	0	1097	2303	13	86	2	-	969	
2 barn	3218	6	7	29	26	31	834	3357	10	30	27	33	790	
3 barn eller flere	3571	9	8	21	14	49	128	3830	11	22	15	52	116	
Antall barn 6-17 år														
0 barn	2882	9	6	46	17	23	1050	3091	9	49	18	24	965	
1 barn	2502	8	9	63	9	11	616	2667	12	67	10	11	567	
2 barn eller flere	2223	10	15	62	6	6	393	2430	19	68	7	7	343	

Tabell 10a. Enslige mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002

	Alle							Har barnehageplass						
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	
Alle	2515	27	16	14	19	24	271	3538	18	19	29	33	154	
Yngste barns alder														
0 år	(1112)	(50)	(-)	(50)	(-)	(-)	2	(2223)	(-)	(100)	(-)	(-)	1	
1 år	907	60	19	15	4	2	48	(2450)	(42)	(42)	(17)	(-)	12	
2 år	2203	35	23	9	7	26	57	(3537)	(32)	(16)	(5)	(47)	19	
3 år	2555	25	20	11	19	25	75	3583	25	13	27	35	48	
4 år	3436	17	6	11	20	46	35	4238	4	15	26	56	27	
5 år	2918	11	15	20	35	19	54	3286	17	21	40	21	47	
Mors utdanningsnivå														
Grunnskole	2140	30	26	6	17	21	39	(2936)	(40)	(7)	(26)	(27)	22	
Videregående skole	2391	29	14	16	18	22	171	3521	17	23	28	32	93	
Universitet/høgskole	3176	14	16	12	25	32	59	3926	11	16	33	40	39	
Foreldrenes inntekt, kvintiler														
1. kvintil	2323	30	17	14	19	20	238	3441	20	20	30	29	128	
2. kvintil	(3417)	(4)	(20)	(14)	(22)	(41)	20	(3828)	(14)	(16)	(21)	(48)	16	
3.-5 kvintil	(4544)	(6)	(-)	(6)	(27)	(61)	13	(4323)	(-)	(7)	(33)	(60)	10	
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner														
Under 300 000	1854	38	22	11	12	17	153	3160	32	17	23	29	68	
300 000 – 449 999	3105	14	11	19	29	28	91	3740	10	22	36	32	64	
450 000 +	4128	6	3	13	27	50	27	(4143)	(3)	(16)	(29)	(52)	22	
Lavinntekt (OECD-skala)														
Nei	2960	18	14	16	24	29	191	3651	14	19	32	35	126	
Ja	1390	49	22	9	9	11	80	3028	39	17	17	28	28	
Lavinntekt (EU-skala)														
Nei	3020	17	13	15	25	30	182	3676	14	18	33	35	123	
Ja	1402	49	22	11	7	11	89	2979	38	22	15	25	31	
Mors fødeland														
Norge	2591	24	17	15	20	24	248	3543	18	20	30	32	145	
EU/EØS etc./ Asia, Afrika etc.	(1627)	(54)	(11)	(-)	(10)	(24)	23	(3453)	(27)	(-)	(24)	(49)	9	
Landsdel														
Oslo/Akershus	3079	18	17	15	14	36	69	3590	24	18	17	41	48	
Østlandet ellers	2600	29	15	11	16	29	63	3887	16	14	26	44	34	
Agder/Rogaland	2204	23	23	13	27	13	32	(2728)	(37)	(10)	(36)	(16)	20	
Vestlandet	2243	33	17	12	21	17	44	(3964)	(7)	(20)	(42)	(31)	19	
Trøndelag	(2593)	(22)	(10)	(18)	(28)	(22)	24	(3383)	(10)	(23)	(38)	(29)	14	
Nord-Norge	1880	37	12	18	22	10	39	(3264)	(9)	(36)	(39)	(16)	19	
Mors yrkestilknytning og arbeidstid														
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	2677	11	15	37	21	16	34	(3446)	(7)	(43)	(27)	(23)	19	
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	3423	10	10	16	32	33	61	3727	10	18	36	36	49	
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	(4570)	(-)	(3)	(11)	(30)	(55)	23	(4728)	(-)	(14)	(32)	(54)	18	
Har foreldrepermisjon	1219	54	18	11	10	7	27	(2772)	(31)	(31)	(28)	(10)	9	
Ikke yrkesaktiv	1765	42	22	7	11	18	125	3100	35	12	23	31	58	
Antall barn 1-5 år														
1 barn	2193	28	15	16	25	16	185	3142	18	22	39	21	100	
2 barn eller flere	3264	23	19	9	7	43	86	4388	21	12	9	59	54	
Antall barn 6-17 år														
0 barn	2583	29	15	12	16	28	204	3734	18	16	25	41	116	
1 barn eller flere	2317	20	20	20	29	11	67	2981	21	26	41	12	38	

Tabell 10b. Enslige mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010

	Alle							Har barnehageplass					
	Gj.snitt	0 kr	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall	Gj.snitt	1-1999 kr	2000-2999 kr	3000-3999 kr	4000 kr +	Antall
Alle	2183	12	16	58	7	8	442	2421	20	64	7	9	386
Yngste barns alder													
0 år	(1675)	(29)	(24)	(43)	(2)	(2)	17	(2359)	(33)	(60)	(3)	(3)	13
1 år	1791	32	13	39	2	14	85	2577	19	58	4	19	52
2 år	2396	12	16	41	17	14	94	2582	23	45	18	15	83
3 år	2389	5	15	65	7	8	86	2451	18	67	7	8	82
4 år	2141	6	21	63	6	3	74	2233	24	66	6	3	72
5 år	2288	1	13	83	2	1	86	2290	13	84	2	1	84
Mors utdanningsnivå													
Grunnskole	2009	22	26	29	9	15	71	2447	36	37	10	16	54
Videregående skole	2142	13	16	59	4	8	223	2386	21	66	4	9	198
Universitet/høgskole	2474	5	8	69	12	6	98	2592	8	72	13	6	90
Foreldrenes inntekt, kvintiler													
1. kvintil	2162	12	17	56	7	8	375	2398	22	62	7	9	327
2. kvintil	2387	7	7	71	7	7	62	2561	8	77	8	7	55
3.-5 kvintil	(1297)	(46)	(5)	(49)	(-)	(-)	5	(2393)	(10)	(90)	(-)	(-)	4
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner													
Under 300 000	1909	19	19	54	1	7	184	2265	26	65	1	8	151
300 000 – 449 999	2371	8	16	55	11	10	191	2513	19	58	12	11	174
450 000 +	2327	7	9	72	8	5	67	2501	9	78	9	5	61
Lavinntekt (OECD-skala)													
Nei	2214	10	16	60	7	7	338	2412	19	65	8	8	306
Ja	2061	20	16	50	4	10	104	2461	23	61	4	11	80
Lavinntekt (EU-skala)													
Nei	2223	10	16	59	8	8	333	2426	19	65	8	8	302
Ja	2036	20	16	52	3	9	109	2403	23	64	4	10	84
Mors fødeland													
Norge	2293	11	11	63	7	8	201	2522	14	70	8	9	182
EU/EØS etc./ Asia, Afrika etc.	1822	17	31	39	6	7	241	2065	41	46	6	7	204
Landsdel													
Oslo/Akershus	1953	6	39	42	5	8	142	2057	42	45	5	8	125
Østlandet ellers	2292	12	13	54	13	8	116	2532	17	61	15	8	101
Agder/Rogaland	1980	18	17	52	8	5	57	2276	25	59	9	6	49
Vestlandet	2341	16	2	69	1	13	61	2793	2	82	1	15	52
Trøndelag	2503	8	5	74	3	11	29	2545	12	75	3	11	27
Nord-Norge	2134	16	1	77	4	2	37	2444	5	88	5	3	32
Mors yrkestilknytning og arbeidstid													
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	2521	3	23	45	11	17	63	2550	26	46	11	17	61
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	2544	4	8	71	9	8	131	2598	10	73	9	8	127
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	(2416)	(-)	(11)	(80)	(-)	(9)	16	(2416)	(11)	(80)	(-)	(9)	16
Har foreldrepermisjon	(1905)	(19)	(11)	(70)	(-)	(-)	15	(2355)	(13)	(87)	(-)	(-)	10
Ikke yrkesaktiv	1749	23	22	45	5	5	206	2156	31	57	6	6	164
Antall barn 1-5 år													
1 barn	1958	12	16	70	2	0	318	2185	19	79	3	-	279
2 barn eller flere	2886	13	16	19	20	32	124	3147	22	21	22	35	107
Antall barn 6-17 år													
0 barn	2209	13	14	57	6	10	255	2474	18	64	7	11	223
1 barn eller flere	2139	10	18	58	8	5	187	2334	22	64	8	5	163

4. Grunner til ikke å søke barnehageplass

4.1. Spørsmålsformulering

I begge undersøkelsene la man vekt på å kartlegge hvorfor foreldre ikke søkte barnehageplass til barna sine, men spørsmålene ble utformet ganske forskjellig i de to undersøkelsene.

2002

I 2002 fikk intervjupersonene presentert en del mulige årsaker til ikke å søke barnehageplass og ble bedt om å angi de årsaker som gjaldt for dem selv. Det var mulig å velge flere alternativer. Spørsmålet gjaldt for barn som ikke gikk i barnehage våren 2002 og som det heller ikke var søkt om plass for høsten 2002.

Spm37a1. Hva er årsaken til at du ikke har søkt om barnehageplass til høsten? (Mulig å velge flere alternativer).

1. Ønsker ikke barnehageplass på nåværende tidspunkt
2. Tror ikke barnet vil få plass
3. Det er for dyrt
4. Barnehagetilbudet passer ikke for oss
5. Barnet begynner på skolen til høsten
6. Fortsatt i permisjon
7. Annet

2010

I 2010 fikk intervjupersonene presentert en del mulige årsaker til ikke å søke barnehageplass og skulle for hver av disse angi hvor viktig den var ved hjelp av en firedelt skala. Dette er bare delvis de samme årsakene som ble presentert i 2002. Spørsmålet ble kun stilt for det barnet som var trukket ut til utvalget i undersøkelsen.

Spm 37a1. (Stilles kun om barnet som er trukket) Hva er årsaken til at du/dere ikke har søkt, og ikke kommer til å søke om barnehageplass for NAVN denne høsten? Jeg skal nå lese opp noen vanlige årsaker til ikke å ha barnehageplass. For hver og en av dem skal du svare hvor viktig denne årsaken er for deg/dere. Du kan svare veldig viktig, ganske viktig, lite viktig eller ikke viktig.

1. Det er for dyrt
2. Trenger ikke barnehageplass på nåværende tidspunkt
3. Mor eller far er fortsatt i foreldrepermisjon
4. Det er viktig at barnet er sammen med mor de første årene
5. Barnet må først lære morsmålet
6. Jeg/vi ønsker ikke å miste kontantstøtten
7. En av foreldrene er likevel hjemme
8. Det er for lang avstand til barnehage
9. Barnehagetilbudet passer ikke for oss
10. Barnet er for lite til å gå i barnehage
11. Andre årsaker

4.2. Analysevariabler for grunner til ikke å søke barnehageplass

Det var kun tre årsaker som ble nevnt både i 2002 og 2010, nemlig "Det er for dyrt", "Barnehagetilbudet passer ikke for oss" og "Fortsatt i foreldrepermisjon". Vi har derfor laget tabeller der vi viser andelene som valgte disse årsakene i de to undersøkelsene (tabellene 11 og 12). For 2002 viser vi andelene som valgte hvert av disse tre disse alternativene, og for 2010 viser vi andelene som oppgav at årsakene var enten "veldig viktig" eller "ganske viktig". Etter vår vurdering er det ingen andre "årsaker" som er sammenlignbare mellom de to undersøkelsene. Også

for de tre årsakene det vises tall for i tabellene i det følgende, er sammenlignbarheten begrenset ettersom det ble presentert flere, og andre, mulige årsaker i 2010 enn i 2002. Hvilke årsaker intervjupersonen trekker fram som viktige vil kunne påvirkes av hvilke andre alternativ som presenteres.

4.3. Noen hovedresultater

I tabellene 11 og 12 er det barnet som er analyseenhet. For 2002 inngår opplysninger om inntil tre barn i samme husholdning, og for 2010 inngår opplysninger om barnet som er trukket ut. Tall for 2002 og 2010 presenteres i samme tabell, ikke i a- og b-tabeller som i de to foregående kapitler.

Tallene gjelder altså for barn som ikke gikk i barnehage, og som det heller ikke var søkt om plass for. Ettersom dette gjaldt for forholdsvis få barn i 2010, samt at vi kun har opplysninger om det uttrukne barnet og ikke om alle barn i husholdningen, er det få observasjoner for 2010 i tabellene. Vi har laget en tabell for barn i alderen 1-2 år (regnet ut fra alder ved utgangen av året) (tabell 11), og en tabell for barn i alderen 3-5 år (tabell 12). På grunn av det lave antallet observasjoner, særlig for 2010, er en del av grupperingsvariablene inndelt grovere enn ellers i rapporten. En del grupper blir likevel små. Det er derfor stor usikkerhet ved tallene. Tabell 12 har kun et fåtall grupperingsvariabler på grunn av det lave antallet observasjoner i 2010 (59 barn).

De tre grunnene til ikke å søke barnehageplass som vises i tabellene 11 og 12, ble valgt av forholdsvis få mødre både i 2002 og 2010.

I 2002 ble alternativet om at barnehage var for dyrt valgt for 8 prosent av 1-2 åringene som ikke gikk i barnehage og som det ikke var søkt om plass for (tabell 11). Alternativet "Tilbudet passer ikke for oss" ble valgt for 6 prosent, og alternativet "Fortsatt i permisjon" ble valgt for 20 prosent.

Andelen som valgte de ulike alternativene varierte noe mellom grupper av mødre. Begrunnelsen om at barnehager var for dyrt ble i 2002 i noe større grad valgt når mor var enslig enn når hun var gift eller samboer, noe oftere når mor hadde kort enn lang utdanning, og noe oftere når husholdningsinntekten var lav enn når den var høy. Men selv blant mødrene med lavest inntekt var det forholdsvis få som pekte på at barnehage var for dyrt. Eksempelvis gjaldt dette kun 13 prosent av dem med inntekt i laveste kvintil. Blant dem i høyeste inntektskvintil gjaldt det 3 prosent.

Alternativet "Fortsatt i permisjon" ble, som vi kunne vente, valgt oftere av mødre med ettåringer enn av mødre med toåringer. Det ble dessuten valgt oftere av dem med lang enn med kort utdanning, og oftere av dem med høy husholdningsinntekt enn blant dem med lavere inntekt.

I 2010 ble alternativet om at barnehage er for dyrt angitt som veldig viktig eller ganske viktig for 9 prosent av 1-2-åringene uten barnehageplass (tabell 11). Alternativet "Tilbudet passer ikke for oss" ble angitt som veldig eller ganske viktig for 8 prosent, og alternativet "Fortsatt i permisjon" ble angitt som veldig eller ganske viktig for 15 prosent. Dette var omtrent de samme andelene som i 2002. Også i 2010 var det en viss variasjon mellom grupper av mødre i andelen som valgte de ulike alternativene, men det lave antallet observasjoner i mange grupper innebærer at det er stor usikkerhet ved prosenttallene.

Når det gjelder eldre barn (3-5 år) som ikke gikk i barnehage og som det ikke var søkt om plass for, ble begrunnelsen om at barnehage var for dyrt valgt for 14 prosent i 2002, alternativet "Tilbudet passer ikke for oss" ble valgt for 12 prosent, og alternativet "fortsatt i permisjon" ble angitt for 6 prosent (tabell 12). Begrunnelsene varierte forholdsvis lite mellom barn i ulike grupper. I 2010 ble de samme årsakene angitt som veldig eller ganske viktige for henholdsvis 5 prosent, 7 prosent og 5 prosent av barna 3-5 år.

Tabell 11. Barn 1-2 år som ikke går i barnehage nå og som det ikke er søkt om plass for, etter mors begrunnelse for ikke å søke. Prosent. 2002 og 2010

	2002				2010			
	Det er for dyrt	Tilbudet passer ikke for oss	Fortsatt i permisjon	Antall	Det er for dyrt	Tilbudet passer ikke for oss	Fortsatt i permisjon	Antall
Alle	8	6	20	737	9	8	15	196
Alder på barnet								
1 år	8	4	30	455	6	5	14	133
2 år	9	9	5	282	20	15	17	63
Mors samlivsstatus								
Gift/samboende	7	6	21	693	9	8	15	152
Enslig	23	14	5	44	12	5	11	44
Mors utdanningsnivå								
Grunnskole	16	8	6	50	12	9	6	36
Videregående skole	7	6	18	443	10	7	15	88
Universitet/høgskole	9	7	29	228	5	7	15	54
Foreldrenes inntekt, kvintiler								
1. kvintil	13	7	13	166	15	8	16	90
2. kvintil	8	5	15	177	9	7	11	42
3. kvintil	6	7	23	170	5	-	11	26
4. kvintil	8	5	28	123	(10)	(12)	(14)	20
5. kvintil	3	7	28	101	(-)	(12)	(23)	18
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner								
Under 300 000	15	7	13	61	12	4	13	49
300 000 – 449 999	11	8	11	93	18	8	16	39
450 000 – 599 999	8	6	16	211	12	16	24	26
600 000 – 749 000	8	6	26	217	(5)	(2)	(2)	24
750 000 +	5	6	27	155	5	8	16	58
Lavinntekt (OECD-skala)								
Nei	8	6	21	640	8	7	15	142
Ja	10	5	12	97	14	10	13	54
Lavinntekt (EU-skala)								
Nei	8	7	21	638	8	7	15	139
Ja	10	4	13	99	14	9	13	57
Mors fødeland								
Norge	8	7	21	670	7	6	17	101
EU/EØS etc.	(14)	(5)	(19)	21	(11)	(11)	(2)	19
Asia, Afrika etc.	13	-	11	46	17	13	13	76
Landsdel								
Oslo/Akershus	12	2	24	115	6	12	14	48
Østlandet ellers	6	10	15	181	22	5	20	62
Agder/Rogaland	9	7	24	153	7	11	10	25
Vestlandet	6	7	23	149	2	2	12	26
Trøndelag/Nord-Norge	9	4	17	139	1	9	14	33
Mors yrkestilknytning og arbeidstid								
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	7	11	-	124	(6)	(1)	(5)	24
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	6	14	-	90	9	9	13	32
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	(10)	(5)	(-)	21	(-)	(-)	(5)	4
Har foreldrepermisjon	8	2	52	288	1	8	26	47
Ikke yrkesaktiv	10	6	-	213	19	10	13	83
Antall barn 1-5 år								
1 barn	5	7	17	322	10	4	11	121
2 barn	9	7	20	333	6	13	20	59
3 barn eller flere	18	4	32	82	(23)	(17)	(34)	16
Antall barn 6-17 år								
0 barn	9	6	23	546	8	5	12	124
1 barn	6	5	14	118	9	18	23	37
2 barn eller flere	5	7	12	73	15	11	19	35

Tabell 12. Barn 3-5 år som ikke går i barnehage nå og som det ikke er søkt om plass for, etter mors begrunnelse for ikke å søke. Prosent. 2002 og 2010

	2002				2010			
	Det er for dyrt	Tilbudet passer ikke for oss	Fortsatt i permisjon	Antall	Det er for dyrt	Tilbudet passer ikke for oss	Fortsatt i permisjon	Antall
Alle	14	12	6	274	5	7	5	59
Alder på barnet								
3 år	14	10	7	135	8	10	9	31
4-5 år	14	12	6	139	1	3	1	28
Lavinntekt (OECD-skala)								
Nei	14	12	7	223	4	10	7	34
Ja	16	9	3	51	7	-	1	25
Lavinntekt (EU-skala)								
Nei	14	12	7	227	6	9	7	39
Ja	17	12	2	47	(-)	(-)	(1)	20
Antall barn 1-5 år								
1 barn	13	20	-	79	1	13	-	29
2 barn eller flere	15	8	9	195	9	1	10	29

5. Tilfredshet med barnehagetilbudet

5.1. Spørsmålsformulering

Både i 2002 og 2010-undersøkelsen kartla man respondentens tilfredshet med barnehagetilbudet ved å be dem ta stilling til en del ulike påstander. Spørsmålene hadde imidlertid litt forskjellig utforming i de to undersøkelsene. De påstandene foreldrene ble bedt om å ta stilling til, er bare delvis de samme, og mens man i 2002 skulle angi grad av enighet i ulike påstander, skulle man i 2010 angi grad av fornøydhets.

2002

I 2002 fikk deltakerne presentert sju påstander og ble for hver av disse bedt å angi om de var helt enig, litt enig, verken enig eller uenig, litt uenig eller helt uenig (Spm BT41). I tillegg ble det stilt et spørsmål om barnets trivsel i barnehagen (Spm BT41_x).

Spm BT41. Jeg skal lese opp noen påstander om kvaliteten på barnehagetilbudet, og vil gjerne at du angir hvor enig eller uenig du er i hver enkelt påstand (helt enig, litt enig, verken enig eller uenig, litt uenig, helt uenig).

- a) Personalet er flinke til å skape trivsel blant barna
- b) Omsorgen for hvert enkelt barn kunne blitt bedre ivaretatt
- c) Informasjonen om barnas hverdag er tilfredsstillende
- d) Det er for stor utskifting blant personalet i barnehagen
- e) Barnehagens beliggenhet er god i forhold til hjem og jobb
- f) Barnehagens lokaler kunne vært bedre
- g) Barnehagens uteområder er tilfredsstillende

Spm BT41_x. Hvordan har du inntrykk av at barnet ditt/barna trives i barnehagen? Vil du si at det/de trives: Svært bra, bra, verken bra eller dårlig, dårlig, svært dårlig

2010

I 2010-undersøkelsen fikk deltakerne presentert ti påstander og ble for hver av disse bedt om å angi om de var veldig fornøyd, fornøyd, verken fornøyd eller misfornøyd, misfornøyd eller veldig misfornøyd (BTXX-xxx). Hvis barna fikk servert mat i barnehagen, ble de i tillegg spurt om grad av tilfredshet med den maten barna fikk (Mat1_f).

BTXX-xxx. (Stilles kun om barnet som er trukket ut).

I denne undersøkelsen prøver vi å måle hvor fornøyde foreldrene er med barnehagen. Jeg skal nå lese opp noen påstander for deg om den barnehage NAVN går i. For hver av påstandene skal du svare om du er veldig fornøyd, fornøyd, verken fornøyd eller misfornøyd, misfornøyd eller veldig misfornøyd.

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med.....

- 1) Reiseavstanden til barnehagen fra hjemmet
- 2) Reiseavstanden til jobben/studiet fra barnehagen
- 3) Barnehagens åpningstider
- 4) Informasjonen om barnet ditt fra de ansatte i barnehagen
- 5) Personalets pedagogiske kompetanse
- 6) Personalets omsorg for barna
- 7) Personalets måte å møte foreldrene på
- 8) Barnehagens uteareal
- 9) Barnehagens innemiljø (luftkvalitet, størrelse på rom, renhold og lignende)
- 10) Barnehagens gruppestørrelser

Mat1_f. (hvis barna får servert mat i barnehagen)

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med maten barna får servert?

5.2. Analysevariabler for tilfredshet med barnehagetilbudet

Vi har laget tabeller med resultater for de påstandene som var noenlunde like i de to undersøkelsene. Dette gjelder følgende:

Omsorg for barna:

Spm i 2002: b) Omsorgen for hvert enkelt barn kunne blitt bedre ivaretatt (Litt uenig/helt uenig)

Spm i 2010: 6) Personalets omsorg for barna (Veldig fornøyd/fornøyd)

Informasjon om barnas hverdag:

Spm i 2002: c) Informasjonen om barnas hverdag er tilfredsstillende (Litt enig/helt enig)

Spm i 2010: 4) Informasjonen om barnet ditt fra de ansatte i barnehagen (Veldig fornøyd/fornøyd)

Barnehagens beliggenhet:

Spm i 2002: e) Barnehagens beliggenhet er god i forhold til hjem og jobb (Litt enig/helt enig)

Spm i 2010: 1) Reiseavstanden til barnehagen fra hjemmet (Veldig fornøyd/fornøyd)

2) Reiseavstanden til jobben/studiet fra barnehagen (Veldig fornøyd/fornøyd)

Barnehagens lokaler:

Spm i 2002: f) Barnehagens lokaler kunne vært bedre (Litt uenig/helt uenig)

Spm i 2010: 9) Barnehagens innemiljø (luftkvalitet...) (Veldig fornøyd/fornøyd)

Barnehagens uteområder:

Spm i 2002: g) Barnehagens uteområder er tilfredsstillende (Litt enig/ helt enig)

Spm i 2010: 8) Barnehagens uteareal (Veldig fornøyd/fornøyd)

Sammenlignbarheten er imidlertid begrenset ettersom ordlyden i spørsmålene var litt forskjellig. Dessuten ble man i 2002 bedt om å angi grad av enighet/uenighet, mens man i 2010 ble bedt om å angi grad av fornøydhet/misfornøydhet. Videre hadde påstandene i 2002 forskjellig "retning" slik at høy enighet i noen tilfelle angir høy tilfredshet og i andre tilfelle lav tilfredshet. I 2010 hadde alle påstandene samme retning. Konteksten er også ulik i de to undersøkelsene ettersom de øvrige påstandene som presenteres er forskjellige. Også dette reduserer sammenlignbarheten.

5.3. Noen hovedresultater

I tabellene 13a og 13b er det mor som er analyseenhet. Tabellene gjelder for mødre med minst ett barn i alderen 1-5 år, regnet som barnets alder ved utgangen av året. I 2002 ble spørsmålene stilt til alle mødre som hadde minst ett barn i barnehage. De ble ikke knyttet til et enkelt barn. I 2010 ble spørsmålene stilt dersom det uttrukne barnet gikk i barnehagen.

I 2002 var 46 prosent av mødrene litt eller helt uenige i at omsorgen for hvert enkelt barn kunne blitt bedre ivaretatt. Dermed var de rimelig fornøyd med den omsorgen som ble gitt (tabell 13a). 78 prosent var litt eller helt enige i at informasjonen om barnas hverdag var tilfredsstillende, 86 prosent var litt eller helt enig i at barnehagens beliggenhet var god i forhold til hjem og jobb, 45 prosent var litt eller helt uenige i at barnehagens beliggenhet kunne vært bedre, og 77 prosent var litt eller helt enige i at barnehagens uteområder var tilfredsstillende.

Det var altså høy grad av tilfredshet med informasjonen om barnets hverdag, barnehagens beliggenhet i forhold til hjem og jobb, samt barnehagens uteområder. Tilfredsheten var derimot lavere når det gjaldt omsorgen for hvert enkelt barn og

barnehagens lokaler. Det er imidlertid en viss mulighet for at respondentene ble forvirret av at påstandenes ”retning” var snudd i de to siste spørsmålene, slik at høy grad av tilfredshet skulle uttrykkes ved uenighet i påstandene, og ikke ved enighet, som de andre påstandene.

Det var forholdsvis liten variasjon mellom grupper av mødre i grad av tilfredshet med ulike sider ved barnehagen i 2002.

I 2010 oppgav 95 prosent av mødre som hadde det uttrukne barnet i barnehage, at de var fornøyde eller veldig fornøyde med personalets omsorg for barnet (tabell 13b). 85 prosent var fornøyde eller veldig fornøyde med de ansattes informasjon om barnet, 90 prosent var fornøyde eller veldig fornøyde med reiseavstanden fra barnehagen til hjemmet, 75 prosent var fornøyde eller veldig fornøyde med reiseavstanden fra jobben til barnehagen, 74 prosent var fornøyde eller veldig fornøyde med barnehagens innemiljø, og 79 prosent var fornøyde eller veldig fornøyde med barnehagens uteareal.

Det var forholdsvis liten variasjon mellom mødre i ulike grupper i grad av tilfredshet med ulike sider av barnehagen i 2010.

Det kan se ut til mødre generelt var mer tilfredse med barnehagen i 2010 enn i 2002, men gitt at spørsmålene var utformet såpass forskjellig i de to undersøkelsene, er det begrenset sammenlignbarhet mellom dem.

Tabell 13a. Mødre med barn 1-5 år som har barn i barnehage. Oppfatning av kvaliteten på barnehagetilbudet. Prosent. 2002

	Omsorgen for hvert enkelt barn kunne blitt bedre ivaretatt Litt/helt uenig	Informasjonen om barnas hverdag er tilfredsstillende Litt/helt enig	Barnehagens beliggenhet er god i forhold til hjem og jobb Litt/helt enig	Barnehagens lokaler kunne vært bedre Litt/helt uenig	Barnehagens uteområder tilfredsstillende Litt/helt enig	Antall (uvektet)
Alle	46	78	86	45	77	1 574
Yngste barns alder						
0 år	47	77	86	44	75	57
1 år	40	72	87	46	72	261
2 år	47	81	81	42	76	370
3 år	48	80	85	44	78	398
4 år	46	77	88	47	78	243
5 år	45	78	80	46	78	245
Mors samlivsstatus						
Gift/samboende	45	78	87	44	77	1 420
Enslig	52	77	82	52	76	154
Mors utdanningsnivå						
Grunnskole	52	82	91	53	79	75
Videregående skole	44	78	86	47	77	756
Universitet/høgskole, lavere grad	46	77	88	41	78	584
Universitet/høgskole, høyere grad	48	77	82	39	70	140
Foreldrenes inntekt, kvintiler						
1. kvintil	45	74	84	46	73	254
2. kvintil	41	76	85	46	81	255
3. kvintil	48	77	86	44	76	328
4. kvintil	45	84	89	44	77	340
5. kvintil	48	79	86	44	78	397
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner						
Under 300 000	49	75	81	49	76	88
300 000 – 449 999	43	74	82	46	75	159
450 000 – 599 999	46	75	88	47	80	315
600 000 – 749 000	45	79	87	45	75	449
750 000 +	47	80	87	43	77	563
Lavinntekt (OECD-skala)						
Nei	46	78	87	44	77	1 469
Ja	45	79	83	52	77	105
Lavinntekt (EU-skala)						
Nei	46	78	87	44	77	1 469
Ja	43	79	82	55	75	105
Mors fødeland						
Norge	46	78	86	45	77	1 450
EU/EØS etc.	41	74	85	43	81	74
Asia, Afrika etc.	39	92	86	44	80	49
Landsdel						
Oslo/Akershus	45	76	86	44	77	366
Østlandet ellers	46	79	86	51	83	360
Agder	50	79	89	45	76	83
Rogaland	50	73	86	51	73	138
Vestlandet	47	78	85	44	74	286
Trøndelag	49	84	85	38	73	169
Nord-Norge	36	80	90	37	74	172
Mors yrkestilknytning og arbeidstid						
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke ..	47	79	84	43	77	330
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke ..	46	80	88	45	78	586
Yrkesaktiv 40 timer + per uke ..	47	74	82	44	74	160
Har foreldrepermisjon	46	77	88	47	77	241
Ikke yrkesaktiv	42	76	86	47	75	253
Antall barn 0-5 år						
1 barn	47	78	87	47	78	703
2 barn	45	78	85	42	76	769
3 barn eller flere	37	80	88	44	75	102
Antall barn 6-17 år						
0 barn	44	76	84	45	76	1 046
1 barn	48	79	89	45	75	352
2 barn eller flere	47	85	90	45	82	176

Tabell 13b. Mødre med barn 1-5 år og der det uttrukne barnet går i barnehage. Andelen som er veldig fornøyd eller fornøyd med ulike sider ved barnehagetilbudet. Prosent. 2010

	Personalets omsorg for barna Veldig fornøyd/ fornøyd	Informasjonen om ditt barn fra de ansatte i barnehagen Veldig fornøyd/ fornøyd	Reiseavstand fra barnehage til hjem Veldig fornøyd/ fornøyd	Reiseavstand fra jobb til barnehage Veldig fornøyd/ fornøyd	Barnehagens innemiljø Veldig fornøyd/ fornøyd	Barnehagens uteareal Veldig fornøyd/ fornøyd	Antall
Alle	95	85	90	75	74	79	1 815
Yngste barns alder							
0 år	94	85	90	70	75	80	140
1 år	94	84	87	70	74	79	381
2 år	95	87	90	79	75	81	430
3 år	95	85	90	73	78	80	367
4 år	96	82	92	80	71	76	277
5 år	94	83	89	75	72	78	220
Mors samlivsstatus							
Gift/samboende	95	85	91	76	74	79	1 484
Enslig	93	82	81	66	80	82	331
Mors utdanningsnivå							
Grunnskole	90	82	90	74	87	85	122
Videregående skole	94	85	89	74	78	82	763
Universitet/høgskole, lavere grad	96	85	91	77	70	77	635
Universitet/høgskole, høyere grad	96	83	86	73	70	75	210
Foreldrenes inntekt, kvintiler							
1. kvintil	92	83	87	70	77	80	522
2. kvintil	91	84	89	77	73	78	367
3. kvintil	97	88	91	74	77	81	330
4. kvintil	96	84	90	78	72	78	305
5. kvintil	97	85	92	75	72	79	291
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner							
Under 300 000	89	84	87	66	83	83	227
300 000 – 449 999	95	82	86	74	74	79	278
450 000 – 599 999	91	83	89	73	73	78	220
600 000 – 749 000	95	87	90	77	75	80	315
750 000 +	96	85	91	76	73	79	775
Lavinntekt (OECD-skala)							
Nei	95	85	90	75	74	79	1 602
Ja	89	82	89	73	76	83	213
Lavinntekt (EU-skala)							
Nei	95	85	90	76	74	79	1 594
Ja	89	83	88	69	76	83	221
Mors fødeland							
Norge	96	85	91	76	74	79	1 239
EU/EØS etc.	93	85	84	72	74	75	169
Asia, Afrika etc.	84	82	86	68	78	83	395
Landsdel							
Oslo/Akershus	93	81	88	71	70	74	519
Østlandet ellers	96	86	89	75	76	84	449
Agder	97	89	94	73	82	80	93
Rogaland	94	84	87	71	75	81	170
Vestlandet	94	85	94	81	76	82	275
Trøndelag	97	89	88	73	76	77	151
Nord-Norge	94	86	91	84	74	79	158
Mors yrkestilknytning og arbeidstid							
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke ...	93	89	93	80	76	82	291
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke ...	95	82	90	77	73	79	813
Yrkesaktiv 40 timer + per uke ...	97	87	91	78	75	76	217
Har foreldrepermisjon	95	85	87	70	73	78	160
Ikke yrkesaktiv	93	86	86	62	77	80	316
Antall barn 0-5 år							
1 barn	94	86	90	75	74	80	1 010
2 barn	95	84	89	76	75	79	715
3 barn eller flere	96	82	91	70	75	80	90
Antall barn 6-17 år							
0 barn	95	83	89	73	75	79	1 080
1 barn	95	87	90	76	74	78	479
2 barn eller flere	94	90	92	80	72	83	256

6. Foreldres yrkesarbeid

6.1. Spørsmålsformulering

I dette kapitlet vises foreldrenes yrkestilknytning og arbeidstid med barn som analyseenhet. Vi baserer oss på spørsmål om yrkesaktivitet, fødselspermisjon og ukentlig arbeidstid for mor og eventuell partner. Spørsmålene ble stilt som følger:

2002

Spm5a. Har du vanligvis inntektsgivende arbeid? Hvis du har lønnet/ulønnet permisjon fra jobben din, regnes du som yrkesaktiv og skal svare på spørsmålene ut fra den jobben du har permisjon fra.

- 1) Ja
- 2) Nei

Spm7a. Har du for tiden lønnet eller ulønnet fødsels- eller adopsjonspermisjon?

- 1) Ja, lønnet permisjon
- 2) Ja, ulønnet permisjon
- 3) Nei, ikke permisjon

Spm18a. Hvor mange timer arbeider du gjennomsnittlig i uken? Du skal regne med overtidstimer og ekstrajobber.

Tilsvarende spørsmål ble stilt til eller om partner, gjennom direkte eller indirekte intervju. Dersom partner var tilgjengelig for et kort intervju, ble det gjennomført et intervju med ham. Dersom det ikke lot seg gjøre å intervju partneren, gav mor opplysninger om partner (Spm5b, spm7b og Spm18b).

2010

Arb2. Utførte du inntektsgivende arbeid av minst en times varighet siste uke?

- 1) Ja
- 2) Nei

Arb3. (Hvis ja på Arb2). Har du inntektsgivende arbeid som du var midlertidig borte fra eller hadde fri fra den siste uken?

- 1) Ja
- 2) Nei

Arb7. Hvor mange timer arbeider du gjennomsnittlig i uken? Du skal regne med overtidstimer og ekstraarbeid. Dersom du for tiden har permisjon, skal du svare for den jobben du har permisjon fra.

Perm1. Har du for tiden lønnet eller ulønnet foreldrepermisjon?

- 1) Ja, lønnet permisjon
- 2) Ja, ulønnet permisjon
- 3) Nei, ikke permisjon

Tilsvarende spørsmål ble stilt til eller om partner gjennom et direkte eller indirekte intervju (Arb2_M, Arb3_M, Arb7_M, Perm1_M eller Arb2_1, Arb3_1, Arb7_1, Perm_1).

6.2. Analysevariabler for foreldres yrkesarbeid

Følgende analyservariabler benyttes for foreldres (mors og partners) yrkestilknytning og arbeidstid:

Yrkesaktiv/ikke yrkesaktiv

I 2002-undersøkelsen er variabelen yrkesaktivitet basert på Spm5a. De som oppgav at de vanligvis hadde inntektsgivende arbeid, er definert som yrkesaktive.

I 2010-undersøkelsen er variabelen yrkesaktivitet basert på spørsmålene Arb2 og Arb3. De som svarte ja på ett av disse spørsmålene, er definert som yrkesaktive (utførte arbeid av minst en times varighet siste uke, eller hadde slikt arbeid som de var midlertidig borte fra).

Ukentlig arbeidstid for mor

Dette er antall timer som intervjupersonen oppgir som sin gjennomsnittlige arbeidstid per uke. De som har fødselspermisjon (lønnet eller ulønnet) er satt til null. Målet viser dermed hvor mye intervjupersonen arbeider på intervju-tidspunktet.

I tabellene 14a og 14b vises gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid både for yrkesaktive mødre og for alle mødre sett under ett, uavhengig av om de er yrkesaktive eller ikke. I gjennomsnittet for alle mødre sett under ett er arbeidstiden for de ikke yrkesaktive satt til 0.

Ukentlig arbeidstid for partner

Denne er laget på samme måte som ukentlig arbeidstid for mor og er basert på opplysninger om partners arbeidstid (vises for barn med gift/samboende mor).

Ukentlig arbeidstid for paret (mor og partner)

Dette er summen av mors og partners ukentlige arbeidstid (vises for barn med gift/samboende mor).

Andel med minst én yrkesaktiv forelder (mor eller partners)

Dette er andel barn der enten mor eller partner er yrkesaktive (vises for barn med gift/samboende mor).

Andel barn der begge foreldre (mor og partner) arbeider heltid

Dette er andel barn der både mor og partner har en ukentlig arbeidstid på minst 37 timer (vises for barn med gift/samboende mor). Foreldrenes arbeidstid er definert på samme måte som forklart over. Ettersom vi her har satt arbeidstiden til ikke yrkesaktive foreldre og til foreldre med lønnet eller ulønnet foreldrepermisjon til 0 timer per uke, får vi en lavere andel heltidsarbeidende enn hva man gjør i Statistisk sentralbyrås Arbeidskraftundersøkelse (AKU) (<http://www.ssb.no/emner/06/01/aku/>). I rapporteringen fra AKU angis andelen heltidsarbeidende gjerne som prosent av de sysselsatte, og ikke som prosent av alle foreldre, slik vi gjør her. Videre regnes arbeidstiden for foreldre på permisjon (avtalt arbeidstid) som den arbeidstiden de har i jobben de har permisjon fra, og ikke som null timer per uke, slik vi gjør her.

Andel barn der begge foreldre (mor og partner) har lang arbeidstid

Dette er andel barn der både mor og partner har en ukentlig arbeidstid på minst 40 timer (vises for barn med gift/samboende mor).

Andel barn der mor arbeider heltid

Dette er andel barn der mor har en ukentlig arbeidstid på minst 37 timer (vises for barn med enslig mor).

Andel barn der mor har lang arbeidstid

Dette er andel barn der mor har en ukentlig arbeidstid på minst 40 timer (vises for barn med enslig mor).

6.3. Noen hovedresultater

Tabellene 14a og 14b viser gjennomsnittlig arbeidstid for mor for alle barn og for barn med yrkesaktiv mor for årene 2002 og 2010. Tabellene omfatter barn i alderen 1-5 år, regnet som alder ved utgangen av året. Vi minner om at den første undersøkelsen ble gjennomført om våren og den andre om høsten.

I 2002 var den gjennomsnittlige arbeidstiden for mødre 17,33 timer per uke når vi ser alle mødre under ett, altså både de yrkesaktive og de ikke yrkesaktive (tabell 14a). I 2010 var det tilsvarende gjennomsnittet 24,19 timer (tabell 14b). Den gjennomsnittlige arbeidstiden for mødre var høyere i 2010 enn i 2002 for barn i alle aldre, men forskjellen var størst for ettåringer, der den var 6,89 timer i 2002 og 22,10 timer i 2010. Dette må blant annet sees i sammenheng med at data ble samlet inn om våren i 2002 og om høsten i 2010. Barn som var ett år ved utgangen av året var da gjennomgående noe eldre i 2010 enn i 2002. Dermed var trolig færre av mødrene i permisjon på intervju tidspunktet.

Det at vi ser en økning i mødres gjennomsnittlige arbeidstid også blant de eldre barna, tyder imidlertid på at mødre gjennomgående brukte mer tid i yrkeslivet i 2010 enn i 2002. Dette gjelder for barn i de fleste grupper, enten vi sorterer etter mors samlivsstatus, utdanningsnivå, husholdningens inntekt, mors fødeland, landsdel for bosted eller antall barn i husholdningen.

Ser vi på barn med yrkesaktive mødre, var den gjennomsnittlige ukentlige arbeidstiden 22,27 timer i 2002 og 28,37 timer i 2010 (tabellene 14a og 14b). Også her var det altså en klar økning, noe som gjelder for barn i de fleste grupper.

Tabellene 15a og 15b viser tall for barn med gifte/samboende mødre. Også her ser vi en klar økning i mors gjennomsnittlige arbeidstid, fra 17,8 timer per uke i 2002 til 24,91 timer per uke i 2010. Økningen må sees i lys av at undersøkelsene ble gjennomført på forskjellige tider av året. Dette har særlig betydning for resultatene for de yngste barna. Økningen var imidlertid markant også for mødre med større barn.

Det ser ut til å ha vært en svak økning i andelen barn der minst en av foreldrene (mor eller partner) var yrkesaktive, fra 77 prosent i 2002 (tabell 15a) og til 85 prosent i 2010 (tabell 15b). Det var en klar økning i andelen barn der begge foreldre (både mor og partner) var yrkesaktive på heltid i perioden (begge har en ukentlig arbeidstid på minst 37 timer), fra 19 prosent i 2002 og til 35 prosent i 2010. Vi minner om at arbeidstiden til foreldre med fødselspermisjon her er satt til 0 timer per uke, slik at vi fanger opp andelen barn der foreldrene faktisk brukte minst 37 timer per uke i yrkeslivet på intervju tidspunktet. Både i 2002 og 2010 var det forholdsvis få barn med to foreldre som hadde lang arbeidstid (minst 40 timer per uke). I 2002 gjaldt dette 5 prosent av barna, og i 2010 gjaldt det 8 prosent.

Foreldrenes arbeidstid varierer mellom barn i ulike grupper (tabell 15b). Som vi kunne vente, er parets gjennomsnittlige samlede arbeidstid høyere for eldre enn for yngre barn, høyere for barn med høyt utdannede enn lavt utdannede foreldre, høyere for barn i familier med høy enn med lav inntekt, høyere for barn i husholdninger uten lavinntekt enn med lavinntekt, høyere for barn med mor født i Norge eller i EU/EØS etc. enn for barn med mor født i Asia, Afrika etc., og høyere for barn med få små søsken enn blant barn med flere små søsken.

Også andelen barn der både mor og partner arbeider minst 37 timer per uke varierer betydelig mellom grupper, blant annet etter foreldrenes utdanningsnivå og inntekt. Andelen barn der begge foreldre har lang arbeidstid (minst 40 timer per uke), er imidlertid forholdsvis lav i alle grupper. Høyest er den når mor har lang universitetsutdanning. 17 prosent av barna i denne gruppen har to foreldre med lang arbeidstid.

Tabellene 16a og 16b viser tall for barn med enslige mødre. Også her ser vi en viss økning i mors gjennomsnittlige arbeidstid fra 2002 til 2010. Det ser også ut til å ha vært en økning i andelen barn med yrkesaktive mødre, men ettersom det var forholdsvis få enslige mødre i utvalget, særlig i 2002, er det stor usikkerhet ved tallene.

Tabell 14a. Mors arbeidstid blant barn 1-5 år. Gjennomsnittlig arbeidstid for alle mødre og for de yrkesaktive. Timer per uke. 2002

	Gjennomsnitt, alle	Antall	Gjennomsnitt, yrkesaktive	Antall
Alle	17,33	3 683	22,28	2 843
Barnets alder				
1 år	6,89	817	8,96	628
2 år	18,48	819	24,14	627
3 år	17,80	818	23,59	617
4 år	20,89	596	26,27	469
5 år	22,19	633	27,60	502
Mors samlivsstatus				
Gift/samboende	17,62	3 362	21,94	2 677
Enslig	14,62	321	27,18	166
Mors utdanningsnivå				
Grunnskole	14,78	207	25,79	116
Videregående skole	16,27	1 950	22,17	1 413
Universitet/høgskole, lavere grad	18,31	1 219	21,00	1 059
Universitet/høgskole, høyere grad	25,09	246	27,02	227
Foreldrenes inntekt, kvintiler				
1. kvartil	12,25	687	22,64	361
2. kvartil	15,88	724	21,00	538
3. kvartil	17,50	756	21,14	620
4. kvartil	19,68	754	22,61	655
5. kvartil	20,90	762	23,84	669
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner				
Under 300 000	7,44	269	19,58	99
300 000 – 449 999	15,77	398	24,71	244
450 000 – 599 999	15,49	870	20,68	643
600 000 – 749 000	18,84	1 039	21,83	891
750 000 +	20,41	1 107	23,39	966
Lavinntekt (OECD-skala)				
Nei	18,28	3 303	22,43	2 678
Ja	9,07	380	19,98	165
Lavinntekt (EU-skala)				
Nei	18,26	3 304	22,42	2 675
Ja	9,21	379	22,08	168
Mors fødeland				
Norge	17,58	3 346	22,12	2 643
EU/EØS etc.	19,69	162	26,00	121
Asia, Afrika etc.	9,67	172	21,00	76
Landsdel				
Oslo/Akershus	18,27	788	23,20	616
Østlandet ellers	18,06	886	23,16	685
Agder	14,45	224	18,97	169
Rogaland	13,80	361	18,65	268
Vestlandet	16,99	683	21,79	528
Trøndelag	17,84	371	22,09	296
Nord-Norge	18,92	370	24,66	281
Mors yrkestilknytning og arbeidstid				
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	19,61	768	19,61	768
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	35,37	953	35,37	953
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	44,45	256	44,45	256
Har foreldrepermisjon	-	866	-	866
Ikke yrkesaktiv	-	840	-	-
Antall barn, 0-5 år				
1 barn	20,34	1 580	25,43	1 252
2 barn	16,00	1 782	20,73	2 371
3 barn eller flere	7,81	321	11,34	220
Antall barn 6-17 år				
0 barn	16,39	2 559	20,93	1 999
1 barn	19,60	722	25,11	554
2 barn eller flere	18,52	402	24,88	290

Tabell 14b. Mors arbeidstid blant barn 1-5 år. Gjennomsnittlig arbeidstid for alle mødre og for de yrkesaktive. Timer per uke. 2010

	Gjennomsnitt, alle	Antall	Gjennomsnitt, yrkesaktive	Antall
Alle	24,19	3354	28,37	2640
Barnets alder				
1 år	22,10	598	26,72	457
2 år	23,88	684	28,14	533
3 år	23,37	702	27,56	550
4 år	25,81	691	29,52	562
5 år	25,60	679	29,71	538
Mors samlivsstatus				
Gift/samboende	24,73	2811	28,29	2374
Enslig	17,95	543	29,84	266
Mors utdanningsnivå				
Grunnskole	14,49	292	26,94	130
Videregående skole	22,72	1354	28,22	1012
Universitet/høgskole, lavere grad	25,75	1149	27,84	1050
Universitet/høgskole, høyere grad	30,43	377	31,46	363
Foreldrenes inntekt, kvintiler				
1. kvintil	18,14	932	26,92	529
2. kvintil	21,67	686	27,16	516
3. kvintil	26,68	584	29,22	527
4. kvintil	26,30	577	28,39	532
5. kvintil	27,44	575	29,48	536
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner				
Under 300 000	15,29	384	27,01	187
300 000 – 449 999	19,03	537	26,65	315
450 000 – 599 999	21,34	410	27,85	301
600 000 – 749 000	25,13	562	28,46	491
750 000 +	26,67	1461	28,83	1346
Lavinntekt (OECD-skala)				
Nei	25,18	2870	28,69	2381
Ja	15,13	484	24,35	259
Lavinntekt (EU-skala)				
Nei	25,16	2882	28,64	2394
Ja	14,99	472	24,70	246
Mors fødeland				
Norge	25,25	2212	28,53	1922
EU/EØS etc.	24,99	298	28,90	249
Asia, Afrika etc.	16,30	817	26,20	443
Landsdel				
Oslo/Akershus	26,35	978	31,25	719
Østlandet ellers	23,36	813	28,11	629
Agder	20,65	189	24,16	148
Rogaland	22,88	329	26,79	272
Vestlandet	24,11	496	27,29	421
Trøndelag	22,31	274	27,14	212
Nord-Norge	25,78	275	28,38	239
Mors yrkestilknytning og arbeidstid				
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	20,51	549	20,51	549
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	35,85	1352	35,85	1352
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	43,03	348	43,03	348
Har foreldrepermisjon	-	391	-	391
Ikke yrkesaktiv	-	714	-	-
Antall barn, 0-5 år				
1 barn	27,46	1393	31,70	1122
2 barn	23,28	1634	27,05	1308
3 barn eller flere	15,12	327	20,18	210
Antall barn 6-17 år				
0 barn	23,92	1873	27,69	1513
1 barn	25,70	948	29,97	751
2 barn eller flere	22,35	533	27,98	376

Tabell 15a. Barn 1-5 år med gifte/samboende mødre. Gjennomsnittlig arbeidstid for mor, far og paret. Andel med kun én yrkesaktiv forelder, andel der begge foreldre arbeider fulltid, og andel der begge har lang arbeidstid. Timer per uke og prosent. 2002

	Gj. snitt, mor, alle	Gj. snitt far, alle	Gj. snitt par, alle	Andel med minst én yrkesaktiv forelder	Andel der begge arbeider heltid	Andel der begge har lang arbeidstid	Antall
Alle	17,80	38,03	55,83	77	19	5	2 616
Yngste barns alder							
1 år	7,23	35,21	42,44	77	7	1	600
2 år	19,23	38,97	58,20	75	22	5	594
3 år	18,58	38,61	57,19	76	20	5	570
4 år	21,55	38,62	60,17	78	22	7	429
5 år	22,72	38,82	61,54	80	25	6	423
Mors utdanningsnivå							
Grunnskole	16,78	36,23	53,02	59	14	9	130
Videregående skole	17,06	38,08	55,14	73	17	4	1 315
Universitet/høgskole, lavere grad	18,08	38,46	56,55	84	22	4	937
Universitet/høgskole, høyere grad	24,09	37,75	61,84	91	30	14	192
Partners utdanningsnivå							
Grunnskole	15,39	36,79	52,18	73	15	4	142
Videregående skole	17,93	38,30	56,23	76	17	3	1 487
Universitet/høgskole, lavere grad	18,29	38,29	56,58	81	24	8	601
Universitet/høgskole, høyere grad	17,38	38,05	55,43	80	20	8	337
Foreldrenes inntekt, kvintiler							
1. kvintil	11,67	32,20	43,87	46	8	3	311
2. kvintil	15,27	36,12	51,40	69	11	2	560
3. kvintil	17,77	37,95	55,73	82	18	4	583
4. kvintil	20,39	38,79	59,18	87	24	5	597
5. kvintil	20,89	42,33	63,22	87	30	11	565
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner							
Under 300 000	9,71	21,08	30,78	30	5	3	59
300 000 – 449 999	12,80	33,11	45,91	48	10	2	234
450 000 – 599 999	15,12	37,22	52,35	69	11	2	667
600 000 – 749 000	19,45	28,25	57,70	86	21	4	827
750 000 +	20,24	40,98	61,22	86	27	9	829
Lavinntekt (OECD-skala)							
Nei	18,39	38,52	56,90	80	20	5	2 407
Ja	11,02	32,41	43,43	42	10	4	209
Lavinntekt (EU-skala)							
Nei	18,32	38,45	56,77	80	20	5	2 416
Ja	11,45	32,93	44,37	43	11	4	200
Mors fødeland							
Norge	17,94	38,29	56,24	79	19	5	2 371
EU/EØS etc.	19,92	37,00	56,92	72	21	10	132
Asia, Afrika etc.	11,73	33,48	45,22	49	14	1	112
Landsdel							
Oslo/Akershus	18,37	37,98	56,35	80	25	10	546
Østlandet ellers	18,00	37,34	55,34	76	19	3	650
Agder	15,58	38,10	53,67	77	13	6	153
Rogaland	14,63	38,35	52,98	73	12	3	299
Vestlandet	17,93	39,68	57,61	76	18	5	442
Trøndelag	17,93	37,09	55,02	79	17	4	265
Nord-Norge	20,73	37,66	58,39	77	24	4	261
Mors yrkestilknytning og arbeidstid							
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke ..	19,59	39,42	59,01	96	-	-	556
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke ..	35,47	37,32	72,79	95	44	-	696
Yrkesaktiv 40 timer + per uke ..	44,51	40,54	85,05	96	85	65	189
Har foreldrepermisjon	-	36,95	36,95	97	-	-	652
Ikke yrkesaktiv	-	37,71	37,71	-	-	-	523
Antall barn 0-5 år							
1 barn	20,84	38,02	58,86	80	23	6	1 083
2 barn	16,58	38,18	54,76	76	17	4	1 313
3 barn eller flere	8,13	37,15	45,28	69	7	4	220
Antall barn 6-17 år							
0 barn	16,94	37,21	54,15	78	19	5	1 818
1 barn	19,87	39,47	59,34	78	21	5	509
2 barn eller flere	18,89	40,00	58,89	73	15	6	289

Tabell 15b. Barn 1-5 år med gifte/samboende mødre. Gjennomsnittlig arbeidstid for mor, far og paret. Andel med kun én yrkesaktiv forelder, andel der begge foreldre arbeider fulltid, og andel der begge har lang arbeidstid. Timer per uke og prosent. 2010

	Gj. snitt, mor, alle	Gj. snitt far, alle	Gj. snitt par, alle	Andel med minst én yrkesaktiv forelder	Andel der begge arbeider heltid	Andel der begge har lang arbeidstid	Antall
Alle	24,91	36,75	61,66	85	35	8	2590
Yngste barns alder							
1 år	23,42	34,14	57,55	83	30	7	477
2 år	25,03	37,33	62,36	85	35	8	530
3 år	23,67	36,68	60,35	83	33	7	550
4 år	26,57	37,68	64,25	87	39	10	526
5 år	25,82	37,71	63,53	85	36	8	507
Mors utdanningsnivå							
Grunnskole	16,58	33,81	50,38	53	22	4	164
Videregående skole	23,85	36,75	60,61	81	33	6	975
Universitet/høgskole, lavere grad	25,68	36,90	62,58	90	32	8	1019
Universitet/høgskole, høyere grad	30,50	38,31	68,81	95	53	17	333
Partners utdanningsnivå							
Grunnskole	19,56	32,39	51,94	62	21	5	144
Videregående skole	24,26	36,41	60,67	84	30	6	1158
Universitet/høgskole, lavere grad	26,74	37,19	63,93	89	41	10	652
Universitet/høgskole, høyere grad	27,56	38,90	66,47	90	43	14	400
Foreldrenes inntekt, kvintiler							
1. kvintil	17,32	31,80	49,13	63	22	3	322
2. kvintil	21,50	34,40	55,91	72	25	3	569
3. kvintil	26,74	37,05	63,79	89	38	7	575
4. kvintil	26,62	37,43	64,05	93	36	7	561
5. kvintil	27,55	39,87	67,41	93	44	16	563
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner							
Under 300 000	16,33	31,70	48,04	58	12	1	109
300 000 – 449 999	17,11	30,36	47,47	63	21	5	197
450 000 – 599 999	29,74	33,13	53,87	66	24	2	317
600 000 – 749 000	25,15	36,61	61,76	84	35	5	541
750 000 +	26,84	38,40	65,24	92	39	11	1426
Lavinntekt (OECD-skala)							
Nei	25,76	37,25	63,01	87	36	9	2329
Ja	14,64	30,69	45,32	58	14	2	261
Lavinntekt (EU-skala)							
Nei	25,70	37,20	62,91	87	36	9	2343
Ja	14,83	30,99	45,81	59	15	3	247
Mors fødeland							
Norge	25,80	37,32	63,12	88	36	8	1873
EU/EØS etc.	25,04	38,79	63,83	85	35	9	219
Asia, Afrika etc.	17,73	31,67	49,40	59	20	4	471
Landsdel							
Oslo/Akershus	27,45	37,55	65,00	84	45	15	723
Østlandet ellers	24,11	36,58	60,69	83	31	6	609
Agder	21,47	37,19	58,66	84	25	2	145
Rogaland	23,08	35,77	58,85	85	29	5	271
Vestlandet	24,56	36,75	61,31	88	31	6	397
Trøndelag	22,81	36,58	59,39	84	29	6	226
Nord-Norge	26,52	35,83	62,35	88	38	6	219
Mors yrkestilknytning og arbeidstid							
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke ..	20,55	35,60	56,15	96	-	-	441
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke ..	35,83	37,34	73,17	97	53	-	1108
Yrkesaktiv 40 timer + per uke ..	43,10	39,10	82,21	96	86	61	325
Har foreldrepermisjon	-	35,76	35,76	97	-	-	341
Ikke yrkesaktiv	-	34,85	34,85	-	-	-	375
Antall barn 0-5 år							
1 barn	28,85	37,50	66,35	87	42	10	996
2 barn	23,78	36,22	60,01	85	32	8	1339
3 barn eller flere	15,81	36,63	52,44	77	16	5	225
Antall barn 6-17 år							
0 barn	24,63	36,26	60,89	86	35	7	1455
1 barn	26,69	37,48	64,17	86	38	10	723
2 barn eller flere	22,67	37,19	59,86	79	28	7	412

Tabell 16a. Barn 1-5 år med enslig mor. Gjennomsnittlig arbeidstid for mor. Andel med yrkesaktiv mor, andel der mor arbeider fulltid og andel der mor har lang arbeidstid. Timer per uke og prosent. 2002

	Gj snitt, mor, alle	Andel der mor er yrkesaktiv	Andel der mor arbeider heltid	Andel der mor har lang arbeidstid	Antall
Alle	14,62	54	25	9	321
Yngste barns alder					
1 år	3,23	47	9	-	47
2 år	9,57	46	11	5	63
3 år	14,52	50	23	13	80
4 år	16,03	56	27	11	54
5 år	20,77	61	38	10	77
Mors utdanningsnivå					
Grunnskole	8,65	33	3	3	49
Videregående skole	12,58	49	23	8	203
Universitet/høgskole	25,27	83	46	14	67
Foreldrenes inntekt, kvintiler					
1. kvintil	13,05	51	22	7	281
2. kvintil	(24,81)	(75)	(46)	(23)	23
3-5. kvintil	(26,29)	(69)	(47)	(16)	17
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner					
Under 300 000	6,27	33	10	2	179
300 000 – 449 999	23,57	79	38	15	110
450 000 +	29,50	80	59	26	32
Lavinntekt (OECD-skala)					
Nei	18,78	64	32	12	220
Ja	5,07	30	7	2	101
Lavinntekt (EU-skala)					
Nei	19,14	64	33	11	209
Ja	5,59	34	8	3	112
Mors fødeland					
Norge	15,25	56	26	9	295
EU/EØS etc. /Asia, Afrika etc.	6,95	25	15	3	26
Landsdel					
Oslo/Akershus	18,00	58	31	15	82
Østlandet ellers	18,33	65	33	7	73
Agder/Rogaland	12,28	43	17	6	37
Vestlandet	9,30	47	14	6	53
Trøndelag	14,01	52	28	3	27
Nord-Norge	11,44	47	18	7	49
Mors yrkestilknytning og arbeidstid					
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	18,65	100	-	-	39
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	35,74	100	69	-	67
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	44,46	100	100	100	26
Har foreldrepermisjon	-	100	-	-	34
Ikke yrkesaktiv	-	-	-	-	155
Antall barn 0-5 år					
1 barn	16,91	58	31	9	185
2 barn eller flere	11,17	47	15	8	136
Antall barn 6-17 år					
0 barn	14,71	55	26	10	244
1 barn eller flere	14,34	51	22	5	77

Tabell 16b. Barn 1-5 år med enslig mor. Gjennomsnittlig arbeidstid for mor. Andel med yrkesaktiv mor, andel der mor arbeider fulltid og andel der mor har lang arbeidstid. Timer per uke og prosent. 2010

	Gj snitt, mor, alle	Andel der mor er yrkesaktiv	Andel der mor arbeider heltid	Andel der mor har lang arbeidstid	Antall
Alle	17,95	60	27	4	543
Yngste barns alder					
1 år	10,71	44	20	6	84
2 år	13,16	47	15	-	108
3 år	19,12	65	32	6	107
4 år	19,82	65	28	1	107
5 år	23,80	73	33	8	137
Mors utdanningsnivå					
Grunnskole	8,09	33	11	-	98
Videregående skole	16,57	57	22	3	264
Universitet/høgskole	27,61	87	48	10	116
Foreldrenes inntekt, kvintiler					
1. kvintil	16,81	58	24	5	457
2. kvintil	24,87	77	39	3	80
3-5. kvintil	(18,61)	(46)	(46)	(14)	6
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner					
Under 300 000	10,52	39	15	1	203
300 000 – 449 999	20,03	67	28	4	262
450 000 +	27,95	85	47	11	78
Lavinntekt (OECD-skala)					
Nei	19,92	66	31	5	407
Ja	10,26	38	11	1	136
Lavinntekt (EU-skala)					
Nei	20,24	67	31	5	408
Ja	9,27	34	10	1	135
Mors fødeland					
Norge	20,49	68	31	5	230
EU/EØS etc. /Asia, Afrika etc.	10,59	37	13	2	313
Landsdel					
Oslo/Akershus	16,77	56	23	6	191
Østlandet ellers	17,46	58	33	2	144
Agder/Rogaland	17,36	62	27	3	70
Vestlandet	19,58	61	32	4	67
Trøndelag	17,36	54	20	16	33
Nord-Norge	21,00	77	13	-	38
Mors yrkestilknytning og arbeidstid					
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	19,55	100	-	-	79
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	35,92	100	62	-	154
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	(42,12)	(100)	(100)	(100)	17
Har foreldrepermisjon	(-)	(100)	(-)	(-)	16
Ikke yrkesaktiv	-	-	-	-	277
Antall barn 0-5 år					
1 barn	19,64	64	30	5	310
2 barn eller flere	15,21	53	20	3	233
Antall barn 6-17 år					
0 barn	18,72	64	28	5	308
1 barn eller flere	16,65	54	24	3	235

7. Holdninger til barnetilsyn

7.1. Spørsmålsformulering

Tema i dette kapitlet er mødres oppfatninger av hvilke tilsynsordninger som passer best for barn i ulike aldersgrupper. Analyseenheten er mor. Spørsmålene var utformet ganske likt i de to undersøkelsene slik at sammenlignbarheten mellom dem må antas å være rimelig god. Ettersom disse spørsmålene ikke gjelder for egne barn, men for barn generelt, har det kanskje mindre betydning at undersøkelsene ble gjennomført på ulike tider av året enn hva som er tilfellet når vi ser på barnehagebruk. Imidlertid kan det tenkes at mors holdninger påvirkes av egen praksis. Dersom andelen barn i barnehage er høyere om høsten enn om våren, vil dette kunne trekke i retning av mer positive holdninger til barnehage om høsten.

Spørsmålene ble stilt som følger:

2002

spm25. Hva slags type tilsyn/tilbud mener du passer best for barn i ulike aldersgrupper? Se på svarkort 2 for svaralternativer. Dersom du mener en kombinasjonsordning er best, oppgi hvilken kombinasjon. (Stilt for barn under ett år, 1 år, 2 år, 3 år, 4 år, 5 år)

1. Mor
2. Far
3. Slektning
4. Dagmamma
5. Praktikant
6. Familiebarnehage
7. Ordinær barnehage
8. Barnepark, lekepark
9. Åpen barnehage
10. Annet

spm26. Hvor mange timer per dag mener du det passer for barn i ulike aldersgrupper å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte? (Stilt for barn under ett år, 1 år, 2 år, 3 år, 4 år, 5 år)

2010

spm25. Nå skal jeg stille deg noen spørsmål om hva du mener om ulike ordninger for barnetilsyn. Vi lurer på hva slags type tilsyn du mener passer best på dagtid for barn i ulike aldersgrupper fra 0-5 år. Se på svarkort 2 for svaralternativer. Her kan du kombinere ulike svaralternativer dersom det passer deg bedre. Hva slags type tilsyn synes du passer best for barn som er under 1 år? (Også stilt for 1-, 2-, 3-, 4- og 5-åringer).

1. Mor
2. Far
3. Slektning
4. Dagmamma
5. Praktikant/au pair
6. Familiebarnehage
7. Vanlig barnehage
8. Barnepark/lekepark
9. Åpen barnehage
10. Annet

spm26. Dersom barn skal ha tilsyn av andre enn sine foreldre eller foresatte, hvor mange timer per dag mener du er det ideelle for barn som er... (Stilt for barn under ett år, 1 år, 2 år, 3 år, 4 år, 5 år)

7.2. Analysevariabler for holdninger til barnetilsyn

Som det framgår av avsnittet over, kunne respondentene angi ulike kombinasjoner når det gjaldt hvilken tilsynsordning det mente var best for barn i ulike aldre. Det blir dermed svært mange svarkategorier dersom vi skal ta hensyn til alle mulige kombinasjoner. Vi anser det som viktigst å få et bilde av foreldrenes holdninger til bruk av barnehage og har derfor laget variabelen "Beste tilsynsordning" med følgende fire kategorier:

- 1) Bare foreldre: Har svart enten far eller mor og ingen andre alternativer.
- 2) Bare barnehage: Har svart enten familiebarnehage eller vanlig barnehage og ingen andre alternativer.
- 3) Barnehage og andre løsninger: Har svart familiebarnehage eller vanlig barnehage i kombinasjon med andre alternativer.
- 4) Annet: Alle andre svar plasseres her (enkeltløsninger eller kombinasjoner).

I tillegg har vi laget variabelen "Passende antall timer" for antall timer per dag mor anser det ideelt med tilsyn utenfor hjemmet. Antall timer ble registrert som en kontinuerlig variabel med enkelttimer. Vi har delt inn som følger:

- 1) 0 timer
- 2) 1-3 timer
- 3) 4-6 timer
- 4) 7 timer +

Det er også en kategori for uoppgitt for dem som ikke besvarte spørsmålet om antall timer.

7.3. Noen hovedresultater

Tabell 17 viser mødres holdninger til barnetilsyn for barn i ulike aldre for 2002 og 2010. For barn under ett år var mønsteret omtrent det samme i begge år. Godt og vel 80 prosent mente at foreldrene var den beste tilsynsordningen for såpass små barn. Under 5 prosent oppgav barnehage enten alene eller i kombinasjon med andre løsninger, mens knapt 15 prosent pekte på andre løsninger.

For ettåringer ser vi derimot en klar økning i oppslutningen om barnehage som en god tilsynsordning for barn. I 2002 oppgav 9 prosent av mødrene kun barnehage som den beste løsningen, mens 22 prosent oppgav barnehage i kombinasjon med andre ordninger som best. De tilsvarende andelene i 2010 var henholdsvis 18 og 31 prosent. I alt var det altså 18 prosentpoeng flere som pekte på barnehage som en god løsning for ettåringer i 2010 enn i 2002. Noe færre mente at kun foreldretilsyn var den beste løsningen (34 prosent i 2010 mot 40 prosent i 2002), mens betydelig færre havnet i kategorien "annet" (17 prosent i 2010 mot 30 prosent i 2002). Det var også en økning i andel mødre som oppgav minst fire timer per dag som passende når det gjaldt barnetilsyn utenfor hjemmet.

Også for toåringer ser vi en klar økning i oppslutningen om barnehage som beste tilsynsordning i perioden. Hele 55 prosent oppgav bare barnehage som beste tilsynsordning i 2010, mot kun 24 prosent i 2002. Andelen som pekte på barnehage i kombinasjon med andre løsninger var imidlertid noe lavere i 2010 enn i 2002. Det var også færre som oppgav kun foreldre og færre som valgte andre ordninger.

Den økte oppslutningen om barnehage alene som beste tilsynsordning for toåringer reflekterer trolig den sterke veksten i antall små barn i heltidsbarnehage i perioden, samt den etter hvert brede politiske enigheten om at barnehagen er et godt og ønskelig tilbud for barn. Det var også flere mødre i 2010 enn i 2002 som mente at tilsyn utenfor hjemmet minst sju timer per dag er passende for toåringer.

Også når det gjelder barn på tre år, var det en klar økning i andelen mødre som mente at kun barnehage var den beste tilsynsordningen. I 2010 valgte 72 prosent av mødrene dette alternativet, mot kun 41 prosent i 2002. Det var derimot betraktelig

færre som pekte på barnehage i kombinasjon med andre løsninger i 2010 enn i 2002 – 23 mot 44 prosent. Også dette tyder på en sterkere oppslutning om heltidsbarnehage enn tidligere. I 2010 mente 50 prosent av mødrene at tilsyn utenfor hjemmet minst sju timer per dag var passende for treåringer, mot bare 37 prosent i 2002.

Også for fire- og femåringer var det klart høyere andeler mødre som mente at bare barnehage var den beste tilsynsordningen i 2010 enn i 2002. Det var en nedgang i andelen som framholdt barnehage i kombinasjon med andre løsninger. Både i 2002 og 2010 var det få som mente at kun foreldre var best, og det var også få som pekte på andre løsninger som best.

Tabellene 18a og 18b viser oppfatning av beste tilsynsordning for ettåringer blant mødre i ulike grupper i henholdsvis 2002 og 2010. Tabellene 19a og 19b viser det samme når det gjelder toåringer. Ettersom endringen i oppslutningen om barnehagen som en god tilsynsordning er særlig markant når det gjelder toåringer, kommenterer vi kort de to siste tabellene.

Andelen som peker på barnehage, enten alene eller i kombinasjon med andre løsninger, har økt blant alle grupper av mødre, uavhengig av inntekts- og utdanningsnivå. Eksempelvis mente hele 79 prosent av mødrene i laveste inntektskvintil i 2010 at barnehage, enten alene eller sammen med andre løsninger, var den beste barnetilsynsordningen for toåringer, mot 59 prosent i 2002. Blant mødre i høyeste inntektskvintil var de tilsvarende andelene 90 prosent i 2010 og 73 prosent i 2002. Barnehage for toåringer har altså fremdeles bredere støtte blant mødre i høyere enn i lavere inntektsgrupper, men også blant dem i laveste inntektskvintil har barnehage for toåringer nå bred oppslutning. 54 prosent peker på barnehage alene som beste tilsynsordning for barn, og 25 prosent peker på barnehage i kombinasjon med andre ordninger.

Blant mødre med lang universitetsutdanning mente 92 prosent av mødrene i 2010 at barnehage alene (58 prosent) eller i kombinasjon med andre ordninger (34 prosent) var den beste type barnetilsyn for toåringer, mot 70 prosent av mødrene med kortest utdanning. I 2002 var de tilsvarende andelene henholdsvis 83 og 56 prosent. Oppslutningen om barnehage for toåringer økte altså noe mer blant mødrene med kort enn med lang utdanning. Dermed er forskjellen mellom utdanningsgrupper blitt litt mindre.

Ellers kan det være verdt å merke seg at barnehage som tilsynsform har stor oppslutning både blant mødre som bruker mye tid i yrkeslivet, blant dem som jobber mindre og blant dem som ikke er yrkesaktive. Eksempelvis mente hele 44 prosent av de ikke yrkesaktive mødrene i 2010 at barnehage alene var den beste tilsynsordningen for toåringer, mens 30 prosent mente barnehage i kombinasjon med andre ordninger var den beste løsningen. Dette var klart høyere andeler enn i 2002, da 20 prosent av de ikke yrkesaktive mødrene mente at barnehage alene var den beste tilsynsformen og 31 prosent pekte på barnehage i kombinasjon med andre ordninger som den beste tilsynsformen.

Tabell 17. Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn i ulike aldersgrupper, og hvor mange timer per dag det passer for barn i ulike aldersgrupper å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2002 og 2010

	Beste tilsynsordning					Passende antall timer						Antall
	Bare foreldre	Bare barnehage	Barnehage og andre løsninger	Annet	I alt	0 timer	1-3 timer	4-6 timer	7 timer	Uopp-gitt	I alt	
2002												
Barn null år	84	1	2	13	100	40	45	14	1	1	100	2 879
Barn ett år	40	9	22	30	100	16	33	41	9	1	100	2 879
Barn to år	16	24	38	22	100	6	19	51	23	1	100	2 879
Barn tre år	5	41	44	9	100	2	9	52	37	1	100	2 879
Barn fire år	2	49	43	5	100	1	4	46	48	1	100	2 879
Barn fem år	2	52	42	5	100	1	3	40	56	1	100	2 897
2010												
Barn null år	82	1	3	14	100	31	39	26	2	3	100	2 151
Barn ett år	34	18	31	17	100	10	26	49	13	3	100	2 151
Barn to år	9	55	29	7	100	3	11	49	34	2	100	2 151
Barn tre år	2	72	23	3	100	1	4	43	50	2	100	2 151
Barn fire år	1	80	18	2	100	0	2	37	59	2	100	2 151
Barn fem år	1	83	14	2	100	0	1	29	67	2	100	2 151

Tabell 18a. Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn på ett år, og hvor mange timer per dag det passer for barn på ett år å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2002

	Beste tilsynsordning					Passende antall timer						Antall (uvektet)
	Bare foreldre	Bare barnehage	Barnehage og andre løsninger	Annet	I alt	0 timer	1-3 timer	4-6 timer	7 timer +	Uopp-gitt	I alt	
Alle	40	9	22	30	100	16	33	41	9	1	100	2 879
Yngste barns alder												
0 år	36	10	21	33	100	19	30	46	4	1	100	98
1 år	36	7	23	35	100	12	34	44	8	1	100	797
2 år	36	9	24	32	100	16	32	40	11	1	100	746
3 år	43	8	23	26	100	17	32	42	8	1	100	635
4 år	40	11	22	26	100	17	32	40	11	1	100	307
5 år	46	8	19	27	100	20	35	36	8	1	100	296
Mors samlivsstatus												
Gift/samboende	40	8	22	30	100	16	33	41	9	1	100	2 608
Enslig	35	12	26	27	100	13	30	44	12	1	100	271
Mors utdanningsnivå												
Grunnskole	48	7	14	32	100	27	31	35	6	1	100	159
Videregående skole	43	7	18	32	100	17	36	38	8	1	100	1 543
Universitet/høgskole, lavere grad ...	34	9	29	28	100	14	30	46	10	1	100	935
Universitet/høgskole, høyere grad ..	33	18	32	17	100	11	23	52	12	1	100	195
Foreldrenes inntekt, kvintiler												
1. kvintil	41	9	20	30	100	16	36	37	9	1	100	566
2. kvintil	43	6	20	31	100	17	37	39	5	1	100	581
3. kvintil	46	5	19	30	100	19	35	36	9	1	100	587
4. kvintil	37	9	23	31	100	14	32	43	11	1	100	576
5. kvintil	30	14	30	27	100	14	25	49	10	1	100	569
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner												
Under 300 000	39	10	23	29	100	17	31	42	8	2	100	225
300 000 – 449 999	45	9	18	29	100	16	41	33	10	1	100	319
450 000 – 599 999	44	6	19	31	100	18	35	40	6	1	100	695
600 000 – 749 000	41	6	20	33	100	17	35	38	9	1	100	798
750 000 +	32	13	29	27	100	14	26	48	11	1	100	842
Lavinntekt (OECD-skala)												
Nei	38	9	23	30	100	15	33	42	9	1	100	2 592
Ja	52	6	15	27	100	22	37	34	6	1	100	287
Lavinntekt (EU-skala)												
Nei	39	9	23	30	100	16	33	41	9	1	100	2 590
Ja	49	7	15	29	100	19	37	36	7	1	100	289
Mors fødeland												
Norge	38	8	23	30	100	16	32	42	9	1	100	2 620
EU/EØS etc.	48	10	18	25	100	15	37	39	6	2	100	124
Asia, Afrika etc.	61	8	12	19	100	24	42	29	4	1	100	134
Landsdel												
Oslo/Akershus	31	16	28	25	100	13	27	49	11	1	100	621
Østlandet ellers	40	6	20	34	100	13	33	43	9	1	100	703
Agder	50	5	15	30	100	34	29	29	7	2	100	173
Rogaland	46	4	19	32	100	9	46	38	7	1	100	280
Vestlandet	41	5	23	31	100	21	36	36	7	1	100	536
Trøndelag	44	9	21	26	100	20	33	34	11	2	100	283
Nord-Norge	37	11	24	28	100	14	29	47	9	0	100	283
Mors yrkestilknytning og arbeidstid												
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	47	5	17	31	100	21	38	34	7	1	100	606
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	33	11	26	30	100	13	29	45	12	2	100	791
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	31	19	31	20	100	11	23	47	18	0	100	211
Har foreldrepermisjon	35	7	24	34	100	14	33	44	8	1	100	632
Ikke yrkesaktiv	48	6	18	28	100	19	37	38	4	1	100	634
Antall barn 0-5 år												
1 barn	37	10	23	31	100	15	32	43	9	1	100	1 584
2 barn	42	7	22	29	100	17	35	38	9	1	100	1 144
3 barn eller flere	55	6	17	22	100	21	34	38	7	1	100	151
Antall barn 6-17 år												
0 barn	36	9	24	31	100	14	31	44	10	1	100	1 922
1 barn	41	8	22	29	100	17	35	38	9	1	100	601
2 barn eller flere	54	6	15	24	100	25	37	32	6	1	100	356

Tabell 18b. Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn på ett år, og hvor mange timer per dag det passer for barn på ett år å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2010

	Beste tilsynsordning					Passende antall timer						Antall (uvektet)
	Bare foreldre	Bare barnehage	Barnehage og andre løsninger	Annet	I alt	0 timer	1-3 timer	4-6 timer	7 timer +	Uopp-gitt	I alt	
Alle	34	18	31	17	100	10	26	49	13	3	100	2151
Yngste barns alder												
0 år	33	20	30	17	100	8	24	51	14	3	100	249
1 år	31	16	33	20	100	10	22	50	15	3	100	522
2 år	32	18	32	18	100	9	26	50	13	2	100	483
3 år	35	18	32	15	100	9	29	47	12	3	100	389
4 år	36	20	26	18	100	10	29	49	11	2	100	282
5 år	42	17	25	16	100	16	28	43	11	2	100	226
Mors samlivsstatus												
Gift/samboende	34	18	31	17	100	10	26	49	13	3	100	1761
Enslig	35	16	28	22	100	9	26	50	13	2	100	390
Mors utdanningsnivå												
Grunnskole	42	16	21	20	100	15	36	32	11	6	100	183
Videregående skole	35	19	28	18	100	9	25	48	15	3	100	908
Universitet/høgskole, lavere grad ...	32	17	34	17	100	10	25	50	13	1	100	720
Universitet/høgskole, høyere grad ..	28	18	36	18	100	7	23	55	10	4	100	233
Foreldrenes inntekt, kvintiler												
1. kvintil	36	19	24	21	100	10	29	43	13	3	100	655
2. kvintil	38	15	28	19	100	11	29	45	13	3	100	445
3. kvintil	33	17	34	17	100	8	26	50	13	3	100	366
4. kvintil	37	20	30	14	100	11	22	53	12	2	100	357
5. kvintil	25	20	38	17	100	9	22	53	14	2	100	328
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner												
Under 300 000	33	18	25	24	100	12	29	43	14	4	100	292
300 000 – 449 999	38	20	25	18	100	10	29	44	13	3	100	345
450 000 – 599 999	41	18	22	19	100	11	31	44	11	3	100	265
600 000 – 749 000	36	14	32	18	100	9	26	48	14	3	100	361
750 000 +	31	19	34	16	100	10	23	52	13	2	100	888
Lavinntekt (OECD-skala)												
Nei	33	18	32	17	100	9	25	50	13	2	100	1850
Ja	42	18	21	19	100	15	30	38	13	3	100	301
Lavinntekt (EU-skala)												
Nei	33	18	31	17	100	9	25	50	13	2	100	1844
Ja	41	18	22	19	100	16	29	37	14	4	100	307
Mors fødeland												
Norge	32	18	34	17	100	9	25	50	14	2	100	1426
EU/EØS etc.	26	22	31	21	100	9	30	50	9	2	100	198
Asia, Afrika etc.	48	16	17	18	100	15	31	38	11	5	100	513
Landsdel												
Oslo/Akershus	30	20	34	17	100	10	25	48	13	4	100	619
Østlandet ellers	32	18	30	20	100	10	27	48	12	2	100	538
Agder	32	16	31	21	100	6	27	55	9	3	100	112
Rogaland	33	14	34	19	100	11	26	48	15	0	100	198
Vestlandet	38	17	28	17	100	11	25	48	14	2	100	317
Trøndelag	38	20	31	12	100	12	21	48	16	3	100	180
Nord-Norge	44	18	22	16	100	8	28	49	11	3	100	187
Mors yrkestilknytning og arbeidstid												
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	41	13	24	23	100	12	32	41	14	2	100	322
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	31	20	34	16	100	9	24	51	13	3	100	853
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	24	27	35	14	100	7	19	55	17	2	100	224
Har foreldrepermisjon	34	17	30	18	100	9	24	54	10	3	100	282
Ikke yrkesaktiv	43	13	26	19	100	16	30	40	11	3	100	447
Antall barn 0-5 år												
1 barn	32	19	30	18	100	10	26	49	13	3	100	1153
2 barn	34	17	32	17	100	11	25	49	13	3	100	869
3 barn eller flere	45	13	26	15	100	10	28	46	14	1	100	129
Antall barn 6-17 år												
0 barn	28	19	34	19	100	7	25	52	14	2	100	1290
1 barn	40	17	28	15	100	12	26	47	12	3	100	549
2 barn eller flere	50	13	22	15	100	18	30	39	10	4	100	312

Tabell 19a. Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn på to år, og hvor mange timer per dag det passer for barn på to år å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2002

	Beste tilsynsordning					Passende antall timer						Antall (uvektet)
	Bare foreldre	Bare barnehage	Barnehage og andre løsninger	Annet	I alt	0 timer	1-3 timer	4-6 timer	7 timer +	Uopp-gitt	I alt	
Alle	16	24	38	22	100	6	19	51	23	1	100	2879
Yngste barns alder												
0 år	17	26	39	18	100	7	19	55	18	-	100	98
1 år	13	22	42	22	100	5	18	52	24	1	100	797
2 år	13	24	42	21	100	6	16	49	28	0	100	746
3 år	14	24	40	21	100	6	19	56	19	1	100	635
4 år	18	25	36	21	100	6	21	47	25	2	100	307
5 år	21	26	27	26	100	9	21	50	19	1	100	296
Mors samlivsstatus												
Gift/samboende	16	23	38	23	100	6	19	52	22	1	100	2608
Enslig	15	29	38	17	100	4	18	45	31	2	100	271
Mors utdanningsnivå												
Grunnskole	22	24	32	22	100	10	22	43	23	1	100	159
Videregående skole	19	21	34	26	100	7	21	48	22	1	100	1543
Universitet/høgskole, lavere grad ...	11	27	44	18	100	5	15	57	23	0	100	935
Universitet/høgskole, høyere grad ..	8	38	45	9	100	2	11	57	29	1	100	195
Foreldrenes inntekt, kvintiler												
1. kvintil	20	23	36	21	100	7	22	46	24	2	100	566
2. kvintil	18	19	35	28	100	6	24	49	19	1	100	581
3. kvintil	18	22	37	23	100	8	18	51	22	1	100	587
4. kvintil	12	24	41	23	100	5	16	54	24	1	100	576
5. kvintil	10	32	41	17	100	5	13	55	26	1	100	569
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner												
Under 300 000	17	26	39	18	100	8	21	44	25	1	100	225
300 000 – 449 999	22	22	34	22	100	7	23	46	22	1	100	319
450 000 – 599 999	19	19	34	28	100	7	22	49	21	1	100	695
600 000 – 749 000	16	21	40	23	100	7	19	53	21	1	100	798
750 000 +	10	31	40	18	100	5	13	55	26	1	100	842
Lavinntekt (OECD-skala)												
Nei	14	25	39	22	100	5	18	52	24	1	100	2592
Ja	29	16	30	25	100	13	28	42	17	1	100	287
Lavinntekt (EU-skala)												
Nei	14	25	39	22	100	6	18	52	24	1	100	2590
Ja	27	17	31	25	100	10	27	44	18	1	100	289
Mors fødeland												
Norge	15	24	38	23	100	6	18	51	24	1	100	2620
EU/EØS etc.	18	24	39	19	100	3	24	52	22	-	100	124
Asia, Afrika etc.	35	17	30	19	100	12	20	53	14	1	100	134
Landsdel												
Oslo/Akershus	8	36	38	18	100	2	11	56	30	1	100	621
Østlandet ellers	15	21	38	26	100	5	20	51	23	1	100	703
Agder	21	20	35	25	100	13	26	41	17	3	100	173
Rogaland	24	16	33	28	100	5	25	49	20	1	100	280
Vestlandet	17	19	43	21	100	10	20	52	17	1	100	536
Trøndelag	20	21	36	22	100	9	23	47	21	1	100	283
Nord-Norge	16	27	40	18	100	6	14	53	27	-	100	283
Mors yrkestilknytning og arbeidstid												
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	20	18	36	26	100	8	24	51	17	1	100	606
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	11	29	41	20	100	4	15	52	27	1	100	791
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	7	39	41	13	100	3	13	47	37	-	100	211
Har foreldrepermisjon	10	23	44	23	100	5	16	54	24	1	100	632
Ikke yrkesaktiv	26	20	31	24	100	9	23	49	18	1	100	634
Antall barn 0-5 år												
1 barn	14	26	37	23	100	6	18	50	25	1	100	1584
2 barn	16	21	41	22	100	6	20	52	22	1	100	1144
3 barn eller flere	25	17	35	23	100	10	21	54	14	1	100	151
Antall barn 6-17 år												
0 barn	12	26	40	22	100	5	17	52	26	1	100	1922
1 barn	17	21	39	23	100	7	21	50	21	1	100	601
2 barn eller flere	28	19	30	23	100	13	24	47	15	1	100	356

Tabell 19b. Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn på to år, og hvor mange timer per dag det passer for barn på to år å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2010

	Beste tilsynsordning					Passende antall timer						Antall (uvektet)
	Bare foreldre	Bare barnehage	Barnehage og andre løsninger	Annet	I alt	0 timer	1-3 timer	4-6 timer	7 timer +	Uopp-gitt	I alt	
Alle	9	55	29	7	100	3	11	49	34	2	100	2151
Yngste barns alder												
0 år	9	57	27	8	100	2	9	48	38	3	100	249
1 år	5	55	34	6	100	2	8	50	37	3	100	522
2 år	8	55	31	5	100	3	12	47	36	2	100	483
3 år	11	51	30	8	100	4	13	50	31	2	100	389
4 år	12	56	24	8	100	2	15	51	30	2	100	282
5 år	13	58	21	9	100	4	13	51	29	2	100	226
Mors samlivsstatus												
Gift/samboende	9	55	30	7	100	3	11	50	34	2	100	1761
Enslig	12	55	23	10	100	2	16	48	31	3	100	390
Mors utdanningsnivå												
Grunnskole	17	44	26	13	100	5	23	40	26	6	100	183
Videregående skole	10	59	25	7	100	3	12	46	38	2	100	908
Universitet/høgskole, lavere grad ...	6	52	34	8	100	3	9	55	32	1	100	720
Universitet/høgskole, høyere grad ..	6	58	34	2	100	1	10	49	36	3	100	233
Foreldrenes inntekt, kvintiler												
1. kvartil	12	54	25	9	100	4	15	46	32	3	100	655
2. kvartil	14	51	27	8	100	5	14	49	31	2	100	445
3. kvartil	6	52	36	6	100	2	10	50	37	2	100	366
4. kvartil	8	58	27	6	100	3	10	51	34	2	100	357
5. kvartil	4	58	32	6	100	1	7	52	38	3	100	328
Foreldrenes inntekt, 2009-kroner												
Under 300 000	10	56	27	8	100	3	15	45	33	4	100	292
300 000 – 449 999	13	53	25	9	100	4	14	47	32	3	100	345
450 000 – 599 999	15	52	25	8	100	5	15	48	28	3	100	265
600 000 – 749 000	11	51	30	7	100	3	13	47	35	2	100	361
750 000 +	6	57	31	6	100	2	9	52	36	2	100	888
Lavinntekt (OECD-skala)												
Nei	8	55	30	7	100	3	11	50	34	2	100	1850
Ja	17	48	27	7	100	6	13	45	31	4	100	301
Lavinntekt (EU-skala)												
Nei	8	55	29	7	100	3	11	50	35	2	100	1844
Ja	15	49	28	8	100	6	13	46	31	4	100	307
Mors fødeland												
Norge	7	55	31	7	100	3	10	51	35	2	100	1426
EU/EØS etc.	9	62	23	5	100	4	14	46	34	3	100	198
Asia, Afrika etc.	21	48	21	10	100	4	18	43	29	6	100	513
Landsdel												
Oslo/Akershus	9	60	25	6	100	3	10	50	35	3	100	619
Østlandet ellers	9	52	32	7	100	3	13	47	34	3	100	538
Agder	9	51	31	10	100	4	9	55	30	3	100	112
Rogaland	8	50	36	5	100	3	12	46	38	1	100	198
Vestlandet	8	56	28	8	100	4	11	50	34	2	100	317
Trøndelag	10	53	32	4	100	3	13	48	33	2	100	180
Nord-Norge	11	53	27	9	100	1	11	55	33	1	100	187
Mors yrkestilknytning og arbeidstid												
Yrkesaktiv 1-29 timer per uke	12	46	31	11	100	5	13	51	30	1	100	322
Yrkesaktiv 30-39 timer per uke	7	59	30	5	100	2	12	49	35	2	100	853
Yrkesaktiv 40 timer + per uke	6	63	28	3	100	3	6	48	42	2	100	224
Har foreldrepermisjon	6	57	28	10	100	1	8	54	35	2	100	282
Ikke yrkesaktiv	18	44	30	8	100	7	15	45	30	4	100	447
Antall barn 0-5 år												
1 barn	9	57	27	7	100	2	11	50	34	2	100	1153
2 barn	9	53	32	6	100	4	11	48	35	2	100	869
3 barn eller flere	10	51	32	7	100	4	11	51	32	1	100	129
Antall barn 6-17 år												
0 barn	5	59	30	6	100	2	10	49	37	2	100	1290
1 barn	13	52	28	8	100	4	13	48	32	3	100	549
2 barn eller flere	18	43	29	10	100	7	14	52	26	2	100	312

Litteraturliste

Kirkeberg, M. I., J. Epland og T. M. Normann (2012): Økonomi og levekår for ulike lavinntektsgrupper 2011. Rapporter 8/2012, Statistisk sentralbyrå.

Kitterød, R. H. og K. H. Bringedal (2012): Tilsynsordninger for ett- og toåringer: De fleste små barn går i barnehage. Samfunnsspeilet nr. 1: 2-12.

Moafi, H. og E. S. Bjørkli (2011): Barnefamiliers tilsynsordninger, høsten 2010. Rapporter 34/2011, Statistisk sentralbyrå.

Pettersen, S. V. (2003): Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og bruk av kontantstøtte våren 2002. Rapporter 2003/9, Statistisk sentralbyrå.

Reppen, H. og E. Rønning (1999): Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og bruk av kontantstøtte våren 1999. Kommentert tabellrapport. Rapporter 1999/27, Statistisk sentralbyrå.

Rønning, E. (1998): Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og økonomi før innføring av kontantstøtte. Hovedresultater og dokumentasjon. Notater 98/61, Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå (2000): Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000. NOS C617.

Sæther, J. P. (2010): Barn i barnehage – foreldrebakgrunn og utvikling de seneste årene. Rapporter 11/2010, Statistisk sentralbyrå.

Wilhelmsen, M. og T. Löfgren (2011): Undersøkelsen om barnefamiliers tilsynsordninger 2010. Dokumentasjonsrapport. Notater 13/2011, Statistisk sentralbyrå.

Tabellregister

1a.	Barn 1-5 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002	19
1b.	Barn 1-5 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010	20
2a.	Barn 1-2 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002	21
2b.	Barn 1-2 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010	22
3a.	Barn 3-5 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002	23
3b.	Barn 3-5 år etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010	24
4a.	Barn 1-5 år med gifte/samboende mødre etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002	25
4b.	Barn 1-5 år med gifte/samboende mødre etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010	26
5a.	Barn 1-5 år med enslige mødre etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2002	27
5b.	Barn 1-5 år med enslige mødre etter hovedtilsynsordning. Prosent. 2010	28
6a.	Mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002	33
6b.	Mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010	34
7a.	Mødre med barn 1-2 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002	35
7b.	Mødre med barn 1-2 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010	36
8a.	Mødre med barn 3-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002	37
8b.	Mødre med barn 3-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010	38
9a.	Gifte/samboende mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002	39
9b.	Gifte/samboende mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010	40
10a.	Enslige mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2002	41
10b.	Enslige mødre med barn 1-5 år etter husholdningens månedlige utgifter til barnetilsyn, målt i 2010-kroner. 2010	42
11.	Barn 1-2 år som ikke går i barnehage nå og som det ikke er søkt om plass for, etter mors begrunnelse for ikke å søke. Prosent. 2002 og 2010	45
12.	Barn 3-5 år som ikke går i barnehage nå og som det ikke er søkt om plass for, etter mors begrunnelse for ikke å søke. Prosent. 2002 og 2010	46
13a.	Mødre med barn 1-5 år som har barn i barnehage. Oppfatning av kvaliteten på barnehagetilbudet. Prosent. 2002	50
13b.	Mødre med barn 1-5 år og der det uttrukne barnet går i barnehage. Andelen som er veldig fornøyd eller fornøyd med ulike sider ved barnehagetilbudet. Prosent. 2010	51
14a.	Mors arbeidstid blant barn 1-5 år. Gjennomsnittlig arbeidstid for alle mødre og for de yrkesaktive. Timer per uke. 2002	55
14b.	Mors arbeidstid blant barn 1-5 år. Gjennomsnittlig arbeidstid for alle mødre og for de yrkesaktive. Timer per uke. 2010	56
15a.	Barn 1-5 år med gifte/samboende mødre. Gjennomsnittlig arbeidstid for mor, far og parene. Andel med kun én yrkesaktiv forelder, andel der begge foreldre arbeider fulltid, og andel der begge har lang arbeidstid. Timer per uke og prosent. 2002	57
15b.	Barn 1-5 år med gifte/samboende mødre. Gjennomsnittlig arbeidstid for mor, far og parene. Andel med kun én yrkesaktiv forelder, andel der begge foreldre arbeider fulltid, og andel der begge har lang arbeidstid. Timer per uke og prosent. 2010	58
16a.	Barn 1-5 år med enslig mor. Gjennomsnittlig arbeidstid for mor. Andel med yrkesaktiv mor, andel der mor arbeider fulltid og andel der mor har lang arbeidstid. Timer per uke og prosent. 2002	59
16b.	Barn 1-5 år med enslig mor. Gjennomsnittlig arbeidstid for mor. Andel med yrkesaktiv mor, andel der mor arbeider fulltid og andel der mor har lang arbeidstid. Timer per uke og prosent. 2010	60
17.	Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn i ulike aldersgrupper, og hvor mange timer per dag det passer for barn i ulike aldersgrupper å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2002 og 2010	64
18a.	Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn på ett år, og hvor mange timer per dag det passer for barn på ett år å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2002	65
18b.	Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn på ett år, og hvor mange timer per dag det passer for barn på ett år å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2010	66
19a.	Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn på to år, og hvor mange timer per dag det passer for barn på to år å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2002	67
19b.	Mødre med barn 1-5 år, etter hva slags type barnetilsyn de mener passer best for barn på to år, og hvor mange timer per dag det passer for barn på to år å ha tilsyn av andre enn foreldre/foresatte. 2010	68

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

Oslo:

Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo
Telefon: 21 09 00 00
Telefaks: 21 09 49 73

Kongsvinger:

NO-2225 Kongsvinger
Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no

ISBN 978-82-537-8475-5 (trykt)
ISBN 978-82-537-8476-2 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Pris kr 180,00 inkl. mva

ISBN 978-82-537-8475-5

9 788253 784755

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway